Marián Kabát

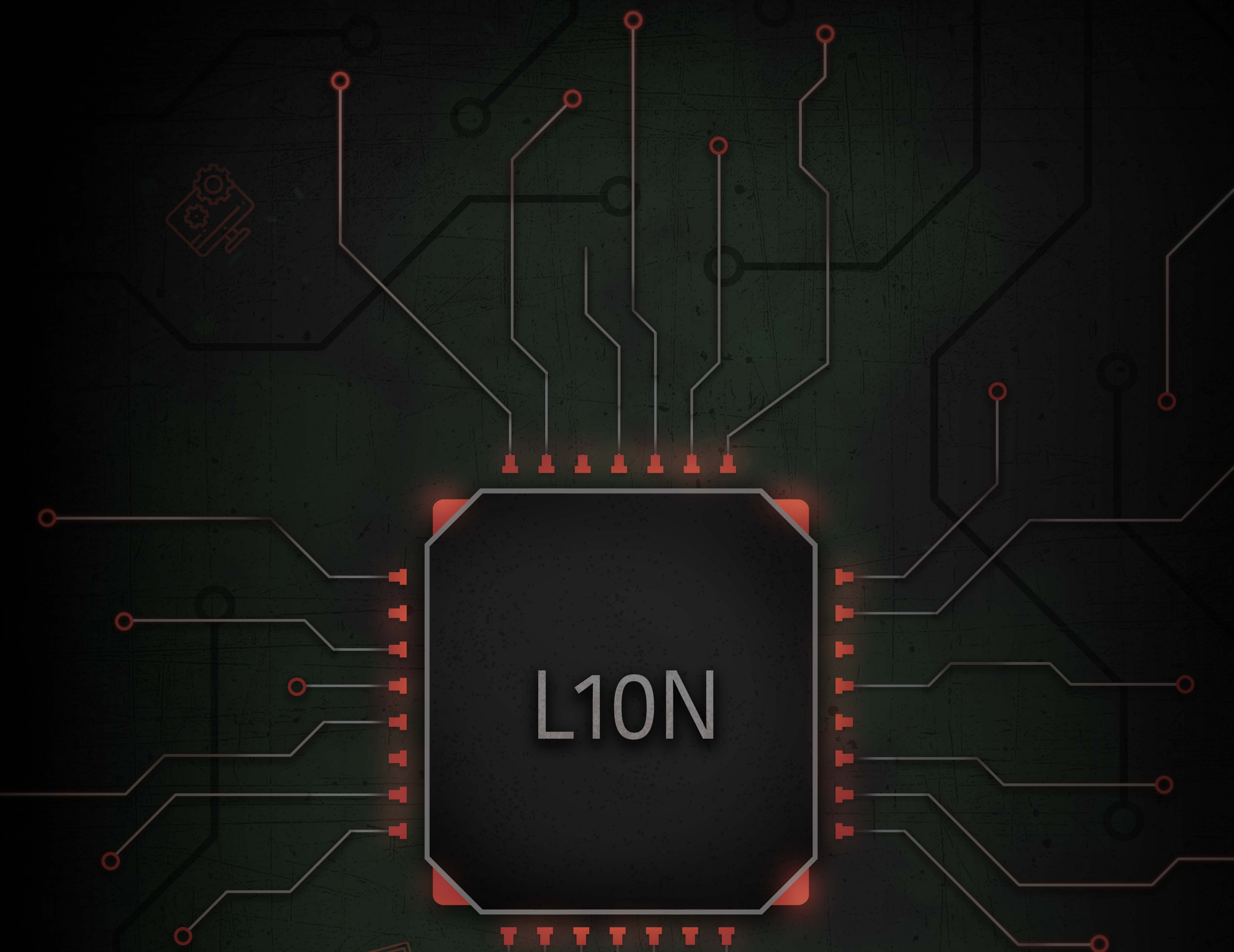

VŠEOBECNÁ ŠTYLISTICKÁ PRÍRUČKA PRE LOKALIZÁCIU SOFTVÉROVÝCH PRODUKTOV

STIMUL

2022

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

KATEDRA ANGLISTIKY
A AMERIKANISTIKY

VŠEOBECNÁ ŠTYLISTICKÁ PRÍRUČKA PRE LOKALIZÁCIU SOFTVÉROVÝCH PRODUKTOV

MARIÁN KABÁT

2022

STIMUL

Všeobecná štylistická príručka pre lokalizáciu softvérových produktov

Autor:
Mgr. Marián Kabát, PhD.
marian.kabat@uniba.sk

Afiliácia:
Katedra anglistiky a amerikanistiky, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, https://fphil.uniba.sk/kaa/

Vedeckí recenzenti:
doc. Mgr. Emília Perez, PhD.
Mgr. Mária Koscelníková, PhD.

Jazyková redakcia:
Mgr. Veronika Litviková

Technická redakcia:
Mgr. Milan Regec, PhD.

Návrh obálky:
Mgr. Lukáš Bendík

© STIMUL a Marián Kabát, 2022
Dielo je vydané pod medzinárodnou licenciou **Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0** (vyžaduje sa: povinnosť uvádzať pôvodného autora diela; len nekomerčné použitie diela; nie je možné vytvárať odvodeniny diela bez predchádzajúceho súhlasu autora).
Viac informácií o licencii a použití diela:
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

Vydavateľstvo:
STIMUL, Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Bratislava,
http://fphil.uniba.sk/stimul

Prvé vydanie, 123 s., rozsah autorského textu: 95 NS, 4,8 AH

ISBN 978-80-8127-345-2 (PDF)
ISBN 978-80-8127-346-9 (EPUB)
ISBN 978-80-8127-347-6 (tlačená publikácia)

Obsah

Teoretický úvod **9**

Štruktúra štylistických príručiek **11**
Úvodné informácie 11
Štýl vyjadrovania 12
Typy obsahov 12
Informácie o produktoch 13
Jazykové pokyny 13
Internacionalizácia 14
Dodatočné zdroje 14
Videohry 14
Verzie a aktualizácie 15

NEHERNÝ SOFTVÉR **16**

Úvod **17**
Štýl vyjadrovania **18**
Všeobecné pravidlá 18
Myslite na prijímateľa 19
Oslovovanie 19
Rodové pravidlá 19
Možnosť v zátvorke 20
Možnosť za lomkou 20
Geopolitická situácia 21
Terminológia 21
Prekladanie terminológie 21
Terminologické nekonzistentnosti 22
Glosár/TB je len začiatok 22
Anglické termíny v preklade 23
Prvky tretieho jazyka 23
Prvky používateľských rozhraní tretích strán 24
Nepreložené prvky používateľského rozhrania 24
Rovnaký zdrojový termín, rozdielne významy 24
Rôzne formy jedného slova v cieľovom jazyku 26
Rôzne preklady v rôznych typoch obsahov 27
Názvy produktov 27
Popisné slová (deskriptory) 28
Slovenské názvy produktov 30
Anglické názvy produktov 30
Skloňovanie vybraných názvov produktov 30
Humor a kultúrne narážky 31
Preklad pre Slovákov 31

Anglicizmy ... 32
Vtipy a slovné hry ... 32
Slušnosť ... 32
Nadmerná kreativita ... 32

Typy obsahov ... 34
Používateľské rozhranie ... 34
Neurčitok ... 34
Rozkazovací spôsob ... 35
Slovesné podstatné meno ... 35
Rod prídavných mien ... 36
Otázky v názvoch ... 37
Chybové hlásenia ... 37
Správy s troma bodkami ... 37
Krátke textové správy ... 38
Bodka na konci ... 38
Prvky mobilného používateľského rozhrania ... 39
Prvky používateľského rozhrania tretích strán ... 40
Prevod textu na reč ... 40
Marketingový obsah ... 40
Čitateľ ... 40
Cieľ ... 41
Typ dokumentu ... 41
Štýl ... 41
Krátke a nápadité názvy ... 42
Krátke a jednoduché vety ... 42
Počet podraďovacích viet ... 43
Vyjadrujte sa jasne a priamo ... 43
Vyjadrujte sa pozitívne ... 44
Používajte vhodné vyjadrovanie ... 44
Vyhýbajte sa redundantným slovám ... 45
Oslovte čitateľa kľúčovými bodmi ... 45
Vyzývajte k činnosti ... 46
Prekladajte význam, nie slová ... 46
Vyjadrujte sa konzistentne ... 47
Používajte konzistentné oslovenia ... 47
Vyjadrujte sa stručne ... 47
Vyhýbajte sa monotónnosti ... 48
Pozor na viacvýznamovosť ... 48
Využite interpunkciu ... 48
Formátovanie ... 48
Interné komentáre ... 49
Transkreácia ... 49

Texty s postupmi a návodmi (centrum pomoci alebo pomocník) 50
Nadpisy 50
Odkazy na používateľské rozhranie 50
Ikony a ich popis 51
Kľúčové slová 52
Základné pravidlá prekladu kľúčových slov 52
Pokročilé pravidlá prekladu kľúčových slov 52
Kľúčové slová a frázy s premennými 53
E-maily 54
Veľké písmená 54
Interpunkcia na konci 54
Videá a titulky 55
Poznámky na začiatok 55
Titulky 55
Hovorený komentár 56
Dabing 57
Právny obsah 57
Právne frázy 58
Názvy právnych dokumentov Európskej únie 58
Prvá pomoc 58
Mobilný obsah 58
Počet znakov 58
Skratky 59
Iné typy textov 59
Používateľské rozhranie tretích strán 59
Názvy produktov tretích strán 59
Názvy textov tretích strán 60

Informácie o produktoch 61
Jazykové pokyny 62
Pravopis 62
Veľké písmená 62
Po dvojbodke 62
Názvy právnych textov a funkcií 63
Identifikátory s veľkým začiatočným písmenom v právnych textoch 64
Prepis z iných abecied 64
Gramatika 65
Slovosled 65
Podstatné mená 66
Skloňovanie vybraných podstatných mien 66
Plurálové tvary 67
Skloňovanie slov prevzatých z angličtiny 68
Zámená 69

Zvratné privlastňovacie zámená ... 69
Slovesá ... 70
Aktívum a pasívum ... 70
Nedokonavý vid ... 70
Prídavné mená ... 70
Predložky ... 71
Predložky miesta v súvislosti so zariadeniami ... 72
Spojky ... 72
Spojka „*and/or*“ ... 73
Citoslovcia ... 73
Interpunkcia ... 73
Medzera ... 74
Bodka ... 74
Výkričník ... 74
Čiarka ... 75
Bodkočiarka ... 75
Dvojbodka ... 75
Úvodzovky ... 75
Pomlčka a spojovník ... 76
Tri bodky (výpustka) ... 77
Lomka ... 77
Ampersand ... 78
Klávesové skratky ... 79
Bežné skratky ... 79
Skratky ... 79
Miery a váhy ... 80
Jednotky dĺžky ... 80
Jednotky informácií ... 80
Jednotky hmotnosti ... 81
Jednotky času ... 81
Iné jednotky ... 81
Akronymy ... 81
Anglické akronymy ... 82
Slovenské akronymy ... 83
Hypertextové prepojenia a adresy URL ... 83
Hypertextové prepojenia ... 83
Webové adresy ... 83
Webové adresy vo vete ... 83
Fiktívne webové adresy ... 84
Zoznamy ... 84
Zoznam s úplnými vetami ... 84
Zoznam s vetnými fragmentami ... 85
Zmiešané zoznamy ... 86

Jednoduché zoznamy ... 86
Zoznamy v testoch a dotazníkoch ... 87

Internacionalizácia ... 88
Čísla, dátumy a meny ... 88
Čísla ... 88
Základné a radové číslovky ... 89
Čas a dátum ... 90
Čas ... 90
Dátum ... 90
Čas a dátum ... 90
Meny ... 91
E-mailové adresy a telefónne čísla ... 91
E-mailové adresy ... 91
Telefónne čísla ... 92
Vo vete ... 92
Značky a premenné ... 92
Značky (tag) ... 92
Zástupné symboly a premenné ... 93
Zástupné symboly ... 93
Redundantné zástupné symboly ... 93
Premenné ... 93
Jednoduché premenné s reťazcom ... 94
Jednoduché premenné s číslom ... 94
Zložené premenné – syntax ICU ... 95
Zložené premenné s plurálovými formami ... 96
Prvok *many* ... 97
Zložené premenné s možnosťou výberu ... 98
Fiktívny obsah ... 98
Fiktívne miesta a postavy ... 99

Dodatočné zdroje ... 100
Základný jazykovedný zdroj ... 100
Ďalšie slovníkové a iné zdroje ... 100
Časté otázky ... 101
Právny preklad ... 101
Hovorová slovná zásoba ... 101
Spoločnosti ... 101
Tvorba webových lokalít ... 101
Posteditácia strojového prekladu ... 101
Preklad častých fráz ... 102
Preklad niektorých slov v závislosti od kontextu ... 103
Zoznam častých chýb ... 104

HERNÝ SOFTVÉR **107**

Úvod **108**
Základné informácie o hre a kontext **109**
Typy obsahov **111**
Stiahnuteľný obsah (DLC – *Downloadable Content*) 111
Dosiahnuté výsledky (*Achievements*) 111
Obchod/trhovisko (*Marketplace*) 112
Režimy hráč proti hráčovi (*Player vs. Player Mode* – PvP) a hráč proti nepriateľovi (*Player vs. Enemy Mode* – PvE) 112
Kreatívny/stavbársky režim (*Creative Mode*) 112

Platformy **114**
Špecifické jazykové pokyny **115**
Obsah, ktorý sa neprekladá (*DNT – Do Not Translate*) 115
Špeciálne znaky 115
Značky a premenné 115
Konvencie 116

Špecifické pravidlá alebo najčastejšie otázky **117**
Verzie a aktualizácie **118**
Záver **119**

Zdroje **121**

Online zdroje **121**
Štylistické príručky **122**
Gameografia **122**

Teoretický úvod

S príchodom digitálnej revolúcie v druhej polovici dvadsiateho storočia sa v prekladateľskej praxi postupne začala formovať nová oblasť – lokalizácia. V 70. a 80. rokoch sa počítače, a spolu s nimi aj softvér, rozšírili z výpočtových stredísk a laboratórií do domácností, a tak sa zahraničné spoločnosti rozhodli svoje produkty sprístupniť aj na iných trhoch. Lokalizovať sa najskôr začalo z angličtiny do jazykov FIGS (francúzština, taliančina, nemčina a španielčina) a japončiny, ale zakrátko sa trh so softvérom a internetovými službami rozbehol natoľko, že lokalizácia prebiehala medzi rôznymi jazykovými kombináciami a na lokalizačných projektoch pracovali samostatní lokalizátori aj tímy lokalizátorov (pojem *lokalizátor* sa v užšom zmysle používa ako synonymum pre prekladateľa, v širšom zmysle sa ním pomenúvajú všetky roly, ktoré sú do lokalizácie zapojené, napr. prekladateľ, korektor, lokalizačný manažér, lokalizačný inžinier, jazykový tester, technický manažér).

Dnes si už ani nevieme predstaviť, že by sme niektoré druhy softvérov nemali k dispozícii aj v slovenčine – tento dokument bol napísaný v kancelárskom softvéri, ktorý bol lokalizovaný v slovenčine, s recenzentkami, redaktorkami, vydavateľom sme komunikovali e-mailovým klientom, ktorý bol po slovensky, pomocné materiály sme zobrazovali v programe, ktorý bol tiež po slovensky. Takto by sme mohli pokračovať ďalej.

Všetky tieto a aj mnohé iné softvérové produkty niekto preložil a lokalizoval do slovenčiny. Pri „veľkých“ softvérových produktoch, ktoré obsahujú aj státisíce slov, je nepredstaviteľné, aby na lokalizácii pracoval iba jeden lokalizátor. Naopak, veľké lokalizačné projekty spracúvajú tímy, ktoré majú aj desiatky členov. Aby celý softvérový produkt s používateľom komunikoval jednotným jazykom aj napriek viacerým lokalizátorom, začali sa vytvárať tzv. štylistické príručky (angl. *style guide*).

Softvérový produkt okrem toho pozostáva aj z rôznych typov textov, ktoré sa pri samotnej lokalizácii môžu pomiešať a prelínať. Štylistická príručka v takýchto situáciách vnáša trochu svetla do tmy – má teda určiť štýl, akým sa budú východiskové texty prekladať, zjednotiť preklady rôznych autorov a štandardizovať ich kvalitu.

Štylistická príručka v takýchto prípadoch funguje ako pomocník. Lokalizátori si vďaka nej nemusia pamätať všetky špecifiká textov, ktoré pre daného klienta prekladajú, ale môžu si jednoducho vyhľadať potrebné informácie v nej.

Účelom tejto všeobecnej štylistickej príručky je pomôcť pri simulácii takýchto situácií z lokalizačnej praxe. Primárne je teda určená na praktické prekladateľské semináre z angličtiny zamerané na lokalizáciu softvérových produktov – herných, neherných aj webových lokalít, počas ktorých študenti musia pri vypracúvaní zadaní konzultovať rôzne kapitoly, aby dané zadanie vypracovali správne. Ako didaktická pomôcka môže slúžiť aj na iných seminároch prekladu, keďže študenti v nej nájdu aj všeobecné informácie týkajúce sa prekladu z angličtiny do slovenčiny, ako napríklad pravopisné informácie alebo zoznam niektorých častých gramatických chýb. V neposlednom rade sa dá využiť aj v praxi, ak klient nemá vlastnú štylistickú príručku k dispozícii, môže sa prekladateľ či lokalizátor riadiť touto všeobecnou.

Prečo práve touto? Táto *Všeobecná štylistická príručka pre preklad softvérových produktov* je vytvorená na základe iných štylistických príručiek, ktoré sa používajú v praxi a patria vedúcim spoločnostiam na trhu so softvérovými produktami (napr. Microsoft Office), no veľmi často predstavujú interné dokumenty, ku ktorým sa dostanú iba samotní lokalizátori. Táto štylistická príručka vznikla porovnávaním informácií v štylistických príručkách, ku ktorým máme prístup vďaka vlastnej praxi (ich priamemu uvedeniu bránia zmluvy o mlčanlivosti), a spísaním tých, ktoré boli najzásadnejšie. Zároveň táto štylistická príručka odráža štýl spomínaných štylistických príručiek, preto sa miestami aj opakuje alebo obsahuje informácie, ktoré sú pre absolventa prekladateľstva redundantné. Ide nám však hlavne o autentickosť, aby boli študenti po príchode do praxe pripravení aj na takéto aspekty sprievodných textov a inštrukcií. Nakoniec sme ju ešte konzultovali s odborníkmi z praxe, aby sme sa uistili, že informácie, ktoré obsahuje, a kroky, ktoré odporúča, sa v praxi naozaj používajú.

Teoreticky sa v tejto učebnici budeme venovať iba výstavbe štylistickej príručky a jej možným častiam. Samotné jadro však tvoria dve všeobecné štylistické príručky. Prvá je zameraná na neherné softvérové produkty, druhá na herné softvérové produkty. Treba rovno uviesť, že štylistická príručka pre herné softvéry je stručná, pretože videohry majú v porovnaní s neherným softvérom veľmi veľké žánrové rozvrstvenie, ktoré sa nedá zovšeobecniť.

Štruktúra štylistických príručiek

Na základe pozorovaní a porovnávaní vyššie uvedených štylistických príručiek rôznych spoločností môžeme ako hlavné časti štylistickej príručky uviesť tieto: úvodné informácie, štýl vyjadrovania, typy obsahov, informácie o produktoch, jazykové pokyny, internacionalizácia, dodatočné zdroje a aktualizácie. Jednotlivé časti stručne predstavíme a popíšeme aj so zreteľom na túto všeobecnú štylistickú príručku a budeme sa zároveň opierať aj o vlastný článok *Štylistická príručka ako súčasť procesu lokalizácie* z roku 2020.

Úvodné informácie

Prvá časť štylistickej príručky obsahuje základné informácie o klientovi (spoločnosti) a danej štylistickej príručke, kontakt na zodpovednú osobu (nie vždy má uvedeného autora – autori štylistických príručiek sú často anonymní). Okrem týchto ešte úvodné informácie môžu obsahovať:

- Zoznam základných terminologických alebo jazykových zdrojov, väčšinou s odkazom na daný zdroj, prípadne aj s prihlasovacími údajmi, pokiaľ je zdroj takto chránený, ako aj zoznam odkazov na webové lokality konkrétnych produktov, ak sa pre jedného klienta lokalizuje viac produktov.
- Informácie o nástroji CAT, pokiaľ sa na lokalizáciu používa firemný nástroj CAT, ktorý nie je rozšírený.
- Zásady hodnotenia kvality (nazývané rôzne: LQA/LQE/LQI – *language/linguistic quality assessment/evaluation/inspection*) s podrobným popisom typológie chýb a ich penalizácie. Pri LQA sú chyby rozdelené do niekoľkých kategórií (napr. správnosť a plynulosť prekladu, štýl, terminológia, formátovanie, lokalizačné prvky a kultúrne prvky) a každá kategória obsahuje niekoľko typov chýb (napr. kategória štýlu môže obsahovať chyby ako nevhodný štýl, nekonzistentný štýl, štýl porušuje štylistickú príručku, štýl porušuje pokyny tretích strán). Posudzovateľ kvality identifikuje kategóriu a typ chyby a určí jej závažnosť (väčšinou sa vyberá zo štyroch možností: malá, veľká, kritická, preferenčná). Na základe vybraných možností sa zníži celkové hodnotenie kvality prekladu.

Táto všeobecná štylistická príručka neobsahuje v úvode ani jednu z uvedených kategórií. Základné jazykové a terminologické zdroje sú spísané v samostatnej kapitole. Lokalizácia môže prebiehať v rôznych nástrojoch CAT a univerzity môžu mať

k dispozícii rôzne nástroje CAT, takže výber a predstavenie používaného nástroja CAT je na vyučujúcom. Nakoniec, hodnotenie kvality LQA sa nedá úplne zovšeobecniť, pretože rôzne spoločnosti kategorizujú chyby rôznymi spôsobmi.

Štýl vyjadrovania

V tejto kapitole štylistické príručky opisujú štýl vyjadrovania danej spoločnosti. Aj keď sa zdá, že spoločnosti sa chcú od seba vyjadrovaním odlíšiť, aby zaujali rôznych klientov, opak je pravdou. Jednotlivé body, ktoré sa často opakujú, by sme mohli zovšeobecniť nasledovne:

- Všeobecné pravidlá o základných nárokoch na preklad, štýl a vyjadrovanie v preklade.
- Dôraz na cieľového prijímateľa, ako ho oslovovať, ako pracovať s rodom v slovenčine, prípadne na aké citlivé témy si dávať pozor so zreteľom na aktuálnu geopolitickú situáciu.
- Ako v preklade zaobchádzať s terminológiou, ako riešiť terminologickú nekonzistentnosť a aké termíny neprekladať.
- Čo robiť, ak sa v zdrojovom texte vyskytnú prvky tretieho jazyka.
- Čo robiť, ak sa v zdrojovom texte vyskytnú prvky používateľského rozhrania tretej strany, ktoré nie sú preložené alebo sú preložené rôzne.
- Ako zaobchádzať s názvami produktov, možno ich skloňovať alebo je nutné používať popisné slová?
- Ako postupovať pri humorných a kultúrnych narážkach, vtipoch a slovných hrách, prípadne ako zaobchádzať s anglicizmami.

Typy obsahov

Súčasťou lokalizácie nebýva výlučne preklad softvéru v rozsahu používateľského rozhrania, lokalizujú sa aj rôzne dodatočné texty, ako napríklad návody alebo marketingové materiály, ktoré so softvérovým produktom súvisia. Aby aj tieto texty boli preložené konzistentne, obsahujú štylistické príručky kapitolu o typoch obsahov, v ktorej sa dôraz kladie na nasledujúce aspekty:

- Používateľské rozhranie ako základný prvok softvérového produktu, ako prekladať jeho rôzne súčasti (dialógové okná, chybové hlásenia a iné), kedy používať ktoré gramatické tvary a čo robiť s používateľskými rozhraniami tretích strán.

- Marketingové texty a ako ich prekladať a formátovať tak, aby oslovili čitateľa alebo budúceho používateľa.
- Ako konzistentne prekladať návody a pomocníka tak, aby súviseli aj s používateľským rozhraním.
- Informácie o kľúčových slovách, ktoré slúžia na vyhľadanie stránok na internete.
- Poznámky k prekladaniu e-mailov, ktoré sa týkajú hlavne oslovení a záverečných fráz.
- Ako postupovať pri titulkoch a dabingu.
- Na čo si dať pozor pri preklade právnych textov, niekedy aj s radami ako prekladať často sa vyskytujúce frázy.
- Ako riešiť možné problémy pri preklade obsahu pre mobilné zariadenia, ktoré obsahujú obmedzenia počtu znakov.

Informácie o produktoch

V ďalšej kapitole štylistické príručky uvádzajú informácie o rôznych produktoch, ktoré sa pre klienta prekladajú (Microsoft napríklad ako produkty rozlišuje Office, Windows a iné). Nájdeme v nej prístupy, ktoré by lokalizátori mali zvoliť pri rôznych produktoch – často sa stáva, že voľne dostupné produkty mávajú voľnejší štýl v porovnaní s produktami, ktoré sú určené primárne pre veľké korporácie.

Naša všeobecná štylistická príručka sa nezaoberá žiadnymi konkrétnymi produktami, keďže je na vyučujúcom, aké produkty sa rozhodne na seminároch prekladať. Odporúča sa však produkty študentom aspoň v skratke predstaviť a priblížiť, hlavne ak nie sú všeobecne známe.

Jazykové pokyny

Rozsiahle kapitoly o jazykových pokynoch sa venujú gramatickým špecifikám slovenčiny, ktoré vplývajú na výslednú kvalitu lokalizácie. Jednotlivé časti jazykových pokynov bývajú podrobné a obohatené o ilustračné príklady, a zvyčajne rozoberajú nasledujúcu problematiku:

- Kedy a kde je potrebné písať veľké začiatočné písmená.
- Na aké gramatické špecifiká si treba dávať pozor pri rôznych slovných druhoch.
- Ako správne používať rôzne interpunkčné znamienka.

- Kedy používať ktoré skratky a akronymy.
- Ako správne narábať s hypertextovými prepojeniami v textoch.
- Na čo upriamiť pozornosť pri rôznych typoch zoznamov a ako v nich správne používať interpunkciu.

Internacionalizácia

Kapitola o internacionalizácii softvérového produktu sa dotýka najmä medzinárodných prvkov, ktoré môžu mať aj lokálne varianty. Venuje sa napríklad týmto otázkam:

- Ako správne zapisovať čísla, dátumy, časy a meny vo vete aj mimo vety, ktorý časový formát majú lokalizátori používať.
- Ako správne zapisovať e-mailové adresy a telefónne čísla a čo robiť, ak sa vo východiskovom texte nachádza fiktívny kontaktný údaj alebo fiktívne miesto či postava.
- Ako pracovať so značkami, zástupnými symbolmi a premennými tak, aby výsledný lokalizovaný produkt fungoval správne a gramaticky dával zmysel.

Dodatočné zdroje

Posledná rozsiahlejšia kapitola štylistických príručiek ponúka ďalšie informácie, ktoré môžu lokalizátorom pomôcť pri práci. Okrem odkazov na hlavné jazykovedné zdroje a slovníky tu môžeme nájsť odpovede na najčastejšie otázky týkajúce sa daného softvérového produktu, preklady častých slov a fráz, zoznamy častých chýb, prípadne aj iné zdroje, ktoré môžu byť nápomocné.

Videohry

Okrem týchto kapitol by štylistická príručka pre videohry mala ešte obsahovať ďalšie informácie, ktoré súvisia priamo s lokalizovanou videohrou a vďaka ktorým budú mať lokalizátori aspoň čiastočný kontext a predstavu o materiáli, s ktorým pracujú, takže nebudú pracovať naslepo (bez grafického spracovania videohry, pretože tá je často ešte vo vývoji). V štylistických príručkách pre videohry sa ešte môžu objaviť nasledujúce časti:

- Základné informácie a kontext by mali obsahovať obrázky a predstavenie rôznych postáv, ktoré sa vo videohre objavujú, zároveň by tu mali byť spomenuté

informácie o predpokladanom hráčovi, platforme, prípadne aj niektoré technické parametre.

- Typy obsahov videoherného softvéru sa môžu líšiť od neherného softvéru, videohra môže obsahovať viac naratívneho textu, dosiahnuté výsledky, dodatočné materiály (napr. popisy predmetov, denníky, encyklopédie alebo audiozáznamy) a tieto treba taktiež vysvetliť.
- Zoznam platforiem, na ktorých bude videohra k dispozícii, je relevantný, pretože lokalizátori sa musia terminologicky prispôsobiť aj cieľovej platforme (napr. niektoré časti konzolových ovládačov sa môžu nazývať inak v závislosti od výrobcu).
- Špecifické jazykové pokyny môžu obsahovať informácie o termínoch, ktoré sa nesmú prekladať, o vzniku fiktívnych termínov a ich významoch, aby sa dali vhodne preložiť do cieľového jazyka.
- Dodatočné informácie v podobe špecifických pravidiel alebo najčastejších otázok plnia podobnú úlohu ako pri nehernom softvéri.

Verzie a aktualizácie

Na konci štylistickej príručky sa zvykne uvádzať zoznam jej verzií aj s popisom aktualizácií, ktoré boli v štylistickej príručke vykonané. Takto majú všetci používatelia prehľad o zmenách a dodatkoch, ktoré boli v minulosti vykonané.

Na predchádzajúcich stranách sme stručne opísali formu a obsahy štylistických príručiek pre lokalizáciu softvérových produktov. Na nasledujúcich stranách podľa tohto vzoru uvádzame všeobecnú štylistickú príručku – najskôr pre neherný softvér, potom pre herný softvér.

Nezabudnite: Ak vám klient poskytne vlastnú štylistickú príručku, vždy je záväzná a má prednosť pred touto všeobecnou.

NEHERNÝ SOFTVÉR

Úvod

Táto štylistická príručka je určená pre lokalizátorov a prekladateľov produktov, ktoré fungujú na softvérovom základe. Neobsahuje vyčerpávajúci zoznam všetkých lokalizačných princípov, ale zameriava sa na oblasti, ktoré majú softvérové produkty spoločné, čím prispieva k štandardizácii slovenských lokalizácií softvérových produktov.

Prvotným cieľom tejto príručky je poskytnúť lokalizátorom riešenia rôznych jazykových a štylistických problémov, s ktorými sa môžu stretnúť počas lokalizácie softvérových produktov a služieb.

Štylistická príručka obsahuje návody a pokyny na preklad softvérových produktov do slovenčiny vrátane výrazov, gramatických štruktúr, potrieb používateľa a zámeru textu, s ktorým sa pracuje. Jednotlivé oblasti sú obohatené aj o príklady.

Ďalšie jazykové prvky, ku ktorým sa táto štylistická príručka vyjadruje, sú zjednodušenie prístupu, autorské prvky, geopolitické aspekty a špecifické požiadavky softvérových produktov.

Na rýchlu orientáciu a vyhľadávanie informácií v štylistickej príručke slúži obsah na začiatku alebo, v prípade elektronickej verzie, aj funkcia vyhľadávania, ktorú spustíte klávesovou skratkou Ctrl + F alebo Command + F.

Akékoľvek pripomienky alebo spätnú väzbu týkajúcu sa tejto štylistickej príručky môžete posielať na adresy marian.kabat@uniba.sk alebo marian.m.kabat@gmail.com.

Štýl vyjadrovania

Všeobecné pravidlá

Väčšina softvérových produktov, ktorých zdrojovým jazykom je angličtina, je napísaná priateľským, zrozumiteľným štýlom. Slovenské preklady by tento štýl mali, samozrejme, zachovať. Prenesenie významu zdrojového textu, používanie správnej gramatiky, pravopisu a interpunkcie sú iba základné piliere, na ktorých stojí úspešná lokalizácia. V prvom rade je potrebné vždy myslieť na používateľov daného produktu, preto musí byť preložený obsah ľahko čitateľný. V prípade lokalizácie softvéru platí, že dobrý preklad vyzerá ako pôvodný text napísaný po slovensky. Nezabudnite na tieto základné pravidlá:

Neprekladajte doslova. Vyberte hlavné informácie textu a voľne ich naformulujte v slovenčine. S textom sa môžete hrať a pokojne meňte štruktúru viet, prispôsobujte vyjadrenia, aby zneli prirodzene a domácich používateľov oslovili. Prednosť pred prekladom slovo za slovom má jasná a priama komunikácia.

Vyjadrujte sa jasne a priamočiaro. Ak je text príliš dlhý alebo je napísaný nezrozumiteľne, používatelia ho pravdepodobne nedočítajú. V online priestore platí toto pravidlo obzvlášť. Preklad musí znieť prirodzene. Predstavte si, že píšete do novín a chcete jasným spôsobom odovzdať najdôležitejšie informácie.

Dá sa niečo zjednodušiť alebo vynechať? Vyhýbajte sa slovnej vate a zbytočným frázam, ktoré nenesú žiadne informácie. Takéto prvky zdrojového textu v niektorých prípadoch pokojne vynechajte. Na druhej strane, nikdy nevynechávajte slová, ktoré nesú dôležitý význam. Okrem toho si dávajte pozor na nadmerné používanie podraďovacích súvetí.

Nenapodobňujte zdrojovú vetnú stavbu. Dlhú anglickú vetu do slovenčiny pokojne rozložte a vytvorte dve kratšie vety alebo dve krátke anglické vety v slovenčine spojte do jednej. Na slovoslede si dajte záležať, aby preklad znel prirodzene.

V prípade potreby zdroj opravte. Ak určite viete, o čo v zdrojovom texte išlo aj napriek chybe, ktorú obsahuje, opravte ho. Zlý východiskový text neospravedlňuje zlý preklad. Zachyťte kľúčový význam a preneste ho do svojho jazyka. Ak zdrojovému textu nerozumiete, začnite hľadať, skontrolujte kontext, prípadne sa poraďte so zadávateľom.

Popisné slová používajte s rozvahou. Popisné slová (alebo deskriptory) sú pomocné slová, ktoré nám pomáhajú vytvárať plynulé vety aj v prípade, ak majú obsahovať nesklonné prvky. Používajte ich iba v prípade, keď je to nevyhnutné.

Myslite na prijímateľa

Skôr ako začnete prekladať, zistite si, na akého prijímateľa sa prekladaný obsah zameriava. Pod prijímateľom lokalizovaného softvérového produktu sa rozumie napríklad používateľ (osoba, ktorá používa softvér) alebo aj čitateľ (osoba, ktoré číta texty súvisiace so softvérovým produktom, napr. marketingové texty). Napríklad používateľské rozhranie produktu pre bežných používateľov by malo obsahovať voľný, priateľský štýl, kým používateľské rozhranie pre veľké spoločnosti zasa profesionálny a formálny štýl.

Oslovovanie

Slovenčina rozlišuje medzi vykaním a tykaním. Pokiaľ nie je nikde explicitne uvedené inak, vždy pri lokalizácii vykajte. Okrem toho v slovenčine ešte rozlišujeme vyšší stupeň formálneho oslovovania (s veľkým začiatočným písmenom pri osobných a privlastňovacích zámenách). Takýto spôsob oslovovania sa používa iba v súkromnej korešpondencii a e-mailoch. Ak je text, ktorý prekladáte, jasne určený primárne pre detského používateľa, môžete zvážiť aj tykanie.

Rodové pravidlá

Rod používateľa je väčšinou neznámy, takže preklad musí pokrývať oba gramatické rody (mužský a ženský). Ak však rod používateľa poznáte, formulujte preklad v danom rode.

Dbajte na správny zápis vykania – kým sloveso je v pluráli, ostatné slovné druhy ostávajú v singulári (napr. Vážený používateľ, kúpili ste si nový balík Office. – podstatné meno a prídavné meno sú v singulári, sloveso je v pluráli). Ak sa v preklade nenachádzajú iné slovné druhy okrem slovesa, automaticky sa vzťahuje na oba rody. V niektorých prípadoch je možné preklad preformulovať a tomuto problému sa vyhnúť.

Zdroj	Správne	Nesprávne
If you have decided...	Ak ste sa rozhodli... *(pokrýva oba rody)*	Ak ste sa rozhodol... *(iba mužský rod a gramaticky nesprávne)*
You are connected.	Máte pripojenie. *(preformulované tak, aby sa pokryli oba rody)*	
	Ste pripojení. *(oslovuje používateľov ako skupinu, no niekedy sa používa aj na oslovenie jedného neznámeho používateľa)*	

Ak nie je možné problém obísť, ukončite slovo s jednou možnosťou v zátvorke alebo za lomkou (dávajte si pozor a postupujte konzistentne). Tento prípad platí hlavne pri e-mailoch.

Možnosť v zátvorke

V niektorých prípadoch sa ženský rod vytvára pripojením jednej morfémy k mužskému rodu. Vtedy môžete na vyjadrenie oboch rodov použiť zátvorku.

Zdroj	Správne	Tiež správne
Friend has accepted your request.	Priateľ(ka) prijal(a) vašu žiadosť.	Priateľ(-ka) prijal(-a) vašu žiadosť.

Možnosť za lomkou

V iných prípadoch sa mužský a ženský rod vytvárajú pripojením rodovej koncovky ku koreňu slova. V takomto prípade môžeme alternatívy oddeliť lomkou.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Dear <USER>, you are registered...	Vážený/-á <USER>, ste zaregistrovaný/-á	Vážený/á <USER>, ste zaregistrovaný/á
Dear <USER>,	Vážený pán/vážená pani <USER>	Vážený pán <USER>

Geopolitická situácia

V niektorých prípadoch je pri lokalizácii potrebné myslieť aj na geopolitickú situáciu. Zdrojový anglický produkt by síce mal pôsobiť neutrálne, pri lokalizácii však treba zvažovať prípadnú situáciu v cieľovej krajine alebo oblasti.

Citlivé alebo potenciálne urážlivé problémy sa môžu vyskytnúť v spojitosti s:

- mapami,
- vlajkami,
- názvami krajín/oblastí, miest a jazykov,
- umeleckými dielami a grafickými prvkami,
- kultúrnym obsahom, ako napríklad textami, ktoré odkazujú na historické alebo politické súvislosti.

Niektoré problémy sa dajú jednoducho overiť. Aktuálnu geopolitickú situáciu viete skontrolovať na mapách alebo grafických reprezentáciách krajín/oblastí. Názvy krajín/oblastí, miest a jazykov skontrolujte aj za predpokladu, že sa nachádzajú v glosári alebo terminologickej databáze. Podobne vždy skontrolujte vhodnosť náboženských symbolov a gest/držania tela.

Terminológia

Terminológia predstavuje ústrednú súčasť každého softvérového produktu, a preto na ňu treba dbať aj pri samotnej lokalizácii.

Prekladanie terminológie

Ak klient poskytne glosár alebo terminologickú databázu (ďalej aj ako TB z angl. *Terminology dataBase*), predstavuje takýto zdroj hlavný referenčný bod, ktorý je potrebné dodržiavať. Samozrejme, ani takéto glosáre alebo terminologické databázy nemusia byť dokonalé, prípadne dané preklady nemusia sedieť do prekladaného kontextu alebo produktu. Ak je v terminologickej databáze k dispozícii definícia, treba ju skontrolovať a zistiť, či daný termín vyhovuje kontextu či produktu. Ak nevyhovuje, je potrebné vyhľadať iný termín.

Ak glosár/TB obsahuje pre jeden termín v danom kontexte dva preklady – všeobecný a konkrétny, a definície oboch prekladov sú správne, použite konkrétny variant.

Ak glosár/TB obsahuje pre jeden termín v danom kontexte dva preklady – všeobecný a konkrétny, no definície sú rozdielne, pričom všeobecnejší termín daný kontext popisuje lepšie, použite všeobecný variant.

Ak glosár/TB obsahuje pre jeden termín v danom kontexte dva preklady – všeobecný a konkrétny, ale definície oboch termínov sa pre daný kontext nehodia, navrhnite vlastný preklad a informujte o tom klienta.

Ak sa stretnete s novým konceptom, ktorý nemá zaužívaný preklad v slovenčine a nejde ani o názov produktu, snažte sa nájsť alebo vytvoriť primeraný preklad. Vyhľadajte vhodné synonymá alebo použite analógiu. Ak neviete nájsť ani vytvoriť vhodný preklad, uchýľte sa k doslovnému prekladu (pri termínoch ako *myš*, *pamäť* alebo *okno* tento prístup fungoval). Prevzatý anglický termín v slovenskom texte použite iba ako úplne poslednú možnosť. Nezabúdajte, že v takom prípade sa na termín vzťahujú pravidlá slovenského skloňovania (spam – zo spamu, v spame).

Terminologické nekonzistentnosti

Ak vám klient poskytne svoju oficiálnu terminológiu, musíte ju v preklade dodržiavať za každých okolností. Existujú však aj sporné situácie. Ak napríklad zistíte, že vo veľkej časti používateľského rozhrania sa používa preklad termínu, ktorý sa nezhoduje s glosárom/TB, informujte klienta. V závislosti od danej situácie môžu nastať dve situácie:

1. Termín v glosári/TB je adekvátny a nekonzistencie sa musia odstrániť.
2. Termín v glosári/TB je neadekvátny a treba ho zmeniť.

Glosár/TB je len začiatok

Glosár/TB je dobrý sluha, ale zlý pán. V niektorých prípadoch môžete striktným dodržiavaním glosára zhoršiť zrozumiteľnosť alebo plynulosť textu. V takýchto prípadoch použite glosár/TB iba ako východisko a termín prispôsobte celkovému prekladu.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Delete videos from playlist	Odstrániť videá zo zoznamu	Odstrániť videá zo zoznamu videí *(playlist = zoznam videí, ale slovo video sa v preklade už nachádza, takže ho z termínu možno vynechať)*
Add audio filename	Pridať názov zvukového súboru	Pridať názov súboru zvukového súboru *(filename = názov súboru, ale slovo súbor sa vyskytuje neskôr, takže ho možno vynechať pre lepšiu čitateľnosť)*

Anglické termíny v preklade

Cieľom lokalizácie je preložiť čo najviac obsahu do jazyka danej krajiny alebo lokality. Aj v tomto prípade však existujú výnimky.

- Pri lokalizácii názvov produktov rozhraní API a súborov nástrojov pre vývojárov (SDK) sa používajú pôvodné anglické názvy (ak nie je uvedené inak), dokonca aj v prípade, že názov súvisiaceho produktu sa do slovenčiny lokalizuje. Ako príklad môžeme uviesť rozhranie *My Mail API*, ktoré sa neprekladá aj napriek tomu, že produkt *My Mail* sa prekladá ako *Moja pošta*.
- Vo všeobecnosti platí, že pokiaľ ide o programátorské nástroje, nezvyknú sa ich názvy lokalizovať.

Prvky tretieho jazyka

Ak sa v zdrojovom texte stretnete so slovami alebo frázami v treťom jazyku, neprekladajte ich do slovenčiny. Ak zostali v inom jazyku v anglickom texte, pravdepodobne ide o zámer, takže by mali ostať v pôvodnom jazyku aj v slovenskom texte. Výnimku predstavujú prvky tretieho jazyka, ktoré sa bežne používajú v angličtine, ale nie v slovenčine (napr. *coup d'etat* sa prekladá ako *štátny prevrat*).

Prvky používateľských rozhraní tretích strán

Informácie o tom, ako zaobchádzať s nepreloženými alebo nedostupnými prvkami používateľských rozhraní tretích strán, nájdete v časti Typy obsahov > Prvky používateľského rozhrania tretích strán.

Nepreložené prvky používateľského rozhrania

Ak sa váš preklad odvoláva na časť produktu, ktorá ešte nebola lokalizovaná do slovenčiny a neprekladáte ju práve ani vy, použite presné anglické pomenovanie daného prvku a do zátvorky rovno za zdrojový termín pridajte vlastný preklad.

Rovnaký zdrojový termín, rozdielne významy

Pri niektorých zdrojových slovách si lokalizátor musí dávať pozor na ich rozličné významy v slovenčine. Synonymá daného zdrojového termínu sa niekedy nachádzajú v glosári/TB. Nie všetky takéto termíny sa však musia nachádzať v glosároch/TB, preto niektoré často sa opakujúce uvádzame aj tu. Stále však platí, že glosár/TB klienta má pred týmito návrhmi prednosť.

Termín	**Možné preklady**	**Význam**
associate (sloveso) associated (prídavné meno)	spojiť s, spájať s spojený s, súvisiaci s	zjednotiť, skombinovať prepojený
	združiť s, združovať s združený s, pridružený k	pripojiť sa ako partner, spojenec spojený, spriaznený
data (podstatné meno)	údaje	predvolený preklad, všeobecný kontext
	dáta	mobilné spojenie
Poznámka: Niekedy môže byť náročné rozlíšiť jednotlivé významy termínu *data*. Ak sa významy v texte prelínajú, rozhodnite podľa dostupného kontextu a preklad používajte konzistentne. Ak vôbec neviete, ktorý význam sa myslí, používajte preklad *údaje*.		
desktop | desktop computer (podstatné meno)	počítač	osobný počítač, stolný alebo prenosný počítač
	stolný počítač	tradičný počítač na stole, často pripojený k externému monitoru a samostatnej klávesnici

	pracovná plocha	hlavná zobrazovacia plocha s ikonami, ktoré zastupujú rôzne položky
drive (sloveso)	viesť	šoférovať dopravný prostriedok
	podporiť, povzbudiť...	poháňať, vylepšovať
drive more (sloveso)	zvýšiť, získať viac...	navyšovať hodnotu niečoho
experience (podstatné meno)	skúsenosti	vedomosti alebo zážitky, ktoré sme získali pozorovaním alebo prežitím udalosti
	prax	praktické skúsenosti, ktoré sme získali pozorovaním alebo prežitím udalosti
	zážitok	konkrétna udalosť, ktorá nastala pri pozorovaní alebo prežívaní udalosti
	dojem, spokojnosť	spokojnosť používateľa v porovnaní s jeho očakávaniami
	prostredie	synonymum pre používateľské rozhranie
	použitie, používanie	konkrétne využívanie softvéru alebo hardvéru
	–	*V niektorých prípadoch toto slovo možno vypustiť alebo v závislosti od kontextu možno použiť aj iný vhodný preklad.*
location (podstatné meno)	oblasť	definované teritórium akejkoľvek veľkosti, napr. okres alebo kraj
	adresa	poštová adresa
	miesto	miesto označené na mape alebo súvisiace s podnikom či udalosťou
	poloha	aktuálne alebo bývalé fyzické umiestnenie osoby

shortcut (podstatné meno)	(klávesová) skratka	kombinácia klávesov na klávesnici, ktorá vyvolá určitú akciu
	odkaz (na pracovnej ploche)	ikona vedúca k zdroju, ktorý sa nachádza v inom priečinku

Rôzne formy jedného slova v cieľovom jazyku

Niekedy môžu byť na preklad anglického výrazu k dispozícii dve veľmi podobné slovenské slová. V určitých prípadoch môže byť výber náročný. Význam oboch slov síce môže byť identický, ale po detailnej kontrole sa dajú nájsť rozdiely. Niektoré takéto sporné slová uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Termín	**Možné preklad**	**Vysvetlenie**
selected (prídavné meno)	vybraný/vybratý	Vybratý = označuje objekt, ktorý bol vybratý z viacerých možností. Vybraný = označuje objekt, ktorý bol vybraný z viacerých možností alebo niečo vysokej kvality (vyberaný).
audiences (podstatné meno)	publikum/publiká	Publikum = hromadné pomenovanie publík. Publiká = ak je potrebné rozlíšiť typy publík a použiť plurál, napr. pri nastavovaní reklám, kde sa vyberajú rôzne cieľové skupiny.
email (podstatné meno)	e-mail/správa/pošta	E-mail = všeobecný koncept alebo služba. E-mail (e-mailová adresa) = vo význame adresy. E-mail (e-mailová správa) = samostatná e-mailová správa (tento preklad sa odporúča, ak z kontextu nie je jasné, že ide o e-mailovú komunikáciu). Pošta = viaceré e-mailové správy.

mobile (prídavné meno)	pre mobilné zariadenia/mobilný	Pre mobilné zariadenia = dlhý popis. Mobilný = krátky, často preferovanejší popis.

Rôzne preklady v rôznych typoch obsahov

Niektoré zdrojové termíny môžu mať dva alebo viaceré preklady, ktoré sa používajú v závislosti od typu produktu alebo používateľa.

Termín	Možné preklady	Vysvetlenie
website, site (podstatné meno)	webová lokalita, web, webová stránka	Webová lokalita = celý webový priestor daného klienta (adresa sa končí doménou, napr. .com, .sk), používa sa vo formálnych kontextoch. Web = hovorový názov pre webovú lokalitu. Webová stránka = správne webpage, konkrétna stránka webovej lokality (označenie nasleduje za doménou, napr. https://fphil.uniba.sk/kaa/), často sa (nesprávne) zamieňa za webovú lokalitu.
account (podstatné meno)	konto/účet	Ich použitie závisí od klienta a jeho preferencií. Často však jedno vystupuje vo význame používateľské/-ý konto/účet a druhé vo význame bankové/-ý konto/účet.

Názvy produktov

Pri lokalizácii názvov produktov existujú dva hlavné prístupy – buď sa prekladajú do slovenčiny, alebo ostávajú v angličtine. Pomenovanie produktu je zložitý proces, na ktorom sa pri veľkých lokalizačných projektoch zúčastňujú viaceré osoby (ak v danom

projekte existujú) – projektový tím, lokalizačný manažér, hlavný prekladateľ alebo lingvista, marketingový manažér. Ak je to možné, názvy by sa do slovenčiny prekladať mali, no ak by pri preklade mali vzniknúť väčšie problémy (napr. s grafickým spracovaním alebo pre medzikultúrne rozdiely), názvy zostávajú v angličtine.

Ak má lokalizátor k dispozícii glosár/TB, mal by tam nájsť aj názvy produktov. Ak glosár/TB názov produktu neobsahuje a nie je ani vyhľadateľný na oficiálnych zdrojoch softvérového produktu, názov sa neprekladá a ostáva v angličtine. Ak máte pocit, že názov produktu by mal byť lokalizovaný do slovenčiny, poraďte sa s klientom.

Ak má produkt okrem celého názvu aj skrátenú podobu názvu, používajte ju v prípade, ak by ste použitím celého názvu prekročili obmedzenie počtu znakov alebo ak je z kontextu úplne jasná identita produktu. Ak nemáte informáciu o obmedzení počtu znakov alebo je kontext nejasný, použite verziu, ktorá sa nachádza v zdrojovom texte.

Popisné slová (deskriptory)

Ak sa v slovenčine nachádzajú anglické názvy produktov, väčšinou sú nesklonné. Ak si syntaktická štruktúra vyžaduje skloňovanie, používa sa pred nesklonným názvom produktu popisné podstatné meno, tzv. deskriptor (napr. program z balíka Office, dodatky do programu Adobe Photoshop). Gramatický pád potom vyjadruje vyskloňovaný deskriptor a názov produktu ostáva v nominatíve (z gramatického hľadiska neskloňovaný názov alebo aj premenná predstavuje pomenovací nominatív v pozícii nezhodného prívlastku).

Kedy sa deskriptory používajú

Deskriptor použite, ak sa nesklonný názov produktu vyskytuje v inom gramatickom páde ako v nominatíve alebo akuzatíve. Deskriptor použite aj v prípade, ak nesklonný názov produktu v nominatíve alebo akuzatíve nemá definovaný gramatický rod, ale v súvisiacom kontexte musíte vyjadriť jeho rod.

Ak je názov produktu nahradený premennou (časť Internacionalizácia > Značky a premenné > Premenné) a nebude sa vo vete nachádzať v nominatíve, deskriptor použite vždy. Deskriptory vždy používajte pri nesklonných aj sklonných názvoch produktov v právnych obsahoch. Deskriptor vždy použite aj v nadpisoch právnych dokumentov a nadpisoch článkov návodov alebo pomocníkov.

Kedy sa deskriptory nepoužívajú

V niektorých prípadoch je deskriptor zbytočný, aj ak je názov produktu nesklonný. Deskriptor sa nepoužíva, ak sa v nadpise alebo podnadpise nachádza iba názov produktu. Deskriptor nepoužite ani vtedy, ak je názov produktu podmet vety (teda je v nominatíve). Vyhýbajte sa aj hromadeniu viacerých deskriptorov.

Deskriptor netreba použiť ani v prípade, ak je názov produktu v akuzatíve a gramatická forma názvu produktu je v akuzatíve rovnaká ako v nominatíve. *Poznámka: väčšina podstatných mien ženského rodu má v akuzatíve a nominatíve singuláru rozličné tvary.*

Deskriptor netreba použiť ani v prípade, ak má názov produktu v základnom tvare na konci -e a v lokáli by sa tiež končil na -e (napr. Office – v Office, YouTube – na YouTube).

Klient môže uvádzať aj vlastné špecifické prípady, kedy sa deskriptor nemá používať. V takom prípade sú záväzné klientove pravidlá. Rovnako môže glosár/TB klienta obsahovať predpísané deskriptory, ktoré sa viažu ku konkrétnemu názvu produktu.

	Nesklonný názov produktu	**Sklonný názov produktu**
Pred názvom produktu použite deskriptor	V právnom kontexte	V právnom kontexte
	V gramatických pádoch iných ako nominatív alebo akuzatív	
	V nominatíve alebo akuzatíve, ak je potrebné vyjadriť rod	
	V nadpisoch článkov návodov a pomocníkov	V názvoch článkov návodov a pomocníkov
	V nadpisoch právnych dokumentov	V názvoch právnych dokumentov
Názov produktu vyskloňujte		Vo všetkých kontextoch okrem právnych
Názov produktu nechajte v nominatíve	Pri viacslovných názvoch produktov (podľa zaužívania)	Vo viacslovných názvoch produktov (podľa zaužívania)

Pred názvom produktu použite predložku „na“ alebo „v“	V iných ako právnych kontextoch, väčšinou ak sa názov produktu končí na -e (napr. na YouTube, v Office)

Slovenské názvy produktov

Ak názov produktu už má slovenský preklad, skloňujte ho, aby sa zlepšila plynulosť textu. Skloňovať môžete aj názvy, ktoré majú v slovenčine podobu prídavného mena. Slovenské názvy produktov a funkcií však neskloňujte v právnych kontextoch. V takom prípade radšej použite deskriptor.

Zdroj	Správne	Nesprávne
In Windows Explorer *(návod)*	V Prieskumníkovi Windowsu	V službe Windows Prieskumník
In Windows Explorer *(právny kontext)*	V službe Windows Explorer	V Prieskumníkovi Windowsu

Anglické názvy produktov

V nasledujúcej časti uvádzame vybrané vzory skloňovania anglických názvov produktov. V závislosti od typu prekladaného obsahu a klienta, pre ktorého prekladáte, si môžete pomôcť slovom v uvedenom páde. V prípade nezrovnalostí použite deskriptor.

Skloňovanie vybraných názvov produktov

	Android	**Gmail**	**Google**	**Chrome**	**iPad**
Rod	mužský	mužský	mužský	mužský	mužský
Deskriptor	systém	služba	spoločnosť	prehliadač	zariadenie
Nominatív	Android	Gmail	Google	Chrome	iPad
Genitív	Androidu	Gmailu	Googlu	Chromu	iPadu
Datív	Androidu	Gmailu	Googlu	Chromu	iPadu
Akuzatív	Android	Gmail	Google	Chrome	iPad
Lokál	Androide	Gmaile	Googli	Chrome	iPade
Inštrumentál	Androidom	Gmailom	Googlom	Chromom	iPadom

	iPhone	iPod	Mac	Skype	Facebook
Rod	mužský	mužský	mužský	mužský	mužský
Deskriptor	zariadenie	zariadenie	zariadenie	aplikácia	služba
Nominatív	iPhone	iPod	Mac	Skype	Facebook
Genitív	iPhonu	iPodu	Macu	Skypu	Facebooku
Datív	iPhonu	iPodu	Macu	Skypu	Facebooku
Akuzatív	iPhone	iPod	Mac	Skype	Facebook
Lokál	iPhone	iPode	Macu	Skype	Facebooku
Inštrumentál	iPhonom	iPodom	Macom	Skypom	Facebookom

	Word	Windows	Twitter
Rod	mužský	mužský	mužský
Deskriptor	aplikácia	systém	služba
Nominatív	Word	Windows	Twitter
Genitív	Wordu	Windowsu	Twitteru/a
Datív	Wordu	Windowsu	Twitteru
Akuzatív	Word	Windows	Twitter
Lokál	Worde	Windowse	Twitteri
Inštrumentál	Wordom	Windowsom	Twitterom

Humor a kultúrne narážky

Preklad pre Slovákov

Niektoré softvérové produkty často odkazujú na popkultúru. V takýchto prípadoch nekopírujte anglické príklady. Nahraďte ich niečím rovnako vtipným v slovenčine, čomu slovenský používateľ porozumie.

Zdroj	Správne	Nesprávne	Vysvetlenie
Sheldon Cooper's catchphrase	Ako sa volá najmenší zo siedmych trpaslíkov	Aké slovo často opakuje Sheldon Cooper?	Takto by mohla vyzerať otázka na obnovenie hesla. Sheldon Cooper nie je všeobecne známa postava v slovenčine, takže treba nájsť paralelu v slovenskej kultúre.

Anglicizmy

V prekladoch sa vyhýbajte lexikálnym aj syntaktickým anglicizmom. Dávajte si pozor, aby ste nenadužívali privlastňovacie zámená, pretože privlastnenie často vyplynie z kontextu.

Nepoužívajte anglické termíny, ak sú k dispozícii slovenské ekvivalenty, napríklad nie je potrebné používať slová ako *uploadovať* alebo *menu*, keďže pre ne máme ekvivalenty *nahrávať* a *ponuka*. Ak však slovenský ekvivalent nie je zaužívaný, je dlhý alebo príliš opisný, zvážte aj použitie anglicizmu.

Vtipy a slovné hry

Niektoré softvérové produkty často používajú vtip, aby zaujali používateľa, pomohli mu zapamätať si názov produktu a prezentovali produkt neformálnym spôsobom. Preklad by síce mal odzrkadľovať humor frázy alebo vety, nemalo by sa tak však diať na úkor zrozumiteľnosti.

Kreatívne sú niekedy riešené chybové hlásenia, napr. „*Our monkey powered servers are down.*“ (v preklade „Naše servery poháňané opicami padli.“). Takáto veta sa do mnohých jazykov dá dobre preložiť, ale niektoré z nich by v softvéroch nemohli zobraziť takúto mieru hovorovosti. V takom prípade je lepšie frázu preložiť neutrálne, aby používateľa nezmiatla. Niekedy stačí ponechať len pár vtipov, jemnú iróniu alebo použiť priateľskejšie oslovenie.

Slušnosť

Angličtina často používa frázy ako „*please*“, „*thank you*“ alebo „*congratulations*“, no v iných jazykoch sa tak často používať nemusia. Úroveň slušnosti zároveň závisí od produktu alebo umiestnenia, napríklad kým používateľské rozhrania bývajú priamočiare, e-maily často obsahujú frázy ako „*Thank you for…*“, „*Please click here*“ a iné.

Dávajte si pozor, aby ste takéto frázy nenadužívali. Slovenčina je v softvérových produktoch často strohá, priamočiara a podobné frázy používa len v obmedzených prípadoch.

Nadmerná kreativita

Síce nemáte prekladať slovo za slovom, no dávajte si pozor, aby ste neskĺzli aj k opačnému extrému a neprekladali úplne voľne. Vyhnite sa pokušeniu nadmernej

kreativity. Vždy myslite na význam, ktorý odovzdáva zdrojový text – tvorí základ vášho prekladu do cieľového jazyka.

Typy obsahov

Používateľské rozhranie

Používateľské rozhranie je viditeľná časť programu, aplikácie alebo webovej lokality, s ktorou používateľ pracuje. Pri prekladaní používateľského rozhrania by lokalizátor vždy mal kontrolovať dostupnú verziu softvérového produktu (ak ju má k dispozícii), aby zachoval konzistentnosť s aktuálnym rozhraním. Je úlohou klienta, aby lokalizátorovi z vlastnej iniciatívy alebo po vyžiadaní poskytol prístup (úplný alebo demo verziu) k produktu, ktorý lokalizuje. Ak lokalizátor má prístup k prekladovej pamäti, tiež by s ňou mal pracovať.

Pri preklade reťazcov (reťazec, angl. *string*, je jednotka programovacieho kódu, ktorá môže obsahovať kód aj text, ktorý sa neskôr prekladá v nástroji CAT, preto sa v lokalizácii softvérových produktov pojmy reťazec a segment často zamieňajú) používateľského rozhrania je najväčším problémom nedostatok kontextu, čo môže mať za následok nepochopenie pôvodného zámeru. Preto je dôležité, aby v prípade dostupnosti lokalizátori pozorne čítali popisy a komentáre k reťazcom, prípadne referenčné materiály, ak sú k dispozícii. Najlepšiu pomoc však vždy predstavuje nahliadnutie do reálneho softvérového produktu alebo návodu či pomocníka, ak je online. Ak aj napriek tomu lokalizátor nerozumie zdrojovému reťazcu, musí o pomoc požiadať klienta.

Neurčitok

Ak je jasné, že prekladaný reťazec predstavuje tlačidlo, názov tlačidla, položku rozbaľovacieho zoznamu alebo navigačnú položku, vždy použite neurčitok, nie rozkazovací spôsob ani slovesné podstatné meno. Neurčitok použite aj v prípadoch, ak ide o nastavenie v podobe začiarkavacieho poľa, povolenie aplikácie alebo rýchlu akciu v mobilnom produkte.

Ak prekladáte tlačidlo alebo názov tlačidla a okrem slovesa obsahuje aj slovo *now*, v preklade ho vynechajte.

Ak máte k dispozícii glosár/TB a reťazec sa tam v úplne presnej podobe už nachádza, takýto preklad má prednosť.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Buy Office Now *(tlačidlo)*	Kúpiť Office	Kúpenie balíka Office
Save file *(položka ponuky)*	Uložiť súbor	Uložte súbor
Silence when battery low *(jednoduché nastavenie)*	Stíšiť pri nízkej batérii	Stíšenie pri nízkej batérii
Allow camera use *(povolenie aplikácie)*	Povoliť fotoaparát	Povolenie fotoaparátu

Rozkazovací spôsob

Úlohou niektorých správ je výzva ku konkrétnej činnosti. Takéto správy sa prekladajú rozkazovacím spôsobom, nie neurčitkom ani slovesným podstatným menom.

Ak ide o popis poľa, do ktorého sa niečo zadáva, a používateľovi oznamuje, čo má zadať, použite rozkazovací spôsob, nie neurčitok.

Ak je z kontextu jasné, že názov stránky, názov okna alebo názov obrazovky nabáda používateľa, aby vykonal nejakú činnosť, použite rozkazovací spôsob, nie slovesné podstatné meno.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Try another password *(názov okna)*	Vyskúšajte iné heslo	Vyskúšanie iného hesla
Prepay our service *(názov nad odsekom s informáciami)*	Predplaťte si našu službu	Predplatenie našej služby
Type country *(popis poľa)*	Zadajte krajinu	Zadať krajinu
Select videos *(názov obrazovky s nevyhnutným nastavením)*	Vyberte videá	Výber videí

Slovesné podstatné meno

Ak je z kontextu jasné, že reťazec je názov stránky alebo názov dialógového okna, ale nenabáda používateľa ku konkrétnej činnosti, použite slovesné podstatné meno. Ak reťazec predstavuje nastavenie mobilného produktu, ktoré spustí zobrazenie

dialógového okna alebo výberu, použite slovesné podstatné meno. Ak však ide o názov dialógového okna v mobilných produktoch, môžete použiť aj neurčitok, pretože je vo všeobecnosti kratší.

Slovesné podstatné meno použite aj pri preklade riadkových a viacriadkových popisov možností rozhrania API.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Add boards *(názov)*	Pridanie nástenieк	Pridať nástenky
Add video *(názov dialógového okna)*	Pridanie videa	Pridať video
Add video *(názov dialógového okna, mobilný produkt)*	Pridať video Pridanie videa	Pridajte video
Choose file format *(mobilné nastavenie, ktoré spustí výber)*	Výber formátu súboru	Vyberte formát súboru
Add and delete your documents *(riadkový popis možností rozhrania API)*	Pridávanie a odstraňovanie dokumentov	Pridávať a odstraňovať dokumenty

Rod prídavných mien

Niekedy sa môžete stretnúť s reťazcami s osamotenými prídavnými menami, ktoré môžu vyjadrovať napríklad stav procesu. Ak nie je stopercentne jasné, k akému podstatnému menu sa dané prídavné meno viaže, prídavné meno použite v strednom rode.

Zdroj	Popis	Správne	Nesprávne
Custom	Popis skupiny nastavení, ktoré si používateľ prispôsobil.	Vlastné	Vlastná
Downloaded	Popis stavu sťahovania položky.	Stiahnuté	Stiahnutá

Otázky v názvoch

Dialógové okná v používateľskom rozhraní niekedy mávajú v názvoch otázku. Kým anglický zdrojový text často používa skrátený tvar otázky, do slovenčiny otázku vždy preložte celou vetou. Jedinou výnimkou je, ak musíte dodržať obmedzenie počtu znakov.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Delete user?	Chcete odobrať používateľa?	Odstrániť používateľa?
Upload files?	Chcete súbory nahrať?	Nahrať súbory?

Chybové hlásenia

V chybových hláseniach sa snažte používať slovesá, aj ak sa v zdrojovom texte nenachádzajú. Ak v zdrojovom texte sloveso nie je a reťazec má obmedzený počet znakov, sloveso pridávať nemusíte. Prebiehajúce akcie prekladajte zvratným pasívom. Dokončené alebo plánované akcie môžete prekladať aj opisným pasívom, no uprednostňuje sa tiež zvratný pasív.

Zdroj	Správne	Nesprávne
File not added	Súbor nebol pridaný	Súbor nepridaný
Error creating new source	Došlo k chybe pri vytváraní nového zdroja	Chyba pri vytváraní nového zdroja
Device failed to load	Zariadenie nebolo možné načítať Zariadenie sa nepodarilo načítať	Zlyhanie načítania zariadenia
Couldn't leave the call	Nebolo možné opustiť hovor Nepodarilo sa opustiť hovor	
File saved *(maximálne 15 znakov)*	Súbor uložený	Súbor bol uložený

Ďalšie príklady nájdete v časti Jazyk > Gramatika > Slovesá > Aktívum a pasívum.

Správy s troma bodkami

Tri bodky na konci naznačujú, že používateľ pred spustením príkazu bude musieť zadať ďalšie informácie. Tri bodky vložte aj do prekladu. Vložíte ich kombináciou klávesov Alt + 0133.

Zdroj	Správne	Nesprávne	Nesprávne
Add file...	Pridať súbor...	Pridajte súbor...	Pridať súbor

Krátke textové správy

Niektoré softvérové produkty komunikujú aj cez krátke textové správy alebo SMS. V takýchto textových správach sa môžu nachádzať príkazy (napr. písané veľkými písmenami), ktoré by mal používateľ poslať v odpovedi, ak chce, aby sa vykonala nejaká akcia. Vždy sa poraďte s klientom, či tieto príkazy treba prekladať.

Krátke textové správy alebo SMS prekladajte stručným a zhutneným štýlom. Vyhýbajte sa redundantným slovám a dlhým vetným konštrukciám. Vždy preneste iba najdôležitejšie informácie. Diakritika sa používa rovnako ako v iných typoch obsahov.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Thanks for sending a message to <0>. For help with SMS, reply with HELP.	Ďakujeme za poslanie správy firme <0>. Potrebujete pomoc so správami SMS? Odpovedzte HELP.	Ďakujeme za poslanie správy firme <0>. Ak potrebujete pomoc so správami SMS, odpovedzte správou v tvare HELP. *(dlhý preklad)*

Bodka na konci

Vo všeobecnosti bodku na konci reťazcov používateľského rozhrania používajte podľa zdrojového textu. Ak prekladáte obsah používateľského rozhrania a z kontextu nie je jasné, či je reťazec jeden z prvkov používateľského rozhrania, ktoré sú popísané ďalej, bodku na konci vždy dajte podľa zdrojového reťazca.

Nezabudnite, že prvky používateľského rozhrania, ktoré sú uvedené ďalej, sa nikdy nekončia bodkou. Ak sa v zdrojovom reťazci bodkou končia, pokojne bodku v preklade vynechajte. Ak si všimnete chybu v zdrojovom reťazci, napr. bodku na konci názvu tlačidla, oznámte chybu klientovi.

Prvky používateľského rozhrania, ktoré sa zvyčajne nekončia bodkou:

- názov dialógového okna alebo názov stránky,
- tlačidlo alebo názov tlačidla,
- položka ponuky,
- nastavenie so začiarkavacím poľom alebo názov začiarkavacieho poľa,

- nastavenie s prepínačom alebo názov prepínača,
- povolenie aplikácie.

Vo výnimočných prípadoch, ak niektorý z uvedených prvkov pozostáva z dvoch a viacerých viet alebo sú v jednom reťazci nahromadené fragmenty (neplnohodnotné vety), ktoré sú ukončené bodkou, používajte konzistentne jeden z nasledujúcich postupov:

1. Viaceré anglické vety alebo fragmenty preložte ako jednu anglickú vetu alebo fragment a bodku na konci vynechajte.
2. Jednotlivé vety alebo fragmenty oddeľte bodkočiarkou a bodku na konci vynechajte.
3. Na konci každej vety alebo fragmentu použite bodku.

Zdroj	**Výborne**	**Obstojne**
Convert documents, spreadsheets & presentations to a different format. *(popis začiarkavacieho poľa)*	Konvertovať dokumenty, tabuľky a prezentácie na iný formát *(chyba v zdrojovom texte – zbytočnú bodku pokojne odstráňte)*	Konvertovať dokumenty, tabuľky a prezentácie na iný formát.
File deleted *(reťazec neobsahuje žiadny popis)*	Súbor bol odstránený *(interpunkcia podľa zdrojového textu)*	Súbor bol odstránený. *(nie je potrebné pridávať bodku)*
File unavailable. *(popis alebo označenie reťazca je nejasné)*	Súbor nie je k dispozícii. *(interpunkcia podľa zdrojového textu)*	Súbor nie je k dispozícii *(nie je potrebné mazať bodku)*
I agree. Continue. *(názov tlačidla)*	Súhlasím a chcem pokračovať Súhlasím, pokračovať *(chyba v zdrojovom texte – dva vetné fragmenty, pokojne vety spojte)*	Súhlasím. Pokračovať.

Prvky mobilného používateľského rozhrania

Pokyny na preklad mobilného používateľského rozhrania nájdete v časti Typy obsahov > Mobilný obsah.

Prvky používateľského rozhrania tretích strán

Pokyny na preklad nepreložených alebo nedostupných prvkov používateľského rozhrania tretích strán nájdete v časti Typy obsahov > Používateľské rozhranie tretích strán.

Prevod textu na reč

Správy, ktoré sa prevádzajú z textu na reč naozaj predstavujú hlas danej spoločnosti a musia znieť čo najprirodzenejšie. Preklad píšte tak, ako by ste bežne a slušne hovorili s priateľmi. Ak nie je uvedené inak, vo všetkých takýchto správach vykajte. Vyjadrujte sa stručne a jednoducho.

Okrem toho dodržujte tieto pravidlá:

- Ak je k dispozícii popis správy, pozorne si ho prečítajte. V popisoch takýchto správ sa často nachádzajú kľúčové slová ako *„text-to-speech“*, *„spoken“* alebo *„read“*.
- Ak sa nazdávate, že text by mohol byť prevádzaný na reč, ale nie je to úplne jasné z kontextu, spýtajte sa klienta.
- Interpunkciu používajte podľa zdrojového textu.
- Pri hovorených správach o priebehu, pri ktorých používateľ musí čakať na dokončenie akcie, napr. „načítava sa“ alebo „ukladá sa“, nedávajte na koniec tri bodky.

Marketingový obsah

Najskôr si položte tieto otázky:

- Je štýl môjho prekladu vhodný pre slovenský trh?
- Osloví preklad čitateľa? Prečítal/-a by som si ho ja?
- Mám lokalizovať príklady v zdrojovom texte?
- Mám nahradiť kontaktné údaje miestnymi údajmi?

Uistite sa, že rozumiete konceptom. Ak im nerozumiete, váš preklad bude pravdepodobne neadekvátny a čitatelia mu nebudú rozumieť. Ak niečomu nerozumiete, hľadajte ďalšie informácie v dostupných zdrojoch alebo sa opýtajte klienta.

Čitateľ

Úroveň formálnosti sa líši od kultúry ku kultúre, ale aj od čitateľa k čitateľovi. Pri preklade takéhoto typu dokumentov je nesmierne dôležité, aby ste poznali svojho

prijímateľa. Ak ste o ňom nedostali vopred žiadne informácie, zistite si ich skôr, ako začnete prekladať. Keď už budete poznať čitateľa, oboznámte sa s miestnym štýlom marketingových textov pre daný typ čitateľa. Vo väčšine prípadov nie je potrebné meniť štýl pre veľké a malé spoločnosti. Bežných spotrebiteľov môžete oslovovať uvoľnenejším štýlom.

Zdroj	**Marketingoví odborníci a veľké spoločnosti**	**Malé spoločnosti**	**Bežný spotrebiteľ**
Want more information about this product?	Máte záujem o ďalšie informácie o tomto produkte?	Máte záujem o viac informácií o tomto produkte?	Chcete viac informácií o tomto produkte?
Check out this page for a list of countries and regions.	Navštívte túto stránku a prezrite si zoznam krajín a oblastí.	Navštívte túto stránku a prezrite si zoznam krajín a oblastí.	Prejdite na túto stránku, kde nájdete zoznam krajín.

Cieľ

Nikdy nezabúdajte na hlavný cieľ – zaujať čitateľa. Slová vyberajte pozorne, nezabúdajte na ich vplyv. Marketingové texty väčšinou majú jeden jasný cieľ. Uistite sa, že tomuto cieľu rozumiete a sústreďte sa na danú správu.

Zdroj	**Správne**	**Nesprávne**
Want help getting started with our service for your medium or large-sized business?	Chcete, aby sme vašej stredne veľkej alebo veľkej firme pomohli začať s našou službou?	Máte záujem získať pomoc pri začatí práce s našou službou pre váš stredný alebo veľký podnik?

Typ dokumentu

Okrem čitateľa a cieľa sa musíte oboznámiť aj s typom dokumentu, ktorý idete prekladať, pretože môže ísť o čokoľvek od tabuliek s údajmi cez e-maily až po videá. Každý typ dokumentu si vyžaduje iný prístup.

Štýl

Preklad marketingových textov nesmie byť doslovný. Vašou úlohou je odovzdať správu novému prijímateľovi v novom prostredí. Ďalej nájdete niekoľko základných rád na preklad marketingových textov do slovenčiny.

Krátke a nápadité názvy

Názov dokumentu alebo nadpis textu je prvá vec, ktorú čitateľ uvidí. Ak ho preložíte doslovne a nesprávne, pravdepodobne stratíte jeho pozornosť. Motivujte ho, aby čítal ďalej.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Rich Media advertising delivers 23% increase in transaction value for your clients *(názov prípadovej štúdie)*	Inzercia typu Rich Media **zvyšuje** objem transakcií vašim klientom o 23 %	Prostredníctvom inzercie typu Rich Media **dosiahli** vaši klienti **zvýšenie** objemu transakcií o 23 percent
Everyone is jumping to digital *(nadpis tlačovej správy)*	Budúcnosť spočíva v digitálnom trhu	Všetci sa chcú dostať **do digitálnej doby**

Krátke a jednoduché vety

Dlhé vety nemusia byť v tlačených textoch vždy zrozumiteľné a tento problém je ešte výraznejší pri internetových textoch, e-mailoch, prezentáciách atď. Čím je veta alebo odsek dlhší, tým je nepravdepodobnejšie, že si zaneprázdnený čitateľ prečíta všetko. V takýchto prípadoch je lepšie použiť dve kratšie vety ako jednu dlhú. Okrem toho nezabudnite používať marketingové vyjadrovanie a frázy, aby ste získali čitateľovu pozornosť.

Zdroj	Správne	Nesprávne
It's your chance to help us understand the special challenges you're facing so we can prioritize the tools and processes that are most valuable to you.	Priblížte nám svoje ciele a výzvy. [*rozdeľte vetu, aby ste získali čitateľovu pozornosť*] Vaše pripomienky nám umožnia zamerať sa na tie nástroje a procesy, ktoré sú pre vás podstatné.	Týmto vám poskytujeme príležitosť informovať nás o výnimočných výzvach, ktorým **čelíte, a tak nám pomôcť upriamiť našu pozornosť** na tie nástroje a procesy, ktoré majú pre vás najvyššiu hodnotu.

The flexibility of our publisher platform can help you to monetize your site's assets, provide a differentiated experience to your audience, and raise the pace of your entire business.	Flexibilita našej platformy vlastníkov **vám umožňuje** optimálne zhodnotiť všetky aktíva vašich stránok. [*rozdeľte vetu, aby ste získali čitateľovu pozornosť*] Ponúknite svojej cieľovej skupine niečo navyše a zvýšte tempo svojho podnikania.	Flexibilita našej platformy vlastníkov **vám môže pomôcť** optimálne zhodnotiť všetky aktíva vašich stránok, poskytnúť vašej cieľovej skupine odlišný zážitok a zvýšiť tempo vášho podnikania.

Počet podraďovacích viet

Veľký počet podraďovacích viet môže zahmliť význam vety. Na druhej strane, pri jednej hlavnej vete alebo nanajvýš jednej až troch podraďovacích vetách si čitateľ text prečíta rýchlejšie a získate jeho pozornosť. Okrem toho si zapamätá viac informácií.

Zdroj	Správne	Nesprávne
For full release details please view the <0> help center, accessible via your account sign-in.	Podrobné informácie o novej verzii získate **po prihlásení sa do účtu** v centre pomoci <0>.	Podrobné informácie o novej verzii získate v centre pomoci služby <0>, **ku ktorému získate prístup prihlásením sa do svojho účtu.**
We have worked with this company for many years because they have always pushed the envelope on cutting edge technologies, while also giving us the tools to measure the effectiveness of campaigns.	S touto spoločnosťou už spolupracujeme mnoho rokov. [*tu rozdeľte vetu*] **Používa špičkové inovatívne techniky** a poskytuje nám nástroje na meranie efektivity kampaní.	S touto spoločnosťou už spolupracujeme mnoho rokov, **pretože v súvislosti s inovatívnymi technológiami posúva hranice neustále ďalej** a zároveň nám poskytuje nástroje, pomocou ktorých možno merať efektivitu kampaní.

Vyjadrujte sa jasne a priamo

Jednoduché vety a výrazy napomáhajú jednoznačnosti. Vyhýbajte sa inverzii slov, ktoré sú založené na doslovnom preklade z angličtiny (iba ak by išlo o termíny z glosára/TB). Pamätajte, že doslovný preklad je pri marketingových textoch neefektívny.

Pri cudzích slovách, neznámych termínoch, premenných alebo akronymoch používajte deskriptory, aby boli zrozumiteľné. Pozornosť čitateľa musíte získať čo najskôr.

Zdroj	Správne	Nesprávne
INVITER_NAME1 has created a login for you. Click below to activate your account.	**Používateľ INVITER_NAME1** pre vás vytvoril prihlasovacie údaje. Kliknutím nižšie aktivujete účet.	**INVITER_NAME1** pre vás vytvoril prihlasovacie údaje. Ak chcete aktivovať účet, kliknite nižšie.
With this release, we introduce several exciting new features designed to increase operational efficiency and make your experience with our products more seamless.	Táto verzia ponúka mnoho nových funkcií, ktoré **zvyšujú efektivitu riadenia** a ešte **dokonalejšie zabezpečujú** bezproblémové používanie našich služieb.	Táto verzia ponúka mnoho nových funkcií, ktoré zabezpečujú **efektívnejšie** riadenie a **bezproblémovejšie** používanie našich produktov.

Vyjadrujte sa pozitívne

Vyvarujte sa negatívnych alebo silných výrazov a vyjadrení so skrytým významom, ktorý môže naznačovať opak pôvodnej správy. Nezabúdajte, že váš cieľový čitateľ sa môže vyhýbať správam s negatívnym významom aj ak je celkový význam dobrý. Naučte sa rozoznávať negatívne vyjadrovanie a zmeňte ho. V preklade ponúknite pozitívne stránky, výzvy a dynamiku.

Zdroj	Správne	Nesprávne
The fight in online publishing is fierce.	Boj v odvetví online publikovania je **veľmi intenzívny.**	Boj v odvetví publikovania online je **extrémne tvrdý.**
This product encapsulates numerous enhancements including: ...	Tento produkt **ponúka** početné rozšírenia vrátane...	Do tohto produktu **sú zahrnuté** početné zmeny vrátane...

Používajte vhodné vyjadrovanie

Vyhýbajte sa príliš emočne nabitým alebo kvetnatým výrazom, ktoré v čitateľovi môžu vyvolať silnú citovú reakciu. Môžu totiž odpútať jeho pozornosť od najdôležitejších informácií, ktoré chcete podať. Vyjadrujte sa vhodne vzhľadom na čitateľa a obsah, aby ste nenarušili svoj cieľ – chcete čitateľa osloviť, prinútiť ho, aby čítal ďalej a aby sa zaujímal o daný produkt alebo správu.

Zdroj	Správne	Nesprávne
This release introduces an eagerly anticipated function.	Nová verzia prináša **dlho očakávanú** funkciu.	Nová verzia prináša **túžobne očakávanú** funkciu.
Authors will not only survive the economic downturn, but thrive.	Autori krízu nielenže **prekonajú**, ale dokonca **posilnia svoje postavenie.**	Autori krízu nielenže **prežijú**, ale dokonca **zmocnejú.**

Vyhýbajte sa redundantným slovám

Vyhýbajte sa nepotrebným slovám a obsahom, ktoré nič nepridávajú k hlavnej myšlienke alebo by ju mohli omylom pozmeniť. Nezabúdajte, že pri hustom a zložitom texte môže čitateľ stratiť pozornosť a prestať čítať ďalej.

Zdroj	Správne	Nesprávne
We are pleased to announce that the new release of <product> will be available soon.	**S radosťou vám oznamujeme,** že nová verzia služby <product> bude k dispozícii čoskoro.	**Tešíme sa, že vám môžeme oznámiť,** že nová verzia služby <product> bude k dispozícii čoskoro.
This campaign takes advantage of the industry's most advanced technology to deliver a new and innovative marketing program to help our client reach their target audience.	Táto kampaň **používa** najmodernejšie technológie v odvetví a **poskytuje** nový a inovatívny marketingový program, s ktorým môže klient osloviť svoje cieľové publikum.	**Pri tejto** kampani **sa na vytvorenie** nového a inovatívneho marketingového programu, prostredníctvom ktorého môže klient osloviť svoje cieľové publikum, **používa** najmodernejšia technológia v odvetví.

Oslovte čitateľa kľúčovými bodmi

Nenechajte sa pri chválení produktu alebo záujmov klienta uniesť. Síce to znie dobre v angličtine, ale v slovenčine tento štýl nie je vhodný. Sústreďte sa na cieľového čitateľa. Chcete zaujať jeho pozornosť, takže pri zvýrazňovaní kľúčových bodov v ňom prebuďte zvedavosť.

Zdroj	Správne	Nesprávne
We believe that through using our technologies you will emerge fitter, more efficient and more profitable than ever before.	**Prostredníctvom našich technológií** bude vaše podnikanie produktívnejšie, efektívnejšie a ziskovejšie než kedykoľvek predtým.	**My sme presvedčení, že vďaka našim technológiám** bude vaše podnikanie produktívnejšie, efektívnejšie a ziskovejšie ako kedykoľvek predtým.
Increase customer satisfaction by driving higher click throughs and conversions.	**Zvýšte** spokojnosť svojich zákazníkov. **Zlepšite** návštevnosť svojich stránok a zvýšte mieru konverzie.	Väčšiu spokojnosť vašich zákazníkov **môžete dosiahnuť** vyššou mierou prekliku a konverzie.

Vyzývajte k činnosti

Motivujte prijímateľa jasnými vyjadreniami. Chce rýchlo nájsť, čo potrebuje, pochopiť to a takmer okamžite sa rozhodnúť, napr. nakúpiť alebo zatelefonovať. Pri správach, ktoré vyzývajú k činnosti, si pamätajte, že krátky text je dobrý text.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Click here to contact us or visit our website to learn more.	Ak **chcete získať ďalšie informácie**, kontaktujte nás alebo navštívte našu webovú lokalitu.	Ak **sa na nás chcete obrátiť**, kliknite tu alebo navštívte našu webovú lokalitu, **kde získate ďalšie informácie**.
For more information on using the product contact the product team or visit the product website.	Ďalšie informácie o produkte získate od produktového tímu alebo na webových stránkach produktu.	Ďalšie informácie o produkte získate na webových stránkach **produktu. Môžete tiež napísať tímu produktu**.

Prekladajte význam, nie slová

Pri marketingových textoch je veľmi dôležité, aby ste si od zdrojového textu držali odstup. Neprekladajte slová, ale kľúčový význam. Uistite sa, že mu rozumiete. Ak niektoré koncepty nechápete, hľadajte v dostupných zdrojoch alebo sa opýtajte klienta.

Zdroj	Správne	Nesprávne
See what your client's customers are searching for and be prepared for any new behaviours or seasonal search trends.	Zistite, čo zákazníci vašich klientov hľadajú, a **pripravte sa** na nové druhy správania a sezónne **trendy vyhľadávania**.	Pozrite si, čo zákazníci vašich klientov vyhľadávajú a **buďte pripravení** na každé nové správanie alebo sezónne **vyhľadávacie trendy**.
You have a retail client who wants to reach the Valentine's day gift buyer.	**Váš klient je maloobchodník**, ktorý chce **osloviť** záujemcov o valentínske darčeky.	**Máte maloobchodného klienta**, ktorý chce **zasiahnuť** kupujúcich valentínskych darčekov.

Vyjadrujte sa konzistentne

Slovná zásoba a štýl prekladu by mali byť vždy konzistentné. V celom dokumente udržiavajte rovnakú úroveň slušnosti vhodnými výrazmi, slovnou zásobou a syntaxou.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Hello, The product team wishes to inform you...	**Dobrý deň**, produktový tím vás chce informovať...	**Ahoj**! Produktový tím vás chce informovať...

Používajte konzistentné oslovenia

Čitateľa oslovujte konzistentne. Nezamieňajte oslovenia ako „vy“, „klienti“ a „používatelia“, ako sa niekedy stáva v zdrojovom texte.

Zdroj	Správne	Nesprávne
If you do not find your language in the pull down above, the user can change it in...	Ak nenájdete svoj jazyk v rozbaľovacej ponuke vyššie, **môžete ho zmeniť**...	Ak nenájdete svoj jazyk v rozbaľovacej ponuke vyššie, **môže ho používateľ zmeniť**...

Vyjadrujte sa stručne

Vyjadrovanie by malo byť jednoduché a stručné. Vyhýbajte sa dlhým vetám a v prípade potreby vyjadrenie zjednodušte. Používajte vhodné synonymá, zámená atď., aby text na seba nadväzoval.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Monitor your accounts more efficiently using our alerts-summary page, which shows all alerts for linked accounts.	Pomocou našej stránky so zhrnutiami upozornení môžete sledovať svoje účty **efektívnejšie. Stránka** zobrazuje všetky upozornenia pre prepojené účty.	Sledujte svoje účty efektívnejšie pomocou našej stránky so zhrnutiami **upozornení, ktorá** zobrazuje všetky upozornenia pre prepojené účty.

Vyhýbajte sa monotónnosti

Nepoužívajte zložité vyjadrovanie a monotónnu vetnú skladbu, teda podmet + prísudok + predmet. Syntax obmieňajte a uistite sa, že sa v texte nachádzajú vhodné prechody medzi významovými celkami.

Zdroj	Správne	Nesprávne
We have to develop a paragraph on defense and to develop a new policy on it.	Musíme **pripraviť** odsek o obrane a tiež pre ňu **vytvoriť** nové pravidlá.	Musíme **pripraviť** odsek o obrane a **pripraviť** pre ňu nové pravidlá. *(opakovanie slov)*

Pozor na viacvýznamovosť

Dávajte si veľký pozor na slová, ktoré môžu mať viac významov. Vždy sa zamyslite nad spôsobmi, ako môže byť text interpretovaný.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Sensitive subjects	Citlivé témy	Senzitívne témy

Využite interpunkciu

Aj interpunkcia je dôležitá súčasť správy. Pomôže vám vytvoriť dynamickejší text.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Did you know that <amount> people are searching for you?	Hľadá vás <amount> ľudí! **Vedeli ste to?**	**Vedeli ste, že** vás hľadá <amount> ľudí?

Formátovanie

Pri marketingových textoch treba dbať aj na vizuálnu stránku textu. Časti ako nadpisy alebo zoznamy s odrážkami by mali byť konzistentné a ľahko čitateľné.

Zdroj	Správne	Obstojne
To download the app, click on the following link, click on save and then on execute. Finally you have to restart the computer.	**Stiahnutie aplikácie:** Kliknite na nasledujúci odkaz. Kliknite na tlačidlo Uložiť. Kliknite na tlačidlo Spustiť. Reštartujte počítač.	**Ak chcete stiahnuť aplikáciu,** kliknite na nasledujúci odkaz, vyberte uložiť a kliknite na tlačidlo spustiť. Nakoniec reštartujte počítač.

Interné komentáre

Marketingové texty (no nie len tie) niekedy obsahujú interné komentáre, ktoré netreba prekladať. Interné komentáre väčšinou spĺňajú niektoré z týchto charakteristík:

- Čitateľovi sa nezobrazia.
- Fungujú ako pokyn alebo rada pre partnera či zamestnanca spoločnosti/klienta.
- Ďalej ich bude spracúvať partner či zamestnanec spoločnosti/klienta.
- Od ostatného textu ich oddeľujú zátvorky alebo iné vizuálne pomôcky.

Ak je jasné, že reťazec je interný komentár, neprekladajte ho. Ak to nie je isté, spýtajte sa klienta.

Zdroj	Správne	Nesprávne
[BEGIN SOCIAL COPY] You invest so much time optimizing your keywords and ads to drive visitors to your website.	**[BEGIN SOCIAL COPY]** Optimalizácii kľúčových slov a reklám na prilákanie návštevníkov webu venujete množstvo času.	**[ZAČIATOK TEXTU PRE SOCIÁLNE SIETE]** Optimalizácii kľúčových slov a reklám na prilákanie návštevníkov webu venujete množstvo času.

Transkreácia

Pri transkreácii ide o adaptáciu zdrojového textu cieľovej kultúre. Táto činnosť je úzko spätá s copywritingom, pretože na základe predlohy alebo záchytných bodov vytvoríte originálny text. Pred samotnou transkreáciou sa vždy uistite, že klient vie, čo od vás požaduje.

Priebeh transkreácie sa môže líšiť, no mal by obsahovať aspoň tieto kroky:

- Uistite sa, že rozumiete zdrojovému textu, požiadavkám klienta a účelu reklamy.
- Vytvorte nový text, usilujte sa o vyvolanie rovnakého efektu a dojmu.

- Na základe dohody s klientom vytvorte viaceré varianty cieľového textu (platí hlavne pri sloganoch).
- Na základe spätnej väzby a konzultácie s klientom zhotovte finálnu verziu textu.

Texty s postupmi a návodmi (centrum pomoci alebo pomocník)

Najskôr si položte tieto otázky:

- Ak by sa mi tento návod zobrazil, znel by prirodzene?
- Bolo by mi jasné, čo mám urobiť ako používateľ hľadajúci pomoc?
- Je text jasný? Sú vety plynulé a nadväzujú na seba?

Nadpisy

Nadpisy a názvy prepojení textov s postupmi a návodmi by mali byť krátke a popisné. Preferujú sa menné preklady buď pomocou podstatného mena, alebo slovesného podstatného mena. Vynechávajte redundantné slová, napr. *„about“* na začiatku anglického názvu.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Choose your settings	Výber nastavení	Vyberanie vašich nastavení
Select options	Výber možností	Vyberanie možností
Creating your preferences	Vytvorenie predvolieb	Vytvorte si svoje predvoľby
Create your preferences	Vytvorenie predvolieb	Vytvorte si predvoľby
About Additional Content	Dodatočný obsah	O dodatočnom obsahu Informácie o dodatočnom obsahu

Odkazy na používateľské rozhranie

Návody často obsahujú odkazy na položky používateľského rozhrania. Dávajte si pozor, aby ste pri preklade návodu použili správne znenie položky, prípadne ju aj overte priamo v používateľskom rozhraní, ak k nemu máte prístup. Niektoré položky používateľského rozhrania musia v texte obsahovať deskriptor. Riaďte sa týmito pravidlami:

1. Celú položku používateľského rozhrania považujte za jeden vetný člen.
2. Určite gramatický pád položky vo vete.
3. Skúste položku správne vyskloňovať.

a) Ak je tvar položky po vyskloňovaní rovnaký ako tvar v nominatíve, nepoužite deskriptor.
b) Ak je tvar položky po vyskloňovaní iný ako tvar v nominatíve, použite vhodný deskriptor.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Choose {bold}Save {end_bold}	Vyberte {bold}Uložiť {end_bold}	Vyberte možnosť {bold}Uložiť {end_bold}
Choose {bold}Open {end_bold} *(odkazuje na nelokalizovanú časť používateľského rozhrania)*	Vyberte {bold}Open (Otvoriť){end_bold}	Vyberte možnosť {bold}Open (Otvoriť){end_bold}
Click {b}New presentation{/b}	Kliknite na možnosť {b}Nová prezentácia{/b}	Kliknite na {b}Novú prezentáciu{b/}
Start using {b}New service{/b} *(odkazuje na nelokalizovanú časť používateľského rozhrania)*	Začnite pomocou možnosti {b}New service (Nová služba){/b}	Začnite pomocou {b}New service (Nová služba){/b}

Ikony a ich popis

Ak sa stretnete s textom, ktorý v rámci riadka obsahuje ikonu a pred ikonou sa nachádza jej slovný popis, riaďte sa rovnakými pravidlami ako pri odkazoch na používateľské rozhranie, ktoré sú popísané v časti Odkazy na používateľské rozhranie (vyššie).

Vo výslednom texte môže byť použitá iba ikona (vizuálne zobrazenie) alebo jej popis (na prevod textu na reč). Veta musí v preklade dávať zmysel v oboch prípadoch. Deskriptor treba použiť v prípade, ak sa vyskloňovaný tvar nezhoduje s tvarom v nominatíve.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Tap Share <sh_icon>.	Ťuknite na Zdieľať <sh_icon>.	Ťuknite na tlačidlo zdieľania <sh_icon>.
Tap the Menu <hamburger_icon> > Your files > Videos.	Ťuknite na *ikonu* Ponuka <hamburger_icon> > Vaše súbory > Videá.	Ťuknite na ikonu ponuky <hamburger_icon> > Vaše súbory > Videá.

Click New protection <shield_icon> *(tvar po vyskloňovaní sa nezhoduje s nominatívom)*	Kliknite na *ikonu* Nová ochrana <shield_icon>	Kliknite na Novú ochranu <shield_icon>

Kľúčové slová

Webové lokality a vyhľadávacie nástroje používajú slová alebo frázy (nazývané kľúčové slová).

Základné pravidlá prekladu kľúčových slov

Kľúčové slovo vyhľadávania je niečo, čo používateľ zadá do vyhľadávača, aby našiel príslušné webové lokality. Môžeme predpokladať, že:

- používateľ pri zadávaní kľúčových slov použije iba malé písmená, dokonca aj pri vlastných menách a skratkách (okrem toho vyhľadávače nerozlišujú medzi veľkým a malým písmom),
- používateľ bude používať hlavne základné tvary slov (podstatné mená v nominatíve, slovesá v neurčitku).

Okrem toho si overte u klienta, či máte v preklade používať interpunkciu, prípadne či nemáte vytvárať pre každé kľúčové slovo pár – jedno s interpunkciou, jedno bez interpunkcie.

Tieto predpoklady možno aplikovať na angličtinu aj slovenčinu. Pri preklade kľúčových slov preto dodržiavajte tieto dva body, teda celé kľúčové slovo (aj frázu) preložte malými písmenami a kým je to možné, snažte sa používať podstatné mená v nominatíve a slovesá v neurčitku.

Pokročilé pravidlá prekladu kľúčových slov

Pri preklade kľúčových slov (a fráz) nezabúdajte na dva hlavné ciele (ktoré však nie sú vždy aplikovateľné do rovnakej miery):

1. Snažte sa čo najlepšie zachytiť význam a zámer zdrojovej frázy. Zdrojový slovosled je len začiatok – spájajte slová, ktoré sú sémanticky prepojené. Ak zdrojové kľúčové slovo používa zvláštne tvary a má slúžiť ako príklad na kľúčové slovo, pokúste sa rovnakú zvláštnosť vyjadriť aj v slovenčine. Môže to byť zámerné, pretože používatelia pri zadávaní kľúčových slov niekedy nepoužívajú správnu gramatiku a štylistiku.

2. Ak sú ako príklad na pár kľúčových slov použité dve alebo viaceré kľúčové slová, uistite sa, že aj preložené kľúčové slová budú vytvárať pár. V takomto prípade má pred presným prekladom prednosť logický vzťah v páre.

Ak sú v origináli použité úvodzovky, ktoré znázorňujú pár kľúčových slov, použite v preklade slovenské úvodzovky („ “), nie anglické (“ ”).

Zdroj	**Správne**	**Nesprávne**	**Komentár**
free cooking classes online	bezplatné hodiny varenia online	bezplatné varenie hodiny online	Prívlastok „*free*“ sa viaže na slovo „*classes*“, nie na slovo „*cooking*“.
free online cook classes	bezplatné online varenie hodiny	bezplatné online hodiny varenia	Slovné spojenie „*cook classes*“ nie je správne („*cooking classes*“), preto je vhodnejšie prekladať pojmy samostatne.
free a class	zadarmo hodina	hodina zadarmo	Kľúčové slová „*free a course*“ nevytvárajú pár, lebo medzi nimi nie je logický vzťah, takže ich môžeme prekladať doslovne.
free class	hodina zadarmo	zadarmo hodina	Kľúčové slová „*free class*“ vytvárajú pár, lebo medzi nimi je logický vzťah.

Preklad kľúčových slov sťažujú tieto rozdiely medzi angličtinou a slovenčinou:

1. Angličtina v porovnaní s flektívnou slovenčinou má iba obmedzené skloňovanie. Do kľúčového slova často spája viacero podstatných mien a slovies, pričom tie sú v základnom tvare. Význam kľúčového slova (v tomto prípade v podobe frázy) závisí od poradia slov.
2. Slovenčina na druhej strane používa na bližšie určenie významu okrem slovosledu aj skloňovanie. Jedno podstatné meno alebo sloveso sa preto môže objaviť v rôznych kľúčových slovách vždy v inom tvare.

Kľúčové slová a frázy s premennými

Ak sa stretnete s kľúčovým slovom alebo frázou s premennými, neprekladajte voľne. Pokúste sa vymyslieť kľúčové slovo alebo frázu, ktorú by použil rodený hovoriaci.

Zdroj	Správne	Nesprávne	Komentár
shops near <PLACE>	obchody <PLACE>	obchody v blízkosti miesta <PLACE> obchody v okolí miesta <PLACE>	Kľúčové slová a frázy s premennými sú v porovnaní s inými obsahmi výnimka, pretože po dosadení všetkých možných obsahov za premennú nemusia byť gramaticky správne

E-maily

Veľké písmená

Slovenčina v e-mailoch (ktoré sú ekvivalentom súkromnej korešpondencie) oslovuje veľmi formálnym spôsobom, ktorý sa vyznačuje veľkým písmenom na začiatkoch osobných a privlastňovacích zámen v druhej osobe plurálu. Ak klient neuvedie inak, vždy používajte takýto spôsob oslovenia.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Dear Mr. CLIENT_NAME, Thank you for your post. We will get back to you ASAP. Thank you for your patience, John Doe, Executive Director	Vážený pán CLIENT_NAME, ďakujeme Vám za príspevok. Čo najskôr sa Vám ozveme. Ďakujeme Vám za trpezlivosť. John Doe, výkonný riaditeľ	Vážený pán CLIENT_NAME, ďakujeme vám za príspevok. Čo najskôr sa vám ozveme. Ďakujeme vám za trpezlivosť. John Doe, výkonný riaditeľ

Interpunkcia na konci

Nekopírujte automaticky zdrojovú interpunkciu. V podpisoch e-mailov môžu nastať v slovenčine dva prípady:

1. Záverečný pozdrav: Prvý prípad ilustruje bežný záverečný pozdrav pred podpisom. Pozdrav sa v slovenčine nikdy neukončuje bodkou ani čiarkou.
2. Celá veta: Druhý prípad je celá veta priamo pred podpisom. Ak ide o vetu, ktorá môže stáť osamote, ukončite ju bodkou. Ak je súčasťou vety aj odosielateľove meno, bodku nepoužite.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Best regards, John Example	S pozdravom John Example	S pozdravom, John Example
Yours sincerely, John Example	S úctou John Example	S úctou, John Example
Thank you, John Example	Ďakujeme. John Example	Ďakujeme John Example
Thank you for your feedback, John Example	Ďakujem Vám za názor. John Example	Ďakujem Vám za názor, John Example
Thank you for your feedback, John Example	Za názor Vám ďakuje John Example	Za názor Vám ďakuje, John Example

Videá a titulky

Poznámky na začiatok

Nezabúdajte, že medzi titulkami, hovoreným komentárom a dabingom sú rozdiely. Pri titulkoch sa sústreďte na krátkosť, pri hovorenom komentári na prirodzený rytmus jazyka a pri dabingu aj na pohyby pier a dĺžku replík.

Ak máte video k dispozícii, pred prekladom si ho vždy najskôr pozrite. Odhalíte tak potrebný kontext, ako napríklad rod rečníkov, vzťahy medzi postavami alebo slovné hry. Ak prístup k videu nedostanete automaticky, vypýtajte si ho od klienta. Neprekladajte naslepo.

Titulky

Väčšinou každý segment projektu zodpovedá jednému záberu videa. Diváci stihnú počas každého záberu prečítať len obmedzené množstvo textu a mali by sa stihnúť pozrieť aj na obraz.

Technické požiadavky (ak nie je uvedené inak):

- Každý segment môže mať najviac dva riadky s maximálne 45 znakmi (vrátane medzier). Ak je riadok príliš dlhý, automaticky sa rozdelí na dva riadky.
- Ak je váš preklad segmentu dlhší ako 45 znakov (vrátane medzier), rozdeľte ho na dva riadky. Dbajte na to, aby ste nenarušili syntaktickú štruktúru vety.

- Ak má segment dva riadky, prvý riadok by mal byť kratší ako druhý.
- Ak má segment menej ako 45 znakov (vrátane medzier), nechajte ho v jednom riadku a nepridávajte prázdny riadok.
- Ak zdrojový text na začiatku segmentov obsahuje mená rečníkov, v preklade ich môžete vynechať, pretože používateľ rečníkov uvidí na obraze.
- Zdrojový text skontrolujte podľa videa (ak ho máte k dispozícii), text môže obsahovať chyby.

Štylistické požiadavky (ak nie je uvedené inak):

- Vynechajte, čo sa dá vynechať, ale zachovajte význam zdroja.
- Zložité vetné konštrukcie zjednodušte, aby ste zlepšili plynulosť a zrozumiteľnosť prekladu.
- Vyhýbajte sa doslovnému prekladu slovných hier a prísloví. Použite podobné frázy, ktorým je v slovenčine ľahko rozumieť.
- Adaptujte iba to najnevyhnutnejšie, napr. ak sa vo videu hovorí o „Mary“, nevolajte ju „Mária“.
- Zohľadnite rečníka a používajte konzistentnú slovnú zásobu.

Ak máte video k dispozícii, po preklade vždy skontrolujte, či titulky dĺžkou vyhovujú obrazu.

Hovorený komentár

Váš preklad by sa mal zhodovať s originálom, nepremiestňujte informácie. Preklad by mal byť približne rovnako dlhý ako originál. Po preklade si text nahlas prečítajte. Uistite sa, že preklad sa dĺžkou hodí, aby rečník nemusel rozprávať príliš rýchlo ani príliš pomaly.

Pri preklade môžete parafrázovať, aby bol text plynulejší. Mal by znieť, ako keby bol napísaný po slovensky. Slovné hry a príslovia neprekladajte doslova. Nahraďte ich ekvivalentnými frázami, ktorým je v slovenčine rozumieť.

Nikdy nezabúdajte na kontext na obraze a prispôsobujte iba to, čo sa prispôsobiť dá. Slovnú zásobu v preklade prispôsobte podľa úrovne formálnosti originálu.

Ak prekladáte hovorený komentár a klient vám neposkytne video, vždy si ho vyžiadajte.

Dabing

Dabing nikdy neprekladajte bez videa, vždy si ho od klienta vyžiadajte. Dbajte na to, aby sa dĺžka replík zhodovala s obrazom a aby boli repliky v preklade vhodne prispôsobené pohybom pier zobrazenej postavy (aj ak ide o animovanú postavu).

Nikdy neprekladajte doslovne a dbajte na správne preklady slovných hier a prísloví. Dialóg musí byť realistický a odrážať jazyk zobrazovanej skupiny postáv. Tomu prispôsobujte aj formálnosť prejavu.

Pri preklade sa vždy riaďte informáciami na obraze. V prípade nezhody medzi textom a obrazom preklad prispôsobte obrazu a o nezhode informujte klienta. Po preklade si text prečítajte nahlas s obrazom, skontrolujte, či má vhodnú dĺžku a je prispôsobený pohybom pier.

Ak od klienta dostanete dodatočné informácie k dabingu, riaďte sa nimi.

Právny obsah

Nasledujúce pravidlá platia bez ohľadu na obsah pre všetky dokumenty, ktoré sú explicitne uvedené ako právne, a reťazce s popisom alebo komentárom, ktorý jasne vysvetľuje, že ide o právny text. Okrem toho sa vzťahujú aj na dokumenty, ktoré nie sú jasne označené ako právne, ale z ich obsahu je zrejmé, že majú právne zameranie. Takéto dokumenty väčšinou spĺňajú aspoň jednu z nasledujúcich charakteristík:

- Z názvu dokumentu jasne vyplýva, že ide o dokument s pravidlami používania, zásadami ochrany súkromia/osobných údajov alebo o podobný typ právneho dokumentu.
- Dokument obsahuje termíny s veľkými začiatočnými písmenami, ktoré sú na začiatku definované a potom sa v ňom používajú (pozri Jazykové pokyny > Pravopis > Identifikátory s veľkým začiatočným písmenom v právnych textoch).

Niekedy sa pri lokalizácii môžu vyskytnúť dokumenty označené ako „*legally sensitive*“ (citlivé z právneho hľadiska), „*containing legally sensitive copy*“ (obsahuje právne citlivý text) alebo len „*legal*“ (právne). Toto označenie samotné neznamená, že ide o právny text. Znamená to iba, že preklad si vyžaduje najvyššiu kvalitu, pretože nesprávny preklad môže mať právne následky.

Právne frázy

V nasledujúcej časti uvádzame zoznam s častými frázami a ich odporúčanými prekladmi, ktoré vám môžu pomôcť pri rozpoznávaní právneho obsahu.

Zdroj	Odporúčaný preklad	Komentár
except as modified by (these terms) unless modified by (these terms)	ak nie je (v týchto podmienkach) dohodnuté inak	
for clarity	na zamedzenie pochybností	
for convenience	(aj) bez uvedenia dôvodu	
from time to time	priebežne, kedykoľvek	Vhodnú alternatívu vyberte podľa kontextu.
go into effect	nadobudnúť účinnosť	
incorporated herein	je súčasťou (tohto dokumentu) sú súčasťou (tohto dokumentu)	
subject to article	s výhradou článku	

Názvy právnych dokumentov Európskej únie

Ak sa v preklade stretnete s názvom právneho dokumentu Európskej únie, vyhľadajte a použite oficiálny názov.

Prvá pomoc

Existuje niekoľko online zdrojov a slovníkov, ktoré vám môžu pomôcť pri preklade právnej terminológie. Ak nepoznáte presný význam ani správny preklad, hľadajte v nasledujúcich zdrojoch.

- Online právny slovník s definíciami: https://dictionary.law.com
- InterAktívna terminológia pre Európu: https://iate.europa.eu
- Právo Európskej únie: https://eur-lex.europa.eu

Mobilný obsah

Počet znakov

Najmä pri lokalizácii reťazcov mobilného používateľského rozhrania sa často stretnete s obmedzením počtu znakov. Ak klient uvedie obmedzenie počtu znakov, musíte

ho dodržať. Prekročenie povoleného počtu znakov môže mať za následok orezanie textu (text sa nezobrazí celý), pretečenie textu (text sa automaticky posunie do ďalšieho riadka) alebo narušenie rozloženia textu. Pri preklade takýchto reťazcov si predstavte obrazovku mobilného telefónu. Ak klient neudá počet znakov, snažte sa aspoň približne držať dĺžky zdrojového reťazca.

Ak samotný zdrojový reťazec prekračuje uvedený počet znakov, upovedomte klienta.

Skratky

Nadmerné používanie skratiek znižuje čitateľnosť textu. Ak musíte reťazec skrátiť, vašou prvou voľbou by nemalo byť skracovanie všetkých slov. Najskôr sa zamyslite, či nemôžete vynechať nejaké slovo, ktoré pre celkový význam nie je dôležité. Ak použijete skratku, musí byť zrozumiteľná. Ak je to na dodržanie obmedzenia počtu znakov nevyhnutné, vynechajte aj bodku na konci skratky.

Iné typy textov

Používateľské rozhranie tretích strán

Niekedy sa stretnete s obsahom softvérov tretích strán. Často ide najmä o inštrukcie, ktoré spomínajú prvky používateľského rozhrania aplikácií tretích strán. Pri lokalizácii takýchto prvkov postupujte nasledovne:

- Skontrolujte, či je aplikácia tretej strany dostupná v slovenčine. Ak áno, použite presný slovenský preklad z lokalizovaného produktu tretej strany.
- Ak aplikácia nie je lokalizovaná alebo k nej nemáte prístup, pretože by ste si museli zakúpiť dodatočný softvér alebo hardvér, použite anglický názov. Do zátvoriek za zdrojový termín pridajte možný preklad.

Názvy produktov tretích strán

Ak sa stretnete s anglickým názvom produktu tretej strany a musíte ho použiť vo vete, postupujte takto:

1. V právnom kontexte pred názvom produktu vždy použite vhodný deskriptor.
2. V používateľskom rozhraní, marketingovom texte, návode alebo inom obsahu:
    a. pri nesklonných názvoch produktov:
        i. v genitíve, datíve, lokáli a inštrumentáli použite vhodný deskriptor.
        ii. v nominatíve a akuzatíve deskriptor vynechajte.

b. názvy produktov, ktoré vlastniaca spoločnosť bežne skloňuje, skloňujte podľa zaužívaného vzoru (napr. od Googlu, od Facebooku, od Macu, od iPhonu).

Názvy textov tretích strán

Niektoré typy obsahov sa môžu odvolávať na výskumy alebo texty tretích strán. Ak názov takéhoto dokumentu ešte nie je preložený do slovenčiny, použite pôvodný anglický názov a do zátvoriek pridajte vlastný preklad.

Informácie o produktoch

Vo všeobecnosti môžeme rozlíšiť tri typy produktov:

1. Produkty pre bežných používateľov – väčšinou sú nespoplatnené, používajú jednoduchý, priateľský štýl a používateľa oslovujú formálne (napr. e-mailové služby a úložiská alebo streamovacie služby).
2. Produkty pre profesionálnych používateľov – väčšinou sú spoplatnené, mali by vyznieť vecne a slušne. Preklady musia byť presné a bez akýchkoľvek významových posunov (napr. služby na online inzerciu alebo cloudové úložiská s rozšírenou kapacitou).
3. Vývojárske produkty – tieto produkty pomáhajú vývojárom pri práci a môžu aj nemusia byť spoplatnené. Pred prekladom je veľmi dôležité, aby ste sa oboznámili so zameraním produktu (služby ako Power BI alebo PowerShell).

Informácie o produktoch by vám mal poskytnúť klient automaticky alebo na vyžiadanie. V každom prípade sú pre vás záväzné a sú nadradené akýmkoľvek informáciám v tejto štylistickej príručke.

Jazykové pokyny

Pravopis

Preklad by nemal obsahovať žiadne preklepy (ak nie sú zámerné na základe zdroja). Uistite sa, že po každom preklade aspoň raz použijete funkciu na kontrolu gramatiky a pravopisu (vo väčšine textových editorov a nástrojov CAT je predvolene priradená klávesu F7).

Veľké písmená

V angličtine sa každé slovo názvu bežne píše veľkým začiatočným písmenom. Nepoužívajte rovnaký princíp písania veľkým písmen aj v slovenčine. Veľkým písmenom napíšte iba prvé slovo reťazca a vlastné podstatné mená v reťazci.

Niekedy sú v angličtine s prvým veľkým písmenom napísané aj prvky používateľského rozhrania. Takýto prístup v slovenčine nepoužívajte. Veľkým začiatočným písmenom nepíšte slová ako ponuka, okno, dialógové okno, tlačidlo, zoznam atď.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Use Office Suite	Používanie balíka Office	Používanie Balíka Office
Various Ads in Display	Rôzne reklamy v zobrazení	Rôzne Reklamy v zobrazení
Select the Cancel Button.	Vyberte tlačidlo Zrušiť.	Vyberte Tlačidlo Zrušiť.

Po dvojbodke

Ak sa v jednoduchej vete alebo v súvetí nachádza dvojbodka, podľa slovenského pravopisu sa text za dvojbodkou začína malým začiatočným písmenom, ak objasňuje, vysvetľuje alebo dopĺňa uvedené informácie.

Malým začiatočným písmenom začínajte text za dvojbodkou aj v prípade, ak tento text netvorí úplnú vetu.

Zdroj	Správne	Nesprávne
If you want to watch the video, you have currently one option only: Download the video to your computer.	Ak chcete pozerať video, máte v súčasnosti iba jednu možnosť: stiahnite video do svojho počítača.	Ak chcete pozerať video, máte v súčasnosti iba jednu možnosť: Stiahnite video do svojho počítača.

Enhanced search: Get instant spelling corrections, proposals and history.	Rozšírené vyhľadávanie: možnosť okamžitých opráv pravopisu, návrhov a histórie.	Rozšírené vyhľadávanie: Možnosť okamžitých opráv pravopisu, návrhov a histórie.

Veľkým písmenom začínajte text po dvojbodke, ak nasleduje úplná veta a pred dvojbodkou je krátky úvod.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Note: If your name does not appear, please reload the page.	Poznámka: Ak sa vaše meno nezobrazí, znovu načítajte stránku.	Poznámka: ak sa vaše meno nezobrazí, znovu načítajte stránku.
Another example: Suppose you have several active apps.	Iný príklad: Predpokladajme, že máte niekoľko aktívnych aplikácií.	Iný príklad: predpokladajme, že máte niekoľko aktívnych aplikácií.

V každom prípade za dvojbodkou nasleduje iba jedna medzera.

Názvy právnych textov a funkcií

Pomenovania právnych textov, napr. pravidlá ochrany súkromia, píšte s malým začiatočným písmenom, aj ak sú v angličtine napísané s veľkým začiatočným písmenom (výnimka je popísaná ďalej v časti Identifikátory s veľkým začiatočným písmenom v právnych textoch). Nehádajte, či text odkazuje na všeobecné pomenovanie alebo na oficiálny dokument. Vedie to k nekonzistentnosti a jeden termín sa raz objavuje s veľkým, inokedy s malým písmenom. Veľké písmeno používajte iba na miestach, kde to vyžaduje slovenský pravopis, napr. na začiatku vety.

Veľkým písmenom píšte iba názvy zákonov a nariadení Slovenskej republiky a Európskej únie a iných zmlúv s celospoločenským významom, ktoré boli samostatne publikované.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Please take a few minutes to read our updated Privacy Policy and Terms of Service. *(pomenovania nezačínajú veľkým písmenom ani v glosári)*	Nájdite si chvíľku na prečítanie aktualizovaných pravidiel ochrany súkromia a zmluvných podmienok.	Nájdite si chvíľku na prečítanie aktualizovaných Pravidiel ochrany súkromia a Zmluvných podmienok.

General Data Protection Regulation *(nariadenie EÚ)*	Všeobecné nariadenie o ochrane údajov (GDPR)	všeobecné nariadenie o ochrane údajov (GDPR)
See the EU user policy *(názov začína veľkým písmenom aj v glosári)*	Zobraziť Pravidlá pre používateľov v EÚ	Zobraziť pravidlá pre používateľov v EÚ

Identifikátory s veľkým začiatočným písmenom v právnych textoch

V právnych textoch sa bežne používajú jednoznačné identifikátory, ktoré pomenúvajú zákony, osoby alebo veci. Pokiaľ klient neurčí inak, takéto identifikátory píšte s malým začiatočným písmenom pri každom ich výskyte v texte.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Original content may communicate with our servers from time to time to check for available updates, such as bug fixes, patches, enhanced functions, and new versions (collectively, Updates)... If you do not agree to such automatically requested and received Updates then please do not use the service...	Originálny obsah niekedy komunikuje s našimi servermi a hľadá dostupné aktualizácie, napríklad opravy chýb, záplaty, vylepšené funkcie a nové verzie (spoločne označované ako aktualizácie)... Ak nesúhlasíte s prijímaním takto automaticky vyžiadaných aktualizácií, nepoužívajte službu...	Originálny obsah niekedy komunikuje s našimi servermi a hľadá dostupné aktualizácie, napríklad opravy chýb, záplaty, vylepšené funkcie a nové verzie (spoločne označované ako Aktualizácie)... Ak nesúhlasíte s prijímaním takto automaticky vyžiadaných Aktualizácií, nepoužívajte službu...

Prepis z iných abecied

Pri prepise mien z jazykov, ktoré nepoužívajú latinku, sa riaďte Pravidlami slovenského pravopisu. Informácie o prepise z cyrilského písma nájdete v kapitole VII, podkapitole 1. Informácie o prepise z gréckej abecedy nájdete v kapitole VII, podkapitole 2. Informácie o prepise z čínskej, japonskej a kórejskej abecedy nájdete v kapitole VII, podkapitole 3.

Jedinou výnimkou sú štandardizované názvy cudzieho pôvodu, napr. Peking (z Beijing).

Gramatika

Preklady musia spĺňať pravidlá slovenského pravopisu a obsahovať prirodzenú slovenskú syntax. Štruktúru textu môžete zmeniť, ak tým zlepšíte čitateľnosť. Dlhú anglickú vetu môžete preložiť ako dve kratšie slovenské. Dve veľmi krátke anglické vety môžete spojiť do jednej dlhšej slovenskej. Význam textu musíte zachovať, ale neprekladajte doslovne. Vyhýbajte sa zbytočnému opakovaniu jedného slova v rámci vety.

Slovosled

Na rozdiel od angličtiny, ktorá má pevný slovosled, má slovenčina voľnejší slovosled. Pri tvorbe prirodzene znejúcich viet je to vašou výhodou.

Nezačínajte vetu spojkou „aby“, kým nemáte na výber, napríklad aby ste zachovali logickosť výpovede. Vo väčšine prípadov viete otočiť poradie viet súvetia.

Nezačínajte vetu číslom, ak sa číslom nezačína aj v origináli alebo ak viete nájsť vhodné alternatívne riešenie.

Zdroj	Správne	Nesprávne
It is necessary to perform the following steps in order to use the service.	Ak chcete využívať službu, musíte vykonať tieto kroky.	Aby ste mohli využívať službu, je potrebné vykonať tieto kroky.
To make sure app installs don't automatically get added to your Library, we'll create a new folder.	Vytvoríme nový adresár, aby sa inštalácie aplikácie nepridávali automaticky do knižnice.	Aby sme zabezpečili, že sa inštalácie aplikácie nebudú automaticky pridávať knižnice, vytvoríme nový adresár.
Your ads will stop displaying on February 1.	Vaše reklamy sa prestanú zobrazovať 1. februára.	1. februára sa prestanú zobrazovať Vaše reklamy.
70% of users 90% of videos	70 % používateľov 90 % videí	Celkove 70 % používateľov Celkove 90 % videí *(nevhodné alternatívne riešenie, boli doplnené redundantné slová)*

Neprenášajte do slovenčiny slovosled menných kolokácií.

Zdroj	Správne	Nesprávne
PayPal user	používateľ služby PayPal	PayPal používateľ
Microsoft team	tím Microsoftu/tím spoločnosti Microsoft	Microsoft tím

Podstatné mená

Niektoré neživotné podstatné mená mužského rodu môžu mať v genitíve singuláru na konci -u aj -a. V takomto prípade si vyberte jednu možnosť (odporúča sa -a) a používajte ju v preklade konzistentne.

Zdroj	Správne	Tiež správne
channel address	adresa kanála	adresa kanálu
after opening dashboard	po otvorení informačného panela	po otvorení informačného panelu

Niektoré podstatné mená mužského rodu možno v slovenčine považovať za životné aj neživotné podľa presného významu, napr. v nominatíve plurálu môžu byť „roboti“ a „roboty“, „agenti“ a „agenty“ alebo „klienti“ a „klienty“. Dávajte si pozor, aby ste používali vhodný tvar.

Zdroj	Správne	Nesprávne
User agents	Používateľské agenty	Používateľskí agenti
Thin clients	Tenké klienty	Tenkí klienti

Ak máte problém so správnym skloňovaním častých neživotných podstatných mien, overte si ho v nasledujúcich tabuľkách. Podľa gramatického pádu a typu prekladaného obsahu si vyhľadajte potrebný tvar.

Skloňovanie vybraných podstatných mien

Klient (*client*): aplikácia alebo služba, ktorá vyžaduje informácie zo servera.

Pád	Tvary
Nominatív SG	klient
Genitív SG	klienta

Datív SG	klientu
Akuzatív SG	klient
Lokál SG	kliente
Inštrumentál SG	klientom
Nominatív PL	klienty
Genitív PL	klientov
Datív PL	klientom
Akuzatív PL	klienty
Lokál PL	klientoch
Inštrumentál PL	klientmi

Používateľský agent (*user agent*): program, ktorý sa používa na prístup k webovej lokalite.

Pád	**Tvary**
Nominatív SG	používateľský agent
Genitív SG	používateľského agenta
Datív SG	používateľskému agentu
Akuzatív SG	používateľský agent
Lokál SG	používateľskom agente
Inštrumentál SG	používateľským agentom
Nominatív PL	používateľské agenty
Genitív PL	používateľských agentov
Datív PL	používateľským agentom
Akuzatív PL	používateľské agenty
Lokál PL	používateľských agentoch
Inštrumentál PL	používateľskými agentmi

Plurálové tvary

Singulare tantum je podstatné meno, ktoré má iba singulárovú podobu. V angličtine ide takmer vždy o nepočítateľné podstatné meno, napr. *advice*, *information* alebo

knowledge. Plurale tantum (pomnožné podstatné meno) je podstatné meno, ktoré má iba plurálovú podobu, napr. *news*, *clothes* alebo *glasses*.

Pri preklade singulare tantum v slovenčine použite plurál. Ak by autor chcel zvýrazniť význam singuláru, použil by opisné vyjadrenie, napr. *a piece of information*. Pri preklade plurale tantum sa pri rozhodovaní medzi singulárom a plurálom riaďte svojím úsudkom a kontextom.

Zdroj	**Správne**	**Nesprávne**
He brought some interesting information.	Priniesol zaujímavé informácie.	Priniesol zaujímavú informáciu.
Have you heard the latest news?	Počuli ste najnovšie správy?	Počuli ste najnovšiu správu?

Skloňovanie slov prevzatých z angličtiny

Skloňovanie nových prevzatých slov môže byť zradné. Ako príklad poslúži slovo „pixel“. Neexistuje gramatické pravidlo, ktoré by určovalo spôsob jeho skloňovania, preto sa riaďte skloňovaním uvedeným v nasledujúcej tabuľke.

Pád	**Vzorové slovo**	**Správne skloňovanie**	**Nesprávne skloňovanie**
Nominatív SG	hotel	pixel	–
Genitív SG	hotela	pixela	pixla
Datív SG	hotelu	pixelu	pixlu
Akuzatív SG	hotel	pixel	–
Lokál SG	hoteli	pixeli	pixli
Inštrumentál SG	hotelom	pixelom	pixlom
Nominatív PL	hotely	pixely	pixly, pixle
Genitív PL	hotelov	pixelov	pixlov
Datív PL	hotelom	pixelom	pixlom
Akuzatív PL	hotely	pixely	pixly
Lokál PL	hoteloch	pixeloch	pixloch
Inštrumentál PL	hotelmi	pixelmi	–

Prídavné meno od slova pixel je „pixelový“, nie „pixlový“. Podobne sa skloňujú aj slová vírus a antivírus (vírusový a antivírusový, nie vírový a antivírový).

Zámená

Zvratné privlastňovacie zámená

Dávajte si pozor, aby ste správne používali zvratné privlastňovacie zámená „svoj“, „svoju“, „svoje“. Zvratné privlastňovacie zámená sa používajú vtedy, keď zámeno privlastňuje objekt subjektu vety. Ak sa zámeno vzťahuje na iný objekt vety, použite iné privlastňovacie zámeno.

Zdroj	Správne	Nesprávne	Komentár
Please enter your password.	Zadajte svoje heslo.	Zadajte vaše heslo.	Nevyjadrený podmet vety je „vy“ a zámeno odkazuje priamo na podmet.
Spend more time sharing videos and connecting with your fans.	Trávte viac času zdieľaním videí a komunikáciou so svojimi fanúšikmi.	Trávte viac času zdieľaním videí a komunikáciou s vašimi fanúšikmi.	Nevyjadrený podmet vety je „vy“ a zámeno odkazuje priamo na podmet.
The account has reached its capacity limit.	Účet dosiahol limit svojej kapacity.	Účet dosiahol limit jeho kapacity.	Treba použiť zvratné privlastňovacie zámeno, pretože „kapacity“ je priamo privlastňované podmetu „účet“.

Ak sú privlastňovacie zámená redundantné, pretože privlastnenie vyplýva z kontextu, vynechajte ich.

Zdroj	Správne	Nesprávne	Komentár
Download this app to your computer.	Stiahnite si aplikáciu do počítača.	Stiahnite si túto aplikáciu do svojho počítača.	Používateľ na obrazovke pravdepodobne vidí, o akú aplikáciu ide. Okrem toho ju zrejme nebude sťahovať do cudzieho počítača.

Slovesá

Aktívum a pasívum

Ak je to možné, v slovenčine radšej používajte aktívum (činný slovesný rod).

Zdroj	Správne	Nesprávne
Here are some additional keywords to consider.	Tu sú ďalšie kľúčové slová, ktoré môžete vziať do úvahy.	Tu sú dodatočné kľúčové slová na uváženie.

Výnimkou sú správy o stave v používateľskom rozhraní:

- Prebiehajúce akcie sa prekladajú zvratným pasívom.
- Dokončené alebo plánované akcie sa môžu prekladať opisným pasívom, ale odporúča sa zvratné pasívum.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Saving file... *(prebieha)*	Súbor sa ukladá...	Ukladám súbor...
Export was finished successfully. *(dokončené)*	Export bol úspešne dokončený.	Export sa úspešne skončil
The video has been saved *(dokončené)*	Video bolo uložené	Video sa uložilo
The download will be suspended. *(plánované)*	Sťahovanie bude pozastavené.	Sťahovanie sa pozastaví

Nedokonavý vid

Slovesá v reťazcoch s povoleniami aplikácií vždy prekladajte v nedokonavom vide, napr. reťazec *Open downloaded files* neprekladajte ako *Otvoriť stiahnuté súbory*, ale ako *Otvárať stiahnuté súbory*.

Prídavné mená

Z niektorých slov alebo termínov môžete vytvárať prídavné mená (napr. internet – internetový, e-mail – e-mailový).

Prídavné mená môžete vytvárať aj z niektorých názvov produktov (napr. wordová strana [nie wordowská], excelový súbor [nie excelovský], twitterový príspevok). Ak je názov produktu dlhý (obsahuje aj názov spoločnosti, napr. Microsoft Word), nevytvárajte z neho prídavné meno.

Ak sa prídavné meno vytvorené z názvu produktu nenachádza na začiatku vety (kde musí začať s veľkým písmenom), píše sa s malým začiatočným písmenom. Malým písmenom sa píšu aj písmená, ktoré sa v podstatnom mene píšu s veľkým písmenom (napr. PowerPoint – powerpointová prezentácia).

Predložky

Pravidlá slovenského pravopisu presne určujú, kedy treba použiť ktorú predložku. Nesprávne použitie predložky sa chápe ako gramatická chyba. Niekoľko príkladov častých nesprávnych použití predložiek nájdete v nasledujúcej tabuľke.

Predložka	Situácia	Zdroj	Správne	Nesprávne
na/pre	vyjadrenie účelu	app for opening text files	aplikácia na otváranie textových súborov	aplikácia pre otváranie textových súborov (anglicizmus)
na/pre	vyjadrenie privlastnenia	instructions for admins	pokyny pre správcov	–
na/k	vyjadrenie účelu	designed to secure profit	určený na zabezpečenie zisku	určený k zabezpečeniu zisku (bohemizmus)
na/k		given the complexity of the problem	vzhľadom na zložitosť problému	vzhľadom k zložitosti problému (bohemizmus)
pri/u		Be careful with these items.	Pri týchto položkách buďte opatrný/-á.	U týchto položiek buďte opatrný/-á. (bohemizmus)
od/na		it depends on the amount	závisí od množstva záleží na množstve	závisí na množstve (bohemizmus)
pre/kvôli	vyjadrenie príčiny	because of terms violation	pre porušenie zmluvných podmienok	kvôli porušeniu zmluvných podmienok
pre/kvôli	vyjadrenie cieľa	Measures must be taken for comprehensibility.	Opatrenia musia byť prijaté kvôli zrozumiteľnosti.	–

Pokiaľ je z kontextu vety jasné, že by mala byť viackrát použitá tá istá predložka, stačí, ak ju použijete iba pri prvom výskyte, ostatné môžete vynechať.

Zdroj	Správne	Tiež správne
...in Word and Excel...	vo Worde a Exceli	vo Worde a v Exceli
In London and Paris	V Londýne a Paríži	V Londýne a v Paríži

Predložky miesta v súvislosti so zariadeniami

Pri preklade fráz ako *„sign in on a mobile device“* alebo *„app on your computer“* je možné použiť predložky „v“ aj predložku „na“. V celom projekte používajte konzistentne jednu možnosť („v“ alebo „na“). Vo všeobecnosti sa však odporúča radšej používať predložku „v“.

Spojky

Ak neviete, či pri spojkách „a“ a „alebo“ použiť singulár alebo plurál, pomôžte si nasledujúcimi príkladmi.

Zdroj	Správne	Nesprávne	Vysvetlenie
Available exclusively from Firefox *and* Chrome	Dostupné exkluzívne *v prehliadačoch* Firefox a Chrome	Dostupné exkluzívne *v prehliadači* Firefox a Chrome	Z formulácie *v prehliadači* nie je jasné, že sú k dispozícii dva prehliadače. Čitateľ by si dokonca mohol myslieť, že Firefox a Chrome je jeden prehliadač.
Available from Firefox *or* Chrome	Dostupné *v prehliadači* Firefox alebo Chrome	Dostupné *v prehliadačoch* Firefox alebo Chrome	V tomto prípade sa myslí buď jeden prehliadač, alebo druhý, no nie oba zároveň. Logickejšie je preto *v prehliadači.*

Spojka „*and/or*“

Zdrojový text niekedy obsahuje spojenie „*and/or*“. Účel tohto spojenia je naznačiť, že môže nastať prvý, druhý alebo oba prípady a že jednotlivé prípady sa vzájomne nevylučujú.

Význam spojenia „*and/or*“ je však rovnaký ako význam zlučovacieho „*or*“. Ak má text vyjadrovať alternatívy, ktoré sa vzájomne vylučujú, mal by obsahovať spojky „*either… or…*“. Okrem toho je používanie spojenia „*and/or*“ v právnych textoch často kritizované.

Do slovenčiny preto „*and/or*“ vždy prekladajte ako „alebo“. Nikdy nepoužívajte spojenie „a/alebo“.

Citoslovcia

Angličtina v textoch používa citoslovcia častejšie ako slovenčina. Vyjadrujte sa v slovenčine priamočiaro a citoslovcia pokojne vynechávajte. Citoslovcia nikdy nepoužívajte v samostatných vetách zakončených výkričníkom, ako sa niekedy vyskytujú v angličtine.

Zdroj	Výborne	Správne	Nesprávne
Oops! This file could not be found.	Tento súbor sa nepodarilo nájsť.	Ľutujeme, tento súbor sa nepodarilo nájsť.	Ojoj! Tento súbor sa nepodarilo nájsť. Ups! Tento súbor sa nepodarilo nájsť.
Wow! You just won!	Práve ste vyhrali!	Skvele, práve ste vyhrali! Fíha, práve ste vyhrali!	Wow! Práve ste vyhrali! Fíha! Práve ste vyhrali!

Interpunkcia

Nekopírujte automaticky interpunkciu zdrojového textu. Dodržujte interpunkčné pravidlá slovenčiny a v prípade potreby konzultujte štylistickú príručku. V ďalších častiach nájdete podrobné informácie o nasledujúcich interpunkčných znamienkach: medzera ( ), bodka (.), výkričník (!), čiarka (,), bodkočiarka (;), dvojbodka (:), úvodzovky („“), pomlčka (–), spojovník (-), tri bodky (…), lomka (/) a ampersand (&).

Medzera

Nedávajte medzeru pred bodku, výkričník, otáznik, čiarku, bodkočiarku, dvojbodku alebo tri bodky, pokiaľ v inštrukciách k projektu nie je uvedené inak. Nikdy nepoužívajte dve alebo viaceré medzery.

Medzeru použite pred a za matematickými symbolmi, ako napríklad =, +, -, *, /.

Medzeru môžete použiť aj v poznámkach pod čiarou medzi označením poznámky (číslo, písmeno alebo hviezdička) a samotnou poznámkou.

Pevné medzery sa používajú v týchto prípadoch:

- medzi číslom a veličinou, napr. 5 m, 14 GB,
- v číselných rozsahoch, napr. 0 – 2 dokumenty,
- medzi číslom a znakom percenta, napr. 100 % výkon, 10 % prirážka,
- medzi jednopísmenovou predložkou a nasledujúcim slovom, napr. v konte, z domu.

Bodka

Všetky typy obsahov okrem používateľského rozhrania sa pri používaní bodky riadia pravidlami slovenského pravopisu. Úplné vety ukončujte bodkou, ale pozor na tieto výnimky:

- Ak je z popisu reťazca alebo kontextu jasné, že ide o názov, nadpis alebo predmet e-mailu, bodku na konci vynechajte. Ak názov, nadpis alebo predmet e-mailu obsahuje viac viet, ukončite bodkou každú vetu.
- Ak úplnú anglickú vetu preložíte ako samostatný slovenský vetný fragment, bodku na konci vynechajte. Ak je však fragment súčasť odseku a nasledujú ho iné vety, musí sa končiť bodkou.

Poznámky pod čiarou vždy ukončite bodkou (aj ak ide o fragment).

Používanie bodky v používateľskom rozhraní má vlastné pravidlá. Inštrukcie nájdete v časti Typy obsahov > Používateľské rozhranie > Bodka na konci.

Výkričník

Výkričník používajte na konci viet, ktoré majú silný emocionálny náboj alebo zvolaciu intonáciu. Môže ísť o vety, ktoré vyjadrujú radosť alebo výzvu (hlavne v marketingových textoch). Ak veta nemá silný emocionálny náboj a vyslovuje sa oznamovacou

intonáciou, nahraďte výkričník bodkou. Čitateľ tak nebude mať pocit, že ho slovenčina núti konať.

Zdroj	Správne	Nesprávne
You have three new messages!	Máte tri nové správy.	Máte tri nové správy!
Say something about yourself!	Povedzte niečo o sebe.	Povedzte niečo o sebe!
Do you want to know your friends' opinions on a subject? Create your own poll and let them vote!	Chcete poznať názor svojich priateľov na nejakú tému? Vytvorte si vlastnú anketu a nechajte ich hlasovať!	-

Čiarka

Nepoužívajte čiarky automaticky na rovnakých miestach ako angličtina. Pravidlá slovenského pravopisu určujú iné používanie čiarok ako v angličtine.

Zdroj	Správne	Nesprávne
After closing the file, click the button...	Po zatvorení súboru kliknite na tlačidlo...	Po zatvorení súboru, kliknite na tlačidlo...

Bodkočiarka

Angličtina používa bodkočiarky oveľa častejšie ako slovenčina. Ak je to možné, prekladajte bez používania bodkočiarok. Často viete bodkočiarku nahradiť bodkou a vytvoriť dve samostatné vety.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Entry disabled; you can enable it here.	Vstup je zakázaný. Tu ho môžete povoliť.	Vstup je zakázaný; môžete ho povoliť tu.

Dvojbodka

Po dvojbodke sa riaďte pravidlami písania veľkých písmen, ktoré nájdete v časti Jazyk > Pravopis > Veľké písmená > Po dvojbodke.

Úvodzovky

Ak musíte použiť úvodzovky, použite slovenské úvodzovky („ “), nie anglické (“ ”). Úvodzovky nepoužívajte pri názvoch prvkov používateľského rozhrania, identifikuje ich už veľké písmeno na začiatku a prípadný deskriptor. Jedinou výnimkou je, ak z textu

nie je jasné, kde sa končí názov prvku a začína ďalší text. V takom prípade môžete použiť aj úvodzovky.

Úvodzovky nepoužívajte pri názvoch produktov, článkov, sekcií článkov a štúdií. Opäť ale platí výnimka, že ak z textu nie je jasné, kde sa názov končí, úvodzovky radšej použite.

Na druhej strane, úvodzovky používajte pri preklade priamej reči a kľúčových slov alebo výrazov (väčšinou sú v úvodzovkách aj v origináli).

Zdroj	**Správne**	**Nesprávne**
Add more content by clicking "Add". *(prvok používateľského rozhrania)*	Ďalší obsah pridáte kliknutím na tlačidlo Pridať.	Ďalší obsah pridáte kliknutím na tlačidlo „Pridať".
Try the new "Photos"! *(názov produktu)*	Vyskúšajte nové Fotky	Vyskúšajte nové „Fotky"
Say "Hi Alexa" *(reč)*	Povedzte „Hi Alexa"	Vyslovte výraz Hi Alexa
Search for "summer sports" *(kľúčové slovo)*	Vyhľadajte „letné športy"	Vyhľadajte letné športy

Pomlčka a spojovník

Spojovník (-) sa používa na spájanie slov alebo slov s číslami. Nemýľte si ho s pomlčkou (–), ktorá sa používa na členenie vety. V slovenčine sa však na členenie viet častejšie používajú čiarky. Ak je to možné, pomlčky nahrádzajte čiarkami. Ak treba, jednu dlhú anglickú vetu s pomlčkami rozdeľte na viaceré kratšie slovenské vety.

V slovenčine nikdy nepoužívajte dlhú pomlčku (angl. *em dash* —), používajte iba krátku pomlčku (angl. *en dash* –). Krátku pomlčku používajte aj ako znamienko mínus a ako oddeľovač v číselných rozsahoch. Pred aj za pomlčkou sa používa medzera. Pred a za spojovník medzeru nedávajte.

Pevný spojovník (-) sa používa v spojeniach slov, ktoré sa na konci riadka nemajú rozdeliť, napr. e-mail.

Aktuálne neexistuje klávesová skratka pre pevný spojovník. Ak ho potrebujete použiť, skopírujte ho odtiaľto (-). Pevný spojovník by sa mal používať v slovách, v ktorých

spojovník nasleduje prvé písmeno slova, napr. e-mail, alebo v spojeniach čísla so slovom, napr. 2-týždňový. Pevný spojovník je povinný v e-mailových adresách, ktoré obsahujú spojovník, napr. moje-meno@príklad.sk.

Zdroj	Správne	Nesprávne
white-blue-red rose	bielo-modro-červená ruža	bielo–modro–červená ruža
35mm format	35-milimetrový formát	35milimetrový formát 35 milimetrový formát
Your edits will be seen by the whole world - right away!	Vaše úpravy uvidí celý svet. Okamžite.	Vaše úpravy uvidí celý svet – okamžite!
Read our e-mail	Prečítajte si náš e-mail	Prečítajte si náš e-mail

Tri bodky (výpustka)

Tri bodky (...) sú špeciálny znak a nemali by sa nahrádzať bežnými troma za sebou idúcimi bodkami. Ďalšie informácie o správach používateľského rozhrania s troma bodkami nájdete v časti Typy obsahov > Používateľské rozhranie > Správy s troma bodkami.

Lomka

Lomka (/) sa často používa pri uvádzaní dvoch alebo viacerých alternatív, kde oddeľuje jednotlivé možnosti. V slovenčine sa okolo lomky štandardne nepoužívajú medzery.

Pri preklade vety alebo vetného fragmentu s alternatívami, ktoré sú oddelené lomkou, v slovenčine vždy radšej použite spojku. Platí to aj v prípade, ak pôvodný text uvádza viac ako dve možnosti. Preklad tak bude prirodzenejší a plynulejší.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Are you male/female?	Ste muž alebo žena?	Ste muž/žena?
Is your country Germany/Austria/Switzerland?	Je vaša krajina Nemecko, Rakúsko alebo Švajčiarsko?	Je vaša krajina Nemecko/Rakúsko/Švajčiarsko?

Ak prekladáte samostatné alternatívy uvedené s lomkou s medzerami, nepostupujte podľa zdrojového textu – medzery nepoužite. Rovnako v preklade nezačínajte všetky alternatívy s veľkým písmenom.

Výnimkou môže byť používateľské rozhranie, kde medzery okolo lomky v samostatných alternatívach ponechať môžete. Prvky používateľského rozhrania musia byť často flexibilné a musia sa dať rozdeliť do riadkov. Ak medzery okolo lomky odstránite, môžu nastať problémy pri správnom zobrazovaní textu. Rovnaká výnimka platí aj pre prvky používateľského rozhrania, ktoré sú uvedené v marketingových a právnych textoch alebo návodoch.

Zdroj	**Správne**	**Nesprávne**
Male / Female *(právny obsah)*	Muž/žena	Muž / Žena
Classical / Jazz *(používateľské rozhranie)*	Klasika / jazz Klasika/jazz	Klasika/Jazz
Smartphone/Tablet *(pomocník)*	Smartfón/tablet	Smartfón / tablet Smartfón/Tablet
Classical / Jazz *(prvok používateľského rozhrania uvedený v článku pomocníka)*	Klasika / jazz Klasika/jazz	

Ampersand

Štandardná slovenská typografia ampersand (&) nepozná. Vždy ho nahrádzajte spojkou.

Jedinou výnimkou je ampersand na začiatku alebo v strede slova v reťazci používateľského rozhrania. Ide o softvérovú funkciu, ktorá určuje klávesovú skratku na spustenie akcie. V takýchto prípadoch ampersand vložte pred rovnaké písmeno. Ak preložené slovo neobsahuje rovnaké písmeno, vyberte iné vhodné písmeno. Písmená y, j, l, i a iné úzke znaky však nie sú vhodné.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Jane Doe, Vice President & Deputy General Counsel	Jane Doe, viceprezidentka a zástupkyňa generálneho právneho zástupcu	Jane Doe, viceprezidentka & zástupkyňa generálneho právneho zástupcu
Change Se&ttings	Zmeniť nas&tavenia	Zmeniť nastavenia
&File	&Súbor	Súbor

Klávesové skratky

Znak	Klávesová skratka
Pomlčka (–)	ALT + 0150
Znak stupňov (°)	ALT + 0176
Tri bodky (…)	ALT + 0133
Pevná medzera ( )	ALT + 0160
Pevný spojovník (-)	Žiadna univerzálne dostupná

Bežné skratky

Skratky

Snažte sa vyhýbať používaniu skratiek. Výnimkou sú bežné skratky, ktoré uvádzajú aj slovenské slovníky. Dobrý dôvod na skrátenie slova môže byť obmedzenie počtu znakov v kontexte používateľského rozhrania. V takom prípade si dávajte pozor, aby ste jednu skratku používali konzistentne a aby ste sa riadili pravidlami tvorenia skratiek, ktoré sú uvedené ďalej.

Ak je skratka alebo akronym zároveň aj ochranná známka, nikdy ju neprekladajte (pokiaľ klient neuvádza inak). Skratky okrem mier a váh ukončujte bodkou.

Zdroj	Preklad s obmedzeným počtom znakov	Bežný preklad
You can store here pictures, documents, and the like.	Tu si môžete ukladať obrázky, dokumenty a pod.	Tu si môžete ukladať obrázky, dokumenty a podobné súbory.
Use an input device, e.g. a keyboard.	Použite vstupné zariadenie, napr. klávesnicu.	Použite vstupné zariadenie, napr. klávesnicu. Použite vstupné zariadenie, napríklad klávesnicu.

Miery a váhy

Pri práci s mierami a váhami vždy používajte zaužívané skratky, ktoré sú uvedené aj ďalej.

Ak zdrojový text obsahuje iba imperiálnu jednotku, overte si u klienta, či máte jednotku konvertovať. Pokiaľ klient neuvedie inak, použite v preklade imperiálnu aj metrickú jednotku.

Ak zdrojový text obsahuje aj metrickú jednotku, môžete imperiálnu jednotku odstrániť.

Ak nie je možné odstrániť imperiálnu jednotku, napr. by mohol nastať problém s premennými, použite preklady, ktoré sú ďalej uvedené v zátvorkách. Všimnite si, že prekladáme imperiálne jednotky, ale neprekladáme ich skratky.

Jednotky dĺžky

Zdroj – celý	Zdroj – skratka	Preklad – celý	Preklad – skratka
millimeter, millimeters	mm	milimeter, milimetre	mm
centimeter, centimeters	cm	centimeter, centimetre	cm
meter, meters	m	meter, metre	m
kilometer, kilometers	km	kilometer, kilometre	km
inch, inches	in, "	palec, palce *(snažte sa vyhýbať)*	in *(radšej celý názov)*
foot, feet	ft, '	stopa, stopy *(snažte sa vyhýbať)*	ft *(radšej celý názov)*
mile, miles	mi	míľa, míle *(snažte sa vyhýbať)*	mi *(radšej celý názov)*

Jednotky informácií

Zdroj – celý	Zdroj – skratka	Preklad – celý	Preklad – skratka
kilobyte, kilobytes	kB	kilobajt, kilobajty	kB
megabyte, megabytes	MB	megabajt, megabajty	MB
gigabyte, gigabytes	GB	gigabajt, gigabajty	GB
kilobit, kilobits	kb, kbit	kilobit, kilobity	kb

megabit, megabits	Mb, Mbit	megabit, megabity	Mb
gigabit, gigabits	Gb, Gbit	gigabit, gigabity	Gb

Jednotky hmotnosti

Zdroj – celý	Zdroj – skratka	Preklad – celý	Preklad – skratka
gram, grams	g	gram, gramy	g
kilogram, kilograms	kg	kilogram, kilogramy	kg
pound, pounds	lb	libra *(snažte sa vyhýbať)*	– *(radšej celý názov)*

Jednotky času

Zdroj – celý	Zdroj – skratka	Preklad – celý	Preklad – skratka
second, seconds	s	sekunda, sekundy	s
minute, minutes	min	minúta, minúty	min
hour, hours	h, hr	hodina, hodiny	h
day, days	–	deň, dni	d.
week, weeks	–	týždeň, týždne	týž.
month, months	–	mesiac, mesiace	mes.
year, years	–	rok, roky	r.

Iné jednotky

Zdroj – celý	Zdroj – skratka	Preklad – celý	Preklad – skratka
degree, degrees	°	stupeň, stupne	°

Akronymy

Nenadužívajte akronymy. V zdrojovom texte sa môžu nachádzať akronymy aj ak sa v ňom skrátená fráza objaví len párkrát. V takýchto prípadoch je lepšie v slovenčine rozpísať celú frázu. Samozrejme, existujú aj akronymy, ktoré treba ponechať v angličtine (napr. CD, SMS).

Keď sa stretnete s akronymom, skontrolujte jeho výskyt. Zhodnoťte, či je potrebné nový akronym prekladať. Nový akronym musí byť zrozumiteľný a zapamätateľný. Ak je akronym zároveň aj ochranná známka, nikdy ho neprekladajte (pokiaľ klient neuvádza inak).

Texty v používateľskom rozhraní musia byť krátke, pretože môžu obsahovať obmedzenia počtu znakov. V takomto prípade sa riaďte zdrojovým textom a v celých textoch akronymy používajte.

Anglické akronymy

Pri prvom výskyte anglického akronymu, ktorý v slovenčine nie je známy, najskôr preložte celú frázu a potom do zátvoriek uveďte anglické znenie a anglický akronym. Následne v texte môžete používať iba akronym bez opakovaného vysvetlenia. Pri známych akronymoch nemusíte rozpisovať celé znenie, pri všetkých výskytoch použite iba anglický akronym.

Ak je potrebné anglický akronym skloňovať, vždy predpokladajte, že je stredného rodu.

Zdroj	Správne	Nesprávne
This product uses OCR to convert images to a readable state... Do you want to use OCR? *(neznámy akronym)*	Tento produkt používa optické rozpoznávanie znakov (optical character recognition, OCR) na konverziu obrázkov do čitateľnej formy... Chcete používať OCR?	Tento produkt používa rozpoznávanie OCR na konverziu obrázkov do čitateľnej formy... Chcete používať OCR?
We will send you an SMS. *(známy akronym)*	Pošleme vám SMS.	Pošleme vám správu systému krátkych správ (short message system, SMS).
We have not yet integrated the TFC. *(akronym TFC sa nachádza v glosári)*	Zatiaľ sme neintegrovali rámec transparentnosti a súhlasu.	Zatiaľ sme neintegrovali TFC. Zatiaľ sme neintegrovali rámec transparentnosti a súhlasu (TFC).

Slovenské akronymy

Pri prvom výskyte slovenského akronymu najskôr uveďte celú frázu a akronym do zátvoriek. Ak ide o známy akronym, celú frázu neuvádzajte, rovno pri každom výskyte uvádzajte iba akronym.

Hypertextové prepojenia a adresy URL

Hypertextové prepojenia

Texty hypertextového prepojenia by mali obsahovať celý text, ktorý popisuje stránku alebo lokalitu, na ktorú sa odkazuje. Ak by však hypertextové prepojenie pozostávajúce z viacerých slov pôsobilo zmätočne, napr. v prípade, že zdrojový text obsahuje viac rôznych jednoslovných prepojení, vytvorte hypertextové prepojenie z jedného slova.

Zdroj	Správne	Nesprávne
If you have any questions, please contact us here.	Ak máte nejaké otázky, kontaktujte nás. Ak máte nejaké otázky, kontaktujte nás tu.	
See results for May, June, and July	Pozrite si výsledky za máj, jún a júl.	Pozrite si výsledky za máj, jún a júl.

Webové adresy

Pri lokalizácii webových adries, ktoré obsahujú jazykový parameter (napr. ?hl=en alebo &hl=en_US) sa poraďte s klientom. Tento parameter sa totiž môže odstraňovať (vtedy bude používateľ presmerovaný na jazykovú verziu podľa nastavení prehliadača, konta alebo systému), zamieňať za slovenčinu (napr. ?hl=sk alebo &hl=sk_SK) alebo sa ponecháva v pôvodnom tvare.

Webové adresy vo vete

Webová adresa môže byť súčasť vety. Ak je kombinácia vety a webovej adresy v zdrojovom texte zvláštna, prekladajte voľne.

Ak je to potrebné, pred webovou adresou použite deskriptory, ako napr. „stránka“, „lokalita“ alebo „adresa“. V právnych textoch použite deskriptor vždy.

Zdroj	Správne	Tiež správne
Learn more about campaigns here http://campaigns.example.com	Ďalšie informácie o kampaniach nájdete na lokalite http://campaigns.example.com.	Ďalšie informácie o kampaniach nájdete tu: http://campaigns.example.com
Go to www.example.com	Prejsť na lokalitu www.example.com Prejsť na adresu www.example.com	Prejsť na www.example.com

Fiktívne webové adresy

Ak zdrojový text obsahuje fiktívnu webovú adresu (napr. www.example.com), overte si u klienta, či ju máte lokalizovať alebo ponechať v pôvodnom znení.

Zoznamy

Pozor na konzistentnosť. Ak použijete sloveso v prvej položke zoznamu, použite slovesá vo všetkých položkách. V slovenských číslovaných zoznamoch a zoznamoch s odrážkami nepreberajte anglické písanie veľkých písmen po dvojbodke. Okrem toho sa v angličtine na konci každej položky často nachádza bodka. Nepreberajte ju do slovenčiny. Dávajte si pozor na chyby a nekonzistentnosť zdrojového textu.

Zoznam s úplnými vetami

Ak zoznam pozostáva z úplných viet, každú položku zoznamu začnite s veľkým písmenom a ukončite bodkou.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Several minor fixes were implemented: • We have added support for Asian character sets. • We have fixed a bug in calculating graph values.	Spravili sme niekoľko menších opráv: • Pridali sme podporu ázijských znakových súprav. • Odstránili sme chybu vo výpočte hodnôt grafu.	Spravili sme niekoľko menších opráv: • pridali sme podporu ázijských znakových súprav, • odstránili sme chybu vo výpočte hodnôt grafu.

Zoznam s vetnými fragmentami

Ak položky zoznamu nie sú úplné vety, nezačínajte každú položku veľkým písmenom (výnimkou sú vlastné mená). Riaďte sa týmito pravidlami:

- ak sa v položkách zoznamu v preklade nenachádzajú čiarky, každú položku okrem poslednej ukončite čiarkou;
- ak sa v položkách zoznamu v preklade nachádzajú čiarky, každú položku okrem poslednej ukončite bodkočiarkou;
- poslednú položku zoznamu ukončite bodkou.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Feature is available in: • English • German • Italian • Chinese	Funkcia je k dispozícii v: • angličtine, • nemčine, • taliančine, • čínštine.	Funkcia je k dispozícii v: • angličtina • nemčina • taliančina • čínština
Publisher's site cannot have any invalid impressions. This also applies to clicks and impressions generated by: • Publisher on his own sites. • Publisher, who supported others to click on his ads. • Automatic clicking or other fraudulent software. • Publisher, who changed any part of the code or who for any reason changed the layout, targeting and delivery of ads.	Vlastníkove webové stránky nesmú mať žiadne neplatné zobrazenia. To sa týka aj zobrazení, ktoré boli vygenerované: • vlastníkom na jeho vlastných webových stránkach; • vlastníkom, ktorý podporoval ostatných, aby klikali na jeho reklamy; • automatickými programami na klikanie alebo iným podvodným softvérom; • vlastníkom, ktorý zmenil ktorúkoľvek časť kódu alebo z akéhokoľvek dôvodu zmenil rozloženie, zacielenie alebo zobrazovanie reklám.	Majiteľova stránka nesmie mať na žiadnych reklamách neplatné zobrazenia. To sa týka aj zobrazení, ktoré boli vygenerované: • Majiteľom na jeho vlastných webových stránkach. • Majiteľom, ktorý podporoval ostatných, aby klikali na jeho reklamy. • Automatickými programami na klikanie alebo iným podvodným softvérom. • Majiteľom, ktorý zmenil ktorúkoľvek časť kódu, alebo ktorý z akéhokoľvek dôvodu zmenil rozloženie, správanie sa, zacielenie alebo spôsob doručenia reklám.

Zmiešané zoznamy

Niekedy môže zdrojový text v zozname obsahovať kombináciu úplných viet a vetných fragmentov. Všetky položky zoznamu preložte buď ako vety, alebo ako vetné fragmenty a použite vhodnú interpunkciu podľa vyššie uvedených pravidiel.

Jednoduché zoznamy

Niekedy sa stretnete so zoznamami bez uvádzacej vety alebo so zoznamami, ktoré je ťažko rozčleniť. V takom prípade sa riaďte zdrojovým textom a nepoužívajte interpunkciu, pretože používateľ vo výslednom produkte uvidí, že ide o zoznam.

V marketingových textoch alebo v používateľskom rozhraní zameranom na marketingový obsah sa tiež môžete riadiť zdrojovým textom a nepoužívať interpunkciu, pretože na používateľa text po spracovaní pôsobí lákavejšie.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Explore the new version! • Faster launch • Higher performance • Better user experience *(používateľské rozhranie s marketingovým obsahom)*	Preskúmajte novú verziu! • Rýchlejší štart • Lepší výkon • Lepšie používateľské prostredie	Preskúmajte novú verziu: • rýchlejší štart, • lepší výkon, • lepšie používateľské prostredie.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Images	Obrázky	Obrázky
Must contain at least 1 image	Musí obsahovať aspoň jeden obrázok	musí obsahovať aspoň jeden obrázok,
No Javascript: (<script> tags)	Žiadny Javascript: (značky <script>)	žiadny Javascript: (značky <script>),
No stylesheets: (<link> and <style> tags)	Žiadne kaskádové štýly: (značky <link> a <style>)	žiadne kaskádové štýly: (značky <link> a <style>),
No Flash *(právny obsah, nie je jasné, čo je súčasť zoznamu)*	Žiadne prvky vo formáte Flash	žiadne prvky vo formáte Flash.

Zoznamy v testoch a dotazníkoch

V testoch a dotazníkoch predstavujú položky zoznamu jednotlivé odpovede, z ktorých si používateľ môže vybrať. V niektorých prípadoch sa môžu položky zobrazovať vždy v inom poradí, preto sa riaďte niektorým z týchto pravidiel:

- Ak sú položky úplné vety, začnite každú položku veľkým písmenom a ukončite každú položku bodkou.
- Ak položky nie sú úplné vety, nezačínajte veľkým písmenom. Na konci každej položky dajte bodku, ak v spojení s uvádzacou vetou vytvárajú zmysluplnú vetu. Ak nevytvárajú zmysluplnú vetu, nepoužívajte interpunkciu.
- Ak je zdrojový text kombinácia úplných viet a vetných fragmentov, všetky položky zoznamu naformulujte buď ako úplné vety, alebo ako vetné fragmenty, aby bol text konzistentný. Riaďte sa vyššie uvedenou interpunkciou. (Ak nie je možné text preformulovať, snažte sa zachovať konzistentnosť a riaďte sa vlastným úsudkom, ale v každom prípade všetky položky zoznamu buď začnite veľkým písmenom a ukončite bodkou, alebo nezačnite veľkým písmenom a na konci nepoužite žiadnu interpunkciu.)

Zdroj	Správne	Nesprávne
Which can be specified at the campaign level? • Ad text • Billing preferences • Network distribution • Destination URLs	Čo možno špecifikovať na úrovni kampane? • reklamný text • predvoľby fakturácie • distribúciu v sieti • koncové webové adresy	Čo možno špecifikovať na úrovni kampane? • reklamný text, • predvoľby fakturácie, • distribúciu v sieti, • koncové webové adresy.
In your opinion, for your company, having a website is ... 1. Essential 2. Useful but not essential 3. Useless	Podľa vášho názoru sú vlastné webové stránky pre vašu spoločnosť... 1. nevyhnutné. 2. užitočné, ale nie nevyhnutné. 3. zbytočné.	Podľa vášho názoru sú vlastné webové stránky pre vašu spoločnosť... 1. Nevyhnutné 2. Užitočné, ale nie nevyhnutné 3. Zbytočné

Internacionalizácia

Čísla, dátumy a meny

Čísla

Čísla píšte slovom v týchto prípadoch:

- Ak je číslo celé číslo od 1 do 10 a je súčasťou vety v plynulom texte.
- Ak sú čísla súčasťou číselného radu a celý rad je súčasťou vety v plynulom texte.
- Číslo je na začiatku vety v titulkoch.

Čísla nepíšte slovom v týchto prípadoch:

- Číslo sa používa v technickej časti textu.
- Číslo je hodnota miery alebo váhy a nasleduje za ním značka jednotky (aj vtedy, ak patrí do rozsahu 1 – 10).
- Číslo je súčasťou číselného radu, ktorý nie je súčasťou vety.
- Daný kontext obsahuje celé čísla od 1 do 10 a iné čísla.

Dodržujte tieto pravidlá:

- Ak je číslo štvorciferné alebo viacciferné, skupiny troch číslic od seba oddeľujte pevnou medzerou.
- Skupiny troch číslic neoddeľujte pri písaní rokov.
- V mierach a váhach oddeľujte číslo od jednotky pevnou medzerou. Jedinou výnimkou je znak pre stupne veľkosti uhla (pozor, teplotné stupne sa oddeľujú pevnou medzerou).
- V rozlíšení a rozmeroch môžete používať znak násobenia × aj v prípadoch, ak zdrojový text obsahuje písmeno x.
- V číselných výrazoch, ktoré označujú rozlíšenie obrázka, videa alebo obrazovky, použite na oddelenie čísel a znaku násobenia pevné medzery. Ak zdrojový text pevné medzery v tejto časti nepoužíva konzistentne, môžete ich v preklade buď doplniť, alebo pevné medzery nepoužívajte vôbec. Potrebné je zachovať konzistentnosť v celom preklade.
- V číselných výrazoch, ktoré označujú rozmer grafického prvku, použite na oddelenie čísel a znaku násobenia pevné medzery. Ak zdrojový text pevné medzery v tejto časti nepoužíva konzistentne, môžete ich v preklade buď doplniť, alebo pevné medzery nepoužívajte vôbec. Potrebné je zachovať konzistentnosť v celom preklade.

- Vo výrazoch s pomerom použite na oddelenie čísel a dvojbodky pevné medzery. Ak zdrojový text pevné medzery v tejto časti nepoužíva konzistentne, môžete ich v preklade buď doplniť, alebo pevné medzery nepoužívajte vôbec. Potrebné je zachovať konzistentnosť v celom preklade.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Choose just 1 option from the list.	Vyberte zo zoznamu iba jednu možnosť.	Vyberte iba 1 možnosť zo zoznamu.
This is your new group. There are 2 – 3 users in the group.	Toto je vaša nová skupina. V skupine sú dvaja až traja používatelia.	Toto je vaša nová skupina. V skupine sú 2 – 3 používatelia.
100 – 500 files	100 – 500 súborov	100-500 súborov
File count: 5 documents 25 spreadsheets 15 presentations	Počet súborov: 5 dokumentov 25 tabuliek 15 prezentácií	Počet súborov: päť dokumentov 25 tabuliek pätnásť prezentácií
1,983 visitors 22,563 visits	1 983 návštevníkov 22 563 návštev	1983 návštevníkov 22563 návštev
Company was founded in 1985.	Firma bola založená v roku 1985.	Firma bola založená v roku 1 985.
Angle: 45° Temperature: 18 °	Uhol: 45° Teplota: 18 °	Uhol: 45 ° Teplota: 18°
Total length: 10km	Celková dĺžka: 10 km	Celková dĺžka: 10km
2560x1920 pixels 1440p	2 560 × 1 920 pixelov 1440 p	2560×1920 pixelov 1440p
Aspect ratio: 4:3	Pomer strán: 4 : 3	Pomer strán: 4:3

Základné a radové číslovky

Slovenčina používa radové číslovky častejšie ako angličtina. Pri číslovaní krokov alebo úrovní používajte radové číslovky. Ak radová číslovka nie je napísaná slovom v origináli, nepíšte ju slovom ani v preklade.

Zdroj	Správne	Nesprávne
Level LEVEL achieved *(informuje hráča, že dosiahol niekoľkú úroveň)*	Dosiahli ste LEVEL. úroveň	Dosiahli ste úroveň LEVEL
Season NUMBER (*označuje vybranú sériu relácie*)	NUMBER. séria	Séria NUMBER
Episode 5	5. epizóda	Piata epizóda

Čas a dátum

Čas

Vždy používajte 24-hodinový formát času. Ak je to možné, 12-hodinový formát konvertujte na 24-hodinový formát. Ak sa 12-hodinovému formátu nedokážete vyhnúť, akronymy AM a PM píšte veľkými písmenami.

Ak sa časový údaj nachádza v plynulej vete, mali by byť hodiny od minút oddelené bodkou.

Ak sa časový údaj nenachádza v plynulej vete (napr. vo formulári alebo v tabuľke), mali by byť hodiny od minút oddelené dvojbodkou.

Dátum

Dlhý a krátky formát dátumu používajte podľa zdrojového textu. V slovenčine existujú dva prijateľné krátke formáty, napr. 25. 3. 2021 a 25. 03. 2021 (každú bodku nasleduje pevná medzera). Ak klient neurčí inak, uprednostňujte krátky formát dátumu bez núl (napr. 25. 3. 2021), pretože šetrí znaky.

V slovenčine existujú dva prijateľné dlhé formáty dátumu. Môžete použiť formát s genitívom, napr. 25. marca 2021, alebo s nominatívom, napr. 25. marec 2021. Vybraný formát používajte konzistentne v celom preklade. Bodku za číslom dňa nasleduje pevná medzera.

Čas a dátum

Existujú dva prijateľné zápisy času a dátumu v jednom reťazci. Môžete použiť krátky formát dátumu nasledovaný časom, napr. 25. 3. 2021 16:30, alebo dlhý formát dátumu nasledovaný časom, napr. 25. marca 2021 16:30. V oboch prípadoch môžete ešte

pridať názov alebo kód časového pásma, napr. 25. 3. 2021 16:30 UTC. V žiadnom zo zápisov sa na oddeľovanie údajov nepoužíva čiarka.

Zdroj	Správne	Nesprávne
8:00am	8:00	8:00 am
3:45pm	15:45	3:45
8:30 PM	20:30	8:30 pm
01/06/2015	6. 1. 2015	01/06/2015 06.01.2015
June 6, 2020	6. jún 2020 6. júna 2020	6. Jún 2020
January 1, 2020 3 PM	1. januára 2020 15:00	1. januára 2020, 3 PM
January February March	január február marec	Január Február Marec
am AM	AM dop.	am
pm PM	PM odp.	pm

Meny

Vždy sa spýtajte klienta, či treba cudzie meny konvertovať na lokálne, prípadne akým kurzom.

Na označenie jednotky meny preferujte pred symbolmi medzinárodné kódy, napr. EUR, USD, ktoré danú menu označujú.

E-mailové adresy a telefónne čísla

E-mailové adresy

Pokiaľ ide o skutočné e-mailové adresy, adresu nemeňte a použite ju v preklade. Ak sa stretnete s fiktívnou e-mailovou adresou (napr. www.example.com), overte si u klienta, či e-mailovú adresu máte lokalizovať alebo ponechať v pôvodnom znení.

Telefónne čísla

Pokiaľ ide o skutočné telefónne číslo, číslo nemeňte a použite ho v preklade. Ak sa stretnete s fiktívnym telefónnym číslom (napr. 012 345-6789), overte si u klienta, či telefónne číslo máte lokalizovať (napr. +012 345 678 901) alebo ponechať v pôvodnej verzii.

Vo vete

Ak sa e-mailová adresa alebo telefónne číslo vyskytne vo vete v inom páde ako nominatíve alebo akuzatíve, použite deskriptor „adresa“ alebo „číslo“. Ak sa e-mailová adresa alebo telefónne číslo bude nachádzať v nominatíve, deskriptor nepoužite.

Zdroj	Správne	Nesprávne
You will never get a message from example@example.com.	Z adresy príklad@príklad.sk správu nikdy nedostanete.	Z príklad@príklad.sk správu nikdy nedostanete.

Deskriptor „adresa“ alebo „číslo“ je povinný v právnych obsahoch bez ohľadu na pád, v ktorom sa e-mailová adresa alebo telefónne číslo má objaviť.

Značky a premenné

Značky (tag)

Značky predstavujú komponenty zdrojového kódu webovej stránky. Väčšinou sú obklopené lomenými (ostrými) zátvorkami (< >) alebo zloženými zátvorkami ({ }). Prvky webových stránok, napr. nadpisy alebo odseky, pozostávajú z textu obklopeného počiatočnou a koncovou značkou. Počiatočná značka pozostáva z označenia prvku, ktorý predstavuje, napr. na začiatku tučného písma. Koncová značka má ešte pred označením prvku lomku, ktorá určuje, že ide o koncovú značku, napr. na konci tučného písma. V prekladanom texte uvidíte toto: Tento text je tučným. Na danej webovej stránke sa text zobrazí takto: **Tento text je tučným.**

Pri prekladaní používajte značky na rovnakých miestach ako v origináli. Niekedy sú značky nahradené zástupnými symbolmi (číslom v ostrých alebo zložených zátvorkách). Dbajte na to, aby ste značky ani zástupné symboly nikdy z prekladu nevymazali. Ak je v značke uvedené celé označenie funkcie, napr. <bold>, nikdy ho neprekladajte do slovenčiny. Vždy musí zostať v angličtine.

Ak sa nejaká značka viackrát za sebou opakuje, musí sa rovnako opakovať aj v preklade.

Zdroj	Správne	Nesprávne
\r\n\r\n	\r\n\r\n *(vynechá dva riadky)*	\r\n *(vynechá jeden riadok)*

Zástupné symboly a premenné

Zástupné symboly

Zástupný symbol nahrádza kód a lokalizátor ho nesmie upravovať. Značky a môžu byť niekedy nahradené zástupnými symbolmi {0} a {/0}. Pri takýchto zástupných symboloch nie je bez ďalšieho kontextu jasné, čo sa za ne dosadí, preto je veľmi dôležité, aby ste ich použili rovnakým spôsobom ako v originálnom texte. Zástupné symboly sa tiež vyskytujú vo dvojiciach.

Redundantné zástupné symboly

Syntax programovacieho jazyka vyžaduje, aby sa všetky zástupné symboly originálu nachádzali aj v preklade, inak sa v produkte vyskytne chyba. Ako teda postupovať, ak lokalizátor musí nejaké údaje vynechať? Zdrojový text môže napríklad obsahovať rozmer v metrických aj imperiálnych jednotkách, ale v preklade sa majú nachádzať iba metrické jednotky. Situácia sa dá vyriešiť tak, že zástupné symboly v preklade ostanú s prázdnym obsahom.

	Zdroj	Správne	Nesprávne
Zdroj	{0/}828{1/}m ({0/}2717{1/}ft){2/} tall tower	Výška veže {0/}828{1/} m{0/}{1/}{2/}	Výška veže {0/}828{1/} m *(boli odstránené zástupné symboly)*
Možný tvar	828m (2717ft) tall tower	Výška veže 828 m	CHYBA! CHÝBAJÚCE ZÁSTUPNÉ SYMBOLY

Premenné

Premenná je symbolický názov, ktorý bude vo výslednom produkte nahradený reťazcom alebo číslom. Premenné môžu byť zapísané rôznymi spôsobmi, napríklad:

- číslo v ostrých alebo zložených zátvorkách (<0>, {1} – premenná, na rozdiel od zástupného symbolu, nemá dvojicu),

- slovo v ostrých alebo zložených zátvorkách (<user>, {time}),
- popis veľkými písmenami (USER_NAME, DUE_DATE).

Jednoduché premenné s reťazcom

Ak sa v texte stretnete s jednoduchou premennou, ktorá nahrádza slovo alebo názov, uistite sa, že do prekladu sa budú hodiť všetky možné slová alebo názvy, ktoré premenná môže nahrádzať. Za takéto premenné sa často dopĺňajú názvy produktov, používateľské mená a iné podstatné mená. Takmer vždy sa nachádzajú v nominatíve. Vetu sa snažte prekladať tak, aby obsah premennej nemusel byť skloňovaný. Ak taký preklad nie je možný, použite čo najvšeobecnejší deskriptor.

		Správne	**Nesprávne**
Zdroj	You can create a desktop shortcut for easier access to PRODUCT while offline.	Môžete si vytvoriť odkaz na pracovnej ploche, ktorý vám uľahčí prístup k aplikácii PRODUCT v režime offline.	Môžete si vytvoriť odkaz na pracovnej ploche, ktorý vám uľahčí prístup k PRODUCT v režime offline.
Možný tvar	You can create a desktop shortcut for easier access to Word while offline.	Môžete si vytvoriť odkaz na pracovnej ploche, ktorý vám uľahčí prístup k aplikácii Word v režime offline.	Môžete si vytvoriť odkaz na pracovnej ploche, ktorý vám uľahčí prístup k Word v režime offline.
Zdroj	You may continue using {0} as you normally would.	{0} môžete naďalej používať obvyklým spôsobom.	Môžete pokračovať v používaní {0} obvyklým spôsobom.
Možný tvar	You may continue using YouTube as you normally would.	YouTube môžete naďalej používať obvyklým spôsobom.	Môžete pokračovať v používaní YouTube obvyklým spôsobom.

Jednoduché premenné s číslom

Ak sa v texte stretnete s jednoduchou premennou, ktorá nahrádza číslo, uistite sa, že podstatné meno alebo prídavné meno, ktorého počet určuje, vyhovuje všetkým možným číslam, ktoré sa za premennú môžu dosadiť. Slovenčina má tri rôzne plurálové tvary v závislosti od číselného rozsahu, v ktorom sa nachádza dané číslo. V slovenčine teda použite taký tvar podstatného mena, ktorý pokryje všetky možné plurálové tvary, napr. jednotky času skracujte ako s, min, h alebo číslo presuňte za dvojbodku.

Plurálové tvary:

- Pri číslach 2, 3 a 4 je podstatné alebo prídavné meno v nominatíve plurálu, napr. 4 mesiace alebo 2 používatelia.
- Pri číslach 0, 5, 6 a vyšších je podstatné alebo prídavné meno v genitíve plurálu, napr. 5 mesiacov alebo 100 používateľov.
- Pri zlomkoch a desatinných číslach je podstatné alebo prídavné meno v genitíve singuláru, napr. 2/3 mesiaca alebo 1,5 hodiny.

Zdroj	Možný tvar	Popis	Správne	Nesprávne
Opening in {0}	Opening in 2 seconds Opening in 5 seconds	Čas zostávajúci do otvorenia súboru.	Otvorí sa o {0}	Otvorenie v {0}
NUMBER secs left	3 secs left 5 secs left	Žiadny popis	Zostáva: NUMBER s	NUMBER sekúnd zostáva
<0> ads were deleted	2 ads were deleted 18 ads were deleted	Žiadny popis	Počet odstránených reklám: <0>	Bolo odstránených <0> reklám
NUM minutes	3 minutes 25 minutes	Žiadny popis	NUM min	NUM minút

Zložené premenné – syntax ICU

Pri jednoduchých premenných s číslami treba dávať pozor na to, aby sa podstatné mená, prídavné mená a slovesá vzťahovali na všetky možné čísla, ktoré sa môžu za premennú dosadiť. Na pokrytie všetkých možností sa v závislosti od klienta a produktu používa syntax *International Components for Unicode* (ICU). Slovenčina má tri plurálové tvary v závislosti od číselného rozsahu (pozri Premenné > Jednoduché premenné s číslom).

V lokalizačných projektoch sa môžete stretnúť s viacerými zápismi syntaxe ICU. Ak klient používa syntax ICU, mal by vás informovať o zápise, ktorý používa (väčšinou to

opisuje vlastná štylistická príručka). Ďalej nájdete niekoľko častých spôsobov zápisov syntaxe ICU, s ktorými sa môžete stretnúť, a postupy pri ich preklade.

Zložené premenné s plurálovými formami

Kým pri jednoduchých premenných s číslom je potrebné preklad upraviť tak, aby vyhovoval všetkým číselným možnostiam, zloženú premennú a plurálovú formu upravuje syntax ICU tak, aby softvér vybral vhodný preklad z viacerých možností na základe toho, aké číslo sa za zloženú premennú dosadí. Takýto zápis môže mať rôzne tvary.

Všetky čísla v jednom reťazci pod sebou

Zdroj	Správne	Vysvetlenie prvkov
[PLURAL_WEEKS] [=0]unused plural form [=1]1 week [ZERO]# weeks [ONE]# weeks [TWO]# weeks [FEW]# weeks [MANY]# weeks [OTHER]# weeks [END_PLURAL]	[PLURAL_WEEKS] [=0]unused plural form [=1]1 týždeň [ZERO]# weeks [ONE]# weeks [TWO]# weeks **[FEW]#** týždne **[MANY]#** týždňa **[OTHER]#** týždňov [END_PLURAL]	[PLURAL_WEEKS] – označenie začiatku, neprekladajte **[=0] – ak môže byť hodnota 0, prekladajte** **[=1] – hodnota pre 1** [ZERO] – v slovenčine sa nepoužíva, neprekladajte [ONE] – v slovenčine sa nepoužíva, neprekladajte [TWO] – v slovenčine sa nepoužíva, neprekladajte **[FEW] – hodnota pre 2, 3 a 4** **[MANY] – hodnota pre desatinné čísla a zlomky ako 1,5 alebo 8,7** **[OTHER] – hodnota pre 0 (ak nie je uvedená samostatne) a celé čísla od 5 vyššie** [END_PLURAL] – označenie konca, neprekladajte Znak # bude nahradený číslom. Ak je z prekladu jasný počet, znak # môžete vynechať (napr. v prípade parametra =1).

Každé číslo v samostatnom reťazci

Zdroj	Možná informácia v popise	Správne	Možný tvar
{0} other users nearby	...(Format.**zero**)	NUMBER ďalších používateľov v okolí	0 ďalších používateľov v okolí

{0} other users nearby	...(Format.**one**)	NUMBER ďalší používateľ v okolí	1 ďalší používateľ v okolí
{0} other users nearby	...(Format.**two**)	NUMBER other users nearby	V slovenčine sa nepoužíva, neprekladajte
{0} other users nearby	...(Format.**few**)	NUMBER ďalší používatelia v okolí	2 ďalší používatelia v okolí 4 ďalší používatelia v okolí
{0} other users nearby	...(Format.**many**)	NUMBER other users nearby	V slovenčine sa nepoužíva, neprekladajte
{0} other users nearby	...(Format.**other**)	NUMBER ďalších používateľov v okolí	5 ďalších používateľov v okolí 13 ďalších používateľov v okolí

Všetky čísla v jednom reťazci za sebou

Zdroj	Správne	Vysvetlenie prvkov
You can create {0, plural, =1 {# folder} other {# folders}}.	Môžete vytvoriť {0, plural, =1 {priečinok} few {# priečinky} many {# priečinka} other {# priečinkov}}.	Kým zdroj obsahuje iba dva prvky, do prekladu sa pridávajú aj prvky *few* a *many*, aby zodpovedali gramatickým tvarom. Znak # bude nahradený číslom. Ak je z prekladu jasný počet, znak # môžete vynechať (napr. v prípade parametra =1).

Prvok *many*

V niektorých prípadoch je možné prvok *many* z prekladu vynechať (určuje to aj klient a jeho štylistická príručka). Ak je prvok *many* možné vynechať, vždy si najskôr položte otázku: Môže sa premenná niekedy nahradiť zlomkom?

- Ak je z kontextu jasné, že premenná vždy bude celé číslo, prvok *many* neprekladajte, pretože sa aj tak nezobrazí.
- Ak z kontextu nie je úplne jasné, či premenná môže byť zlomok, prvok *many* preložte.

Zdroj	Správne	Vysvetlenie
[MANY]# days	[MANY]# dňa	Nie sme si istí, či sa v texte nepoužije zlomok dňa, napr. *1,5 dňa.*

[MANY]# people	[MANY]# people	Je jasné, že počet ľudí nebude obsahovať zlomok, napr. *3,8 človeka.* Prvok preto netreba prekladať.
[MANY] # photos deleted	[MANY] # photos deleted	Počet fotiek bude vždy celé číslo. Prvok *many* môžeme ignorovať.
[MANY] **last** # days	[MANY] **posledných** # dňa	Ak je súčasťou prvku *many* prídavné meno, použite rovnaký tvar ako pri prvku *other* (teda *posledných*). Nepoužívajte tvar ako pri prvku *few* (napr. *posledné*).

Zložené premenné s možnosťou výberu

Pri týchto premenných softvér vyberie príslušnú možnosť z vopred zadefinovanej databázy údajov. K tejto databáze lokalizátor nemusí mať (a zväčša ani nemá) prístup, riadi sa informáciami, ktoré sú uvedené v premennej.

Zdroj	Správne	Vysvetlenie prvkov
A new {0, select, DESIGNER{Designer} ADMIN{Administrator} other{member}} has joined your team!	K vášmu tímu sa pripojil nový {0, select, DESIGNER{dizajnér} ADMIN{správca} other{člen}.	Systém zobrazí správu podľa toho, aká úloha bola priradená novému členovi. Ak nový člen nedostal žiadnu úlohu, zobrazí sa iba slovo *člen*.

Fiktívny obsah

Ak sa v zdrojovom texte stretnete s fiktívnym obsahom, postupujte podľa krokov uvedených vyššie:

- Fiktívne webové lokality: Jazyk > Hypertextové prepojenia a URL adresy > Fiktívne webové adresy.
- Fiktívne e-mailové adresy: Internacionalizácia > E-mailové adresy a telefónne čísla > E-mailové adresy.
- Fiktívne telefónne čísla: Internacionalizácia > E-mailové adresy a telefónne čísla > Telefónne čísla.

Fiktívne miesta a postavy

Názvy fiktívnych miest a mená fiktívnych postáv z literatúry, filmov, seriálov alebo videohier prekladajte podľa oficiálnych slovenských prekladov. Ak oficiálny slovenský preklad neexistuje, ponechajte ich v angličtine.

Ak by hrozilo, že ponechaním mena alebo názvu v angličtine by sa z prekladu stratila dôležitá informácia, pretože meno je príznakové, môžete ho preložiť. V takomto prípade sa uistite, že meno alebo názov používate konzistentne. Tento postup si však vždy overte u klienta.

Dodatočné zdroje

Základný jazykovedný zdroj

Hlavný dokument, ktorý upravuje písomnú podobu slovenského jazyka, je kniha *Pravidlá slovenského pravopisu*. Je rozdelená na textovú časť a slovník. Slovník pokrýva pravopis slov a považuje sa za jednu z kodifikačných príručiek.

- Pravidlá slovenského pravopisu *(Slovak Orthography Rules)* – Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra – https://www.juls.savba.sk/pravidla_sloven_pravopisu.html

Ďalšie slovníkové a iné zdroje

Podrobné informácie o slovách, napr. ich významy, skloňovanie alebo synonymá, nájdete v slovenských slovníkoch. Tieto slovníky zároveň obsahujú aj praktické príklady správneho používania hľadaného slova.

- Slovenské slovníky *(Slovak Dictionaries)* – Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra – https://slovnik.juls.savba.sk/

Relevantné súčasné slovníky (dostupné na prepojení vyššie):

- Pravidlá slovenského pravopisu,
- Krátky slovník slovenského jazyka,
- Slovník súčasného slovenského jazyka,
- Slovník cudzích slov (akademický),
- Synonymický slovník slovenčiny,
- Slovník slovenského jazyka.

Pri hľadaní relevantnej terminológie z rôznych oblastí si môžete pomôcť aj Terminologickým portálom JÚĽŠ:

- Terminologický portál – https://terminologickyportal.sk/

Názvy štátov a oblastí môžete skontrolovať na portáli Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky:

- Názvy štátov – http://www.skgeodesy.sk/sk/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/nazvy-statov/

Rôzne pravidlá a zásady zapisovania údajov nájdete v norme STN 01 6910 Pravidlá písania a úpravy písomností:

- STN 01 6910: https://cloud5x.edupage.org/cloud/STN_01_6910_Pravidla_pisania_a_upravy_pisomnosti_podciarknute1%282%29.pdf?z%3AQpE9f6HqkFAQnzjQJc2NQfNOh1hWT9fP4DnPHwV6A%2Fo1SAEOE17Oj4KO6qYvw7sm

Časté otázky

Ak ste na jazykový problém nenašli odpoveď v Pravidlách slovenského pravopisu ani v slovníkoch, skúste hľadať v Jazykovej poradni:

- Jazyková poradňa *(Language Consultancy)* – Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra – https://jazykovaporadna.sme.sk/

Ak sa vám nepodarí nájsť potrebné informácie, môžete do Jazykovej poradne zatelefonovať.

Právny preklad

- Online právny slovník s definíciami: https://dictionary.law.com
- InterAktívna terminológia pre Európu: https://iate.europa.eu
- Práve Európskej únie: https://eur-lex.europa.eu

Hovorová slovná zásoba

- Idiómy a frázy: https://www.thefreedictionary.com/
- Slangová slovná zásoba: https://www.urbandictionary.com/

Spoločnosti

- Google: https://support.google.com/
- Apple: https://developer.apple.com/design/human-interface-guidelines/ios/overview/themes/#//apple_ref/doc/uid/TP40006556-CH56-SW1
- Microsoft terminológia: https://www.microsoft.com/en-us/language
- Microsoft štylistická príručka: https://docs.microsoft.com/en-us/style-guide/welcome/

Tvorba webových lokalít

- Príručka jazyka HTML (zoznam značiek): https://www.w3schools.com/html/default.asp

Posteditácia strojového prekladu

Pri posteditácii meníte výstup strojového prekladu podľa požiadaviek klienta. Vopred sa s klientom dohodnite, aký typ posteditácie požaduje:

- Rýchla posteditácia: používa sa hlavne pri interných dokumentoch. Gramatická a štylistická stránka posteditovaného textu sú druhoradé a nemusia byť dokonalé. Za najdôležitejší sa považuje význam textu, ktorý musí byť zrozumiteľný.
- Úplná posteditácia: používa sa hlavne pri textoch určených na uverejnenie. Kvalita takejto posteditácie musí byť porovnateľná s humánnym prekladom.

Kľúčové body, na ktoré sa treba pri posteditácii zamerať:

- Terminológia: dbajte na kľúčovú terminológiu, aby sa preklad zhodoval s glosárom/TB, prípadne aby neboli použité nevhodné preklady.
- Informácie: výstup strojového prekladu porovnávajte so zdrojovým textom, aby ste sa ubezpečili, že sú v texte zachované všetky informácie a nič nebolo vynechané.
- Kultúra: upravte akýkoľvek kultúrne nevhodný alebo neprijateľný obsah.
- Gramatika: riaďte sa základnými pravidlami pravopisu a písania interpunkcie.
- Značky a premenné: dávajte pozor na správne formátovanie a použitie premenných.
- Snažte sa použiť čo najviac nespracovaného výstupu strojového prekladu.

Ďalšie informácie o požiadavkách na východiskový text, ako aj o postupoch pri posteditácii strojového prekladu nájdete tu: https://info.taus.net/mt-post-editing-guidelines.

Preklad častých fráz

Zdroj	Správne	Nesprávne
Buy now *(ako samostatný reťazec)*	Kúpiť	Kúpiť teraz
Register now *(ako samostatný reťazec)*	Registrovať sa	Registrovať sa teraz
Update now *(ako samostatný reťazec)*	Aktualizovať	Aktualizovať teraz
Learn more *(ako samostatný reťazec)*	Ďalšie informácie	Naučte sa viac Viac informácií Získajte viac informácií
Loading...	Načítava sa...	Načítam...
Installing...	Inštaluje sa...	Prebieha inštalácia...

Total	Celkove Spolu	Celkom
one or more X	aspoň jeden X aspoň jedna X aspoň jedno X	jeden X alebo viacej jedna X alebo viacej jedno X alebo viacej
Get started *(ako samostatný reťazec)*	Začíname	Začnite
Tap an icon	Ťuknite na ikonu Klepnite na ikonu	Kliknite na ikonu
Click an icon	Kliknite na ikonu	Ťuknite na ikonu Klepnite na ikonu
Click here	Kliknite tu/Kliknite sem*	

* Gramaticky správne sú obe verzie. V prípade „Kliknite tu“ príslovka „tu“ označuje miesto, kam má používateľ kliknúť. Vo verzii „Kliknite sem“ zasa príslovka „sem“ používateľovi oznamuje smer, ktorým má presunúť kurzor myši, aby klikol na prepojenie.

Preklad niektorých slov v závislosti od kontextu

Slovo *–any»*

Zdroj	Správne
You can change the password at any time.	Heslo si môžete *kedykoľvek* zmeniť.
The step did not generate any output.	Tento krok nepriniesol *žiaden* výsledok.
You can access your e-mail from any computer.	Poštu si môžete skontrolovať na *ktoromkoľvek* počítači.
System registry entries have been removed and the INI file (if any) was deleted.	Údaje systémového registra sa odstránili a súbor INI *(ak sa nejaký našiel)* sa vymazal.

Slovo *–show»*

Zdroj	Správne	Nesprávne
Show statistics	*Zobraziť* štatistiky	–

Slovo *–time»*

Zdroj	Správne	Nesprávne
How much time do you have?	Koľko máte *času?*	–
During this time, you will not be able to work.	V tomto *čase* nebudete môcť pracovať.	–
You can change the password *at any time.*	Heslo si môžete *kedykoľvek* zmeniť.	Svoje heslo si môžete zmeniť v každom čase.

Slovo *–Wi_Fi»*

Toto slovo používajte s deskriptorom, napr. pripojenie, sieť alebo funkcia. V niektorých prípadoch deskriptor nemusíte použiť vôbec.

Zdroj	Správne	Nesprávne
If upload fails, try again using a Wi-Fi connection.	Ak nahrávanie zlyhá, skúste to znova s použitím *pripojenia* Wi-Fi.	Ak nahrávanie zlyhá, skúste to znova s použitím *pripojenia prostredníctvom siete* Wi-Fi.
Use Wi-Fi or mobile network	Používať *Wi-Fi* alebo mobilnú sieť *(v akuzatíve deskriptor nie je potrebný)*	Používať *sieť Wi-Fi* alebo mobilnú sieť
Battery usage by Wi-Fi	Využitie batérie *funkciou* Wi-Fi *(hovorí sa o funkcii mobilného telefónu, nie sieti samotnej)*	Využitie batérie *sieťou* Wi-Fi

Zoznam častých chýb

KVÔLI/PRE

- *Kvôli* značí účel (Kvôli lepšiemu zobrazeniu zmeňte nastavenia.).
- *Pre* značí príčinnú súvislosť, zvyčajne v negatívnom význame (Nemožno pokračovať pre nedostatok informácií.).

PRE/NA

- Chyby nastávajú pri preklade predložiek *to* a *for*, ktoré sa často nesprávne prekladajú ako *pre*.

- Ak spomenuté predložky vyjadrujú účel, mali by sa prekladať ako *na* (Na odoslanie zapnite Bluetooth.).
- Pomôcka:
    - Komu/čomu je objekt/proces určený? – PRE koho/čo?
    - Na aký účel sa objekt/proces použije? – NA čo?

TREBA

- Slovné spojenia *is needed* a *needs to be* sa často prekladajú ako *treba* – v prítomnom čase a bez pomocného slovesa *byť* (teda nie: *je treba*).
- Pomocné sloveso treba použiť v minulom a budúcom čase.

OHĽADNE/OHĽADOM

- Predložky sa často používajú s podstatným menom v genitíve, no považujú sa za zastarané.
- Nahrádzajte ich napríklad týmito: pokiaľ ide o, čo sa týka, vzhľadom na, v súvislosti s.

SADA (SET)

- Výraz sa vo význame „set“ nepovažuje za spisovný.
- Nahrádzajte ho napríklad týmito: súprava, skupina, súbor.

HOREUVEDENÝ/DOLEUVEDENÝ

- Považujú sa za zastarané.
- Nahrádzajte ich napríklad týmito: uvedený, predtým uvedený, predchádzajúci, uvedený ďalej, nasledujúci.

ZDIEĽAŤ

- Nie každé sloveso *share* treba prekladať ako *zdieľať*.
- Nahrádzajte ho napríklad týmito: výmena, mať niečo spoločné, deliť sa o, stotožniť sa s, súhlasiť s.

CELKOM/CELKOVO

- Častica/príslovka *celkom* NIE JE ekvivalentom výrazov *in total, overall, globally* a pod.
- V závislosti od kontextu môžete použiť: celkovo, celkove, spolu.

NASLEDOVNÝ/NASLEDOVNE

- Vhodnejšie: *takýto*, *tento* (pre prídavné meno) a *týmto spôsobom*, *takto* (pre príslovku).

ZAHÁJIŤ

- Vhodnejšie: *začať*, *otvoriť*.

SAMI/SAMY

- *Samy* sa používa pri ženských podstatných menách v množnom čísle, podstatných menách stredného rodu v množnom čísle a mužských neživotných podstatných menách v množnom čísle.
- *Sami* sa používa pri životných podstatných menách mužského rodu v množnom čísle.
- Ak sa stretnete s kombináciou viacerých rodov, uprednostňujte *sami* (Muži a ženy si poradili sami).

HERNÝ SOFTVÉR

Úvod

V prípade herného softvéru je náročné vytvoriť všeobecné štylistické odporúčania na jeho lokalizáciu, keďže videohry majú veľmi veľkú žánrovú rôznorodosť a lokalizátor sa musí prispôsobiť konvenciám žánra, do ktorého lokalizovaná videohra spadá.

Vo všeobecnosti môžeme texty v samotnom videohernom softvéri rozdeliť do dvoch veľkých skupín:

- Systémové texty: sú to texty, ktoré sa podobajú na bežné texty neherného softvéru (napr. systémové hlásenia, chybové hlásenia atď.). Pri preklade týchto textov môžete postupovať aj podľa všeobecnej štylistickej príručky vyššie (ak klient nemá vlastnú).
- Videoherné texty: texty v samotnej videohre, ktoré slúžia na vykreslenie sveta, postáv a príbehu videohry. Tieto sú vždy špecifické pre lokalizovanú videohru, preto je pravdepodobne nemožné ich zovšeobecniť.

Účelom tejto časti publikácie je preto skôr poskytnúť záchytné body, ktoré by mala obsahovať štylistická príručka klienta, alebo na ktoré si pri lokalizácii herného softvéru treba dať pozor.

Základné informácie o hre a kontext

Stručné zhrnutie základných prvkov hry – predstavenie príbehu aj s rozuzlením, hlavných a dôležitých vedľajších postáv, ukážky a popis dôležitých priestorov, kde sa videohra odohráva. V tomto prípade je vždy nápomocné, ak text sprevádzajú aj ilustračné obrázky alebo snímky obrazovky, aby si lokalizátor vedel dej/postavy/priestory lepšie predstaviť. V prípade viacerých postáv je vhodné uvádzať aj diagram ilustrujúci vzťahy medzi postavami, lokalizátorovi to pomôže určiť, ako sa majú postavy oslovovať alebo či si majú tykať/vykať.

Príklady (z videohry *Super Lucky's Tale*)

Lucky je veselý a hravý mladý lišiak, ktorý chce všetko zvedavo preskúmať. Vzhliada k svojej staršej sestre Lyre a chce sa stať rovnakým dobrodruhom, ako je ona. Vždy chce pomôcť a nevzdáva sa ani v tých najhorších situáciách.

Luckyho domov je miesto, kam sa Lucky vracia medzi hrami alebo keď sa nenachádza v žiadnej knihe. Jeho domov slúži ako prepojenie, z ktorého hráč odchádza do iných svetov. Hráč odomyká nové trofeje a stránky knihy postupom v hre a dosiahnutými výsledkami.

Okrem toho by táto časť mala obsahovať základné informácie o videohre, ako napríklad úplný názov, meno vývojára, systémové požiadavky, cieľovú platformu (prípadne platformy), herné režimy a typ primárneho cieľového hráča.

Súčasťou základných informácií by mala byť aj poznámka o tom, ako sú zoradené textové reťazce v súbore na preklad. Od toho totiž závisia stratégie, ktoré môže lokalizátor pri práci používať. Najčastejšie sa opakujú takéto spôsoby zoradenia:

- Chronologicky: reťazce sú zoradené postupne, tak ako sa zobrazujú hráčovi vo videohre. Takto má lokalizátor k dispozícii viac kontextu, pretože napríklad dialógy nasledujú postupne za sebou. Je to odporúčaný spôsob exportu textov.
- Abecedne: reťazce sú zoradené abecedne (väčšinou podľa začiatočného písmena samotného reťazca alebo zdroja (angl. *asset*)). Lokalizátor tu má problém s narušením kontextu, pretože jednotlivé reťazce na seba nemusia nadväzovať.
- „Náhodne“: pri tomto exporte nie je jasné, podľa akého kľúča sú reťazce zoradené, môže to byť čas pridania textu do kódu alebo sú reťazce zoskupené podľa obsahu (napr. najskôr idú všetky reakcie na kladné odpovede na otázky vo videohre, potom všetky záporné odpovede). Aj v tomto prípade je kontext narušený.

Typy obsahov

Rovnako ako pri nehernom softvéri, aj herný softvér môže pozostávať z viacerých typov obsahov, ktoré si vyžadujú rôzny prístup. Okrem typov obsahov, ktoré už boli popísané pri nehernom softvéri, sa tu ešte môžu nachádzať napríklad nasledujúce:

Stiahnuteľný obsah (DLC – *Downloadable Content*)

Obsah, ktorý si používateľ môže, ale nemusí dodatočne stiahnuť. Dbajte na tieto zásady:

- Názvy obsahu sa zobrazujú v používateľskom rozhraní aj mimo neho, preto musia byť konzistentné.
- Nemeňte názvy, ktoré už boli publikované (výnimkou je, ak pôvodný názov predstavuje kritickú chybu). Ak je potrebné zmeniť nejaký názov po publikovaní, kontaktujte klienta.
- Názvy v zdrojovom texte nemusia byť vždy úplne konzistentné (napr. *battle map* a *battle map pack*). Snažte sa prekladať tak, aby v cieľovom texte konzistentné boli.

Dosiahnuté výsledky (*Achievements*)

Odmeny za rôzne akcie v hre. Zväčša pozostávajú z názvu a popisu.

- Názvy dosiahnutých výsledkov môžu obsahovať slovné hračky, neprekladajte ich doslovne.
- Popisy dosiahnutých výsledkov zvyknú obsahovať vysvetlenie, ako daný výsledok získať, takže preklad musí byť stručný a jasný.
- Popisy môžu mať dva základné tvary – pred a po dosiahnutí výsledku, preklad by sa tomuto stavu mal prispôsobiť. Popis dosiahnutého výsledku pred získaním môžete prekladať imperatívom, v popise po získaní použite minulý čas.

Zdroj	Pred získaním výsledku	Po získaní výsledku
Open your inventory.	Otvorte svoj inventár.	Otvorili ste svoj inventár.

- Ak zo zdrojového textu nie je jasné, či ide o popis pred získaním alebo po získaní dosiahnutého výsledku, prekladajte všetky popisy konzistentne v jednom tvare (odporúča sa imperatív).

Obchod/trhovisko (*Marketplace*)

Miesto, kde si používateľ môže kúpiť obsah za skutočné finančné prostriedky.

- Hráča oslovujte formálnym štýlom (vykajte).
- Ak sa v textoch vyskytne terminológia, prekladajte ju konzistentne so zvyškom softvérového produktu.
- Texty formulujte prívetivým a zrozumiteľným štýlom, aby ste prilákali rôznych hráčov a neprekladajte doslovne (podobne ako pri marketingových textoch).

Zdroj	Správne	Nesprávne
Indulge your sweet tooth with this sugar-coated texture pack!	Doprajte svojmu maškrtnému jazýčku tento chutný balíček textúr s cukrovou polevou.	Rozmaznajte svoje sladké zúbky s týmto balíčkom textúr obaleným v cukre.

Režimy hráč proti hráčovi (*Player vs. Player Mode* – PvP) a hráč proti nepriateľovi (*Player vs. Enemy Mode* – PvE)

Ide o režimy, v ktorých hráči proti sebe súperia alebo bojujú o suroviny či nadvládu nad územím.

- Štýl textov môže byť provokatívny, dokonca sa môže hráčom aj vysmievať, navádzať ich k súpereniu.
- Opakujú sa krátke vety a príkazy.
- Dôležité je, aby sa texty dali rýchlo prečítať a pochopiť aj počas boja.
- V závislosti od typu hry a cieľového hráča sa vyvarujte narážkam na vraždu a zabitie iného hráča.

Zdroj	Pre mladších hráčov	Pre starších hráčov
You killed {0}!	Porazili ste hráča {0}!	Zabili ste hráča {0}!

Kreatívny/stavbársky režim (*Creative Mode*)

Ide hlavne o voľné režimy, v ktorých hráči môžu robiť takmer čokoľvek, no hlavné zameranie je na výstavbu nového herného prvku (sveta, mapy a pod.).

- Návody a popisy položiek alebo vecí často obsahujú dlhé vety alebo celé odseky, bývajú neosobné a informačne nasýtené.

- Pri popisoch objektov a akcií sa môžu vyskytovať vetné fragmenty, ktorých hlavný účel je niečo vysvetliť, aj keď pôsobia gramaticky nesprávne.

Zdrojový vetný fragment	**Preklad**	**Vysvetlenie**
Has no effects.	Nemá žiadne účinky.	Chýba podmet. Preklad naformulujte tak, aby vyhovoval rôznym možnostiam.

Platformy

Videoherné texty sa môžu líšiť aj v závislosti od platformy (PC, konzola, mobilné zariadenie), pre ktorú je videohra určená. Treba pamätať aj na to, že ak texty odkazujú na prvky platformy, treba ich preložiť konzistentne s prekladom platformy (napr. rôzne pomenovania páky na ovládačoch pre PlayStation a Xbox v angličtine majú v slovenčine rovnaký názov).

Zdroj	**Preklad**
Tilt the left stick. *(PlayStation)*	Nakloňte ľavú páčku.
Tilt the left thumbstick. *(Xbox)*	Nakloňte ľavú páčku.

Špecifické jazykové pokyny

Štylistické príručky môžu obsahovať aj špecifické jazykové pokyny, ktoré sa týkajú danej videohry. Tie sa môžu vždy rôzniť.

Obsah, ktorý sa neprekladá (*DNT – Do Not Translate*)

Ide zväčša o texty, ktoré sa nemajú prekladať, napr. z dôvodu, že sa v hráčskej komunite používajú v angličtine alebo už sú v angličtine zaužívané.

- Neprekladajte názvy platforiem (napr. Xbox One), ak ich glosár/TB neobsahuje, overte si ich v iných zdrojoch.
- Neprekladajte názvy chránené autorskými právami alebo obchodnými značkami. Výnimkou je, ak je preklad daného názvu zaužívaný.
- Neprekladajte vlastné mená autorov a tvorcov softvéru.

Špeciálne znaky

Videohra môže obsahovať špeciálne znaky či už na účely príbehu, alebo označovanie nejakého herného prvku.

- Špeciálne znaky vždy kopírujte priamo zo zdroja, inak môže nastať preformátovanie znaku, čím sa vloží nečitateľný znak.
- Všímajte si interpunkciu, dávajte pozor hlavne na pomlčky a spojovníky, úvodzovky a apostrofy.

Zdroj	Správne	Nesprávne
'	'	‘

Značky a premenné

Videohry tiež narábajú so značkami a premennými. Zväčša sa správajú rovnako ako pri nehernom softvéri.

- Vždy si overte, či viete, čo sa za premennú dosadí.
- Dbajte na správnu gramatickú štruktúru.
- Overte si, či videohra podporuje syntax ICU.

Konvencie

Ide o spôsob prekladu nejakého videoherného prvku, ktorý sa má replikovať aj v iných, často podobných, prípadoch.

- Dbajte na dodržanie konzistentnosti s už preloženým obsahom.
- Všímajte si používanie zhodného a nezhodného prívlastku v názvoch vecí, položiek a miest.

Okrem toho sa tu ešte môžu vyskytnúť zoznamy častých fráz alebo termínov, na ktoré treba pri lokalizácii dávať pozor.

Špecifické pravidlá alebo najčastejšie otázky

Ku koncu môže štylistická príručka obsahovať zoznam odporúčaní alebo zákazov, na ktoré by lokalizátori pri práci mali dbať, aby sa zabezpečil konzistentný preklad a hráčsky zážitok. Takýto zoznam môže mať aj podobu najčastejších otázok, s ktorými sa vývojári pri práci na videohre stretávali.

- Dávajte si pozor na pravopis a gramatiku. Nezabúdajte používať funkciu Kontrola pravopisu *(Spellcheck)*
- Vždy dôkladne hľadajte v prekladovej pamäti, glosári/TB.
- Dôkladne sa s hrou oboznámte, požiadajte o hrateľnú verziu, vyhľadajte si dodatočné materiály online, pozrite si záznamy z hrania na YouTube.
- Neodstraňujte značky, zástupné symboly ani premenné.

Verzie a aktualizácie

Verzia 1.0 – 4. 11. 2020 – začiatok písania prvej verzie.

Verzia 1.0 – 23. 7. 2021 – dokončená prvá verzia štylistických príručiek.

Verzia 1.0 – marec 2022 – publikovanie prvých verzií.

V prípade akýchkoľvek otázok, opráv alebo dotazov kontaktujte autora na adrese marian.kabat@uniba.sk alebo marian.m.kabat@gmail.com.

Záver

Lokalizácia predstavuje neustále rastúci segment poskytovania jazykových služieb, ktorý sa postupne rozšíril do takmer všetkých jazykov sveta. Lokalizátori, ktorí pracujú na lokalizačných projektoch, tak často robia bez akéhokoľvek vizuálneho kontextu. Spoločnosti, ktorým na kvalite lokalizácie svojich produktov záleží, preto lokalizátorom poskytujú štylistické príručky, ktoré do tmy vnášajú trochu svetla a zjednocujú preklady viacerých lokalizátorov, ktorí pracujú na rovnakých produktoch.

Takúto funkciu má spĺňať aj táto všeobecná štylistická príručka, ktorá je však primárne určená pre študentov, ktorí navštevujú kurzy lokalizácie. Nájdu v nej dôležité informácie o preklade rôznych komponentov neherných aj herných softvérových produktov, ktoré, ak si osvoja už počas štúdia, im môžu uľahčiť vstup do lokalizačnej praxe. Okrem toho sú uvedené informácie spísané po analýze a komparácii lokalizačných štylistických príručiek pre rôzne produkty (napr. Microsoft Windows, Microsoft Office, Google, Apple, Amazon, PayPal, Twitter, Canva, Pinterest, Acorn, Minecraft). Je teda pravdepodobné, že s podobnými požiadavkami sa stretnú aj v praxi. Na druhej strane, ak sa stretnú s klientom, ktorý nemá vlastnú štylistickú príručku, môžu postupovať podľa tejto, čím prispejú k štandardizácii prekladu softvérových produktov.

Všeobecná štylistická príručka pre lokalizáciu softvérových produktov pozostáva z ôsmych hlavných kapitol, pričom každá sa venuje inému aspektu lokalizácie softvérového produktu. Prvá úvodná kapitola sa venuje základným informáciám o všeobecnej štylistickej príručke a jej účelu. Druhá kapitola sa zameriava na všeobecné štylistické pokyny, ktoré sa dotýkajú najmä oslovovania, terminológie, názvov produktov a prekladu humoru a slovných hier. V tretej kapitole sa zameriavame na typy obsahov. Hlavný zreteľ sa kladie na používateľské rozhranie a marketingové texty, ale okrem týchto sa venujeme aj návodom, kľúčovým slovám, e-mailom, dabingu a titulkom, právnemu a mobilnému obsahu. Stručná štvrtá kapitola je zameraná na informácie o produktoch, no keďže každý vyučujúci si môže vybrať vlastné produkty na lokalizáciu, ponúkame iba veľmi všeobecné informácie. Asi najrozsiahlejšia kapitola o jazykových pokynoch pokrýva problematiku slovenského pravopisu, písania veľkých písmen, rôznych gramatických pravidiel, ktoré ovplyvňujú kvalitu jazykovej úrovne lokalizácie. Ďalej sa však venujeme aj interpunkcii, skratkám a akronymom a správnemu zápisu bodov a položiek zoznamu. Nazdávame sa, že práve vďaka tejto

kapitole možno všeobecnú štylistickú príručku uplatniť aj na iných seminároch prekladu, pretože rôzne gramatické pravidlá a jazykové javy popisuje stručne a pomocou príkladov. Ďalšia kapitola sa venuje internacionalizácii a ponúka informácie o správnom zápise čísel, dátumov, času a meny, o používaní fiktívnych prvkov a sústreďuje sa aj na vysvetlenie rozdielov a vlastností značiek, zástupných symbolov a premenných, ktoré sú dnes už neoddeliteľnou súčasťou lokalizácie softvérových produktov. Kapitola o dodatočných zdrojoch najskôr ponúka rôzne jazykové, terminologické či inštitucionálne pomôcky, ktorými si lokalizátori pri práci môžu pomáhať. Potom uvádza zoznamy s prekladom častých softvérových fráz a slov v závislosti od kontextu, ako aj častých chýb. Na konci všeobecnej štylistickej príručky sa ešte nachádzajú informácie o jej verziách a aktualizáciách.

Pred aktualizáciami sa ešte nachádzajú informácie o lokalizácii herného softvéru. Tie sú pomerne stručné, pretože zovšeobecniť informácie týkajúce sa kreatívne zameranej lokalizácie videohier sa pravdepodobne nedá a lokalizátor by mal pri každej videohre postupovať individuálne. Samozrejme, niektoré časti štylistickej príručky pre neherný softvér platia aj pre videoherný softvér, no prvky, ktoré sa dotýkajú napríklad príbehu, platforiem alebo videoherných typov textov, sa viažu na konkrétnu videohru. Namiesto vyčerpávajúcich zoznamov možností, ktoré by mohli nastať, ponúkame skôr záchytné body, na ktoré treba myslieť pri lokalizácii videohier, prípadne, na ktoré sa pred samotnou lokalizáciou treba opýtať.

Veríme preto, že táto *Všeobecná štylistická príručka pre lokalizáciu softvérových produktov* poslúži ako vhodný didaktický materiál, ktorý pomôže študentom pri objavovaní zákutí lokalizácie a ku ktorému sa vrátia aj vo vlastnej lokalizačnej praxi.

Zdroje

KABÁT, Marián. 2020. Štylistická príručka ako súčasť procesu lokalizácie. In: Kabát, Marián, Podlucká Lucia (eds.): *Prekladateľské listy 9*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, ss. 42–54.

Online zdroje

EUR-Lex Prístup k prácu Európskej únie. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk.

Google Pomocník. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://support.google.com/.

HTML Tutorial. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://www.w3schools.com/html/default.asp.

Human Interface Guidelines (Apple). cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://developer.apple.com/design/human-interface-guidelines/ios/overview/themes/#//apple_ref/doc/uid/TP40006556-CH56-SW1.

IATE European Union terminology. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: iate.europa.eu.

Jazyková poradňa. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://jazykovaporadna.sme.sk/.

Legal Dictionary. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://dictionary.law.com.

Microsoft Language Portal. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://www.microsoft.com/en-us/language.

Microsoft Writing Style Guide. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://docs.microsoft.com/en-us/style-guide/welcome/.

Pravidlá slovenského pravopisu. Textová časť. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://www.juls.savba.sk/ediela/psp2000/psp.pdf.

Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://slovnik.juls.savba.sk/.

STN 01 6910 Pravidlá písania a úpravy písomností. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://cloud5x.edupage.org/cloud/STN_01_6910_Pravidla_pisania_a_upravy_pisomnosti_podciarknute1%282%29.pdf?z%3AQpE9f6HqkFAQnzjQJc2NQfNOh1hWT9fP4DnPHwV6A%2Fo1SAEOE17Oj4KO6qYvw7sm.

TAUS MT Post-editing Guidelines. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://info.taus.net/mt-post-editing-guidelines.

Terminologický portál JÚĽŠ. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://terminologicky-portal.sk/.

The Free Dictionary. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://www.thefreedictionary.com/.

Urban Dictionary. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://www.urbandictionary.com/.

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: http://www.skgeodesy.sk/sk/ugkk/geodezia-kartografia/standardizacia-geografickeho-nazvoslovia/nazvy-statov/.

Štylistické príručky

Microsoft Localization Style Guides. cit.: 29. 7. 2021. Dostupné online: https://www.microsoft.com/en-us/language/StyleGuides.

Gameografia

Super Lucky's Tale. Playful Corp., USA, 2017.

Všeobecná štylistická príručka pre lokalizáciu softvérových produktov

Autor: Mgr. Marián Kabát, PhD., marian.kabat@uniba.sk

Afiliácia: Katedra anglistiky a amerikanistiky, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, https://fphil.uniba.sk/kaa/

Vedeckí recenzenti: doc. Mgr. Emília Perez, PhD. a Mgr. Mária Koscelníková, PhD.

Jazyková redakcia: Mgr. Veronika Litviková

Technická redakcia: Mgr. Milan Regec, PhD.

Návrh obálky: Mgr. Lukáš Bendík

© STIMUL a Marián Kabát, 2022
Dielo je vydané pod medzinárodnou licenciou **Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0** (vyžaduje sa: povinnosť uvádzať pôvodného autora diela; len nekomerčné použitie diela; nie je možné vytvárať odvodeniny diela bez predchádzajúceho súhlasu autora).
Viac informácií o licencii a použití diela:
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

Vydal STIMUL, Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Bratislava v roku 2022, http://fphil.uniba.sk/stimul.

Prvé vydanie, 123 s.

ISBN 978-80-8127-345-2 (PDF)
ISBN 978-80-8127-346-9 (EPUB)
ISBN 978-80-8127-347-6 (tlačená publikácia)